VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu vuonna 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 45 — 1949 — Vol. XXXII vk. — Lauantaina, huhtik. 16 p. — Saturday, April 16

CSU saanut taas yhden sopimuksen lisää sisävesirintamalla

Unio suostuisi lopettamaan valtamerilaivojen miesten lakon apulaistyöministeri MacNamaran ja TLC:n johtajan laatimaan formulan mukaisesti, sanoo union sihteeri

Toronto. — CSU:n sihteeri T. G. McManus ilmoitti, että Upper Lakes and St. Lawrence Steamship Co. teki keskiviikkona union kanssa sopimuksen, joka koskee 28 järvilaivaa ja 600 merimiestä.

Tämä sopimus on samanlainen kuin ne sopimukset, jotka tehtiin aikaisemmin toisten järvilaivayhtiöiden kanssa. Sen mukaan lyhennetään laivamiesten työviikko 56 tunnista 48 tuntiin. He saavat myös palkan kuuden päivän lailliselta juhlapäivältä, sekä korvauksen menettämästään omaisuudesta haaksirikon tapahtuessa.

Mr. McManus sanoi, että tähän mennessä järvilaivayhtiöiden kanssa tehdyt sopimukset koskevat noin 2,000 merimiestä.

Vancouver. — CSU:n noin 60 lakkorahtia oli täällä mielenosoituksella CNR:n aseman edustalla pääministeri St. Laurentin saapuessa tänne keskiviikkona. Lakkovahdit kantoivat tunnuksia, joissa julistettiin: "Lopettakaa Canadan merimiesten verilöyly!"

He sanoivat, että 500 merimiestä on lakossa länsirannikolla. Uusia mielenosoituksia aiottiin toimeenpanna illalla pääministerin puhuessa Hotel Vancouverissa.

Toronto. — CSU:n sihteeri T. G. McManus sanoi täällä keskiviikkona, että CSU suostuu lopettamaan valtamerilaivayhtiöiltä vastaan nykyään käynnissä olevan lakon sillä ehdolla, jos laivayhtiöt hyväksyvät viimevuotisen sopimuksen.

McManus sanoi, että unio olisi suostunut jo tekemään laivayhtiöiden kanssa sopimuksen sen formulan mukaisesti, jonka apulaistyöministeri MacNamara ja TLC:n presidentti Percy Bengough laativat. Mutta laivayhtiöt ilmoittivat tehneensä jo sopimuksen AFL:n Seafarers union kanssa, joten CSU:lla ei ollut mitään muuta mahdollisuutta kuin ryhtyä lakkoon.

McManus selosti, että apulaistyöministerin virastossa pidettiin kokous johon osallistuivat apulaistyöministeri mr. Bengough, työdepartmentin sovitteluviranomainen Maclean, CSU:n presidentti Davis ja hän itse. Tässä kokouksessa laadittiin formula riitakysymyksen sopimista varten.

"Yli kolme tuntia kestäneen keskustelun jälkeen sovittiin, että allekirjoitettaan neljätahoinen sopimus. TLC vahvistaa allekirjoituksellaan CSU:n allekirjoituksen ja työdepartmentti vahvistaa allekirjoituksellaan laivayhtiöiden allekirjoituksen. Viimevuotinen sopimus olisi jäänyt voimaan, eikä palkkaa olisi alennettu.

"Mr. MacNamara puhutteli CNR:n presidenttiä R. C. Vaughania ja ilmoitti hänelle formulasta, mutta Vaughan sanoi laivayhtiöiden juuri tehneen sopimuksen Seafarers union kanssa. Koska Seafarers ei edusta mitään merimiehiä ja koska meidän uniomme on hyväksytty merimiesten edustajaksi, ei meillä ollut muuta valinnan varaa kuin ryhtyä lakkoon. Me olemme kuitenkin edelleen valmiit lopettamaan lakon sen formulan mukaisesti, mikä laadittiin yhdessä työdepartmentin kanssa", sanoi McManus.

Laivayhtiöt vaativat ennen näitä neuvotteluja, että merimiesten palkkoja on alennettava 25—50 dollarilla kuukautta kohden.

Israelin jäsenanomuksen hyväksymistä viivytetään

New York. — YK:n yleiskokous murskasi keskiviikkona Israelin toiveet siinä suhteessa, että se hyväksyttäisiin pikaisesti YK:n jäseneksi.

Yleiskokouksen istunnossa päätettiin 31 äänellä 18 vastaan lähettää Israelin jäsenanomus yleiskokouksen poliittiseen komiteaan, missä sitä voitaneen "tutkia" kenties toukokuun puolivälin asti.

Seitsemän maata, joista yksi oli Canada, pidättyi äänestyksestä jarrutaen siten Israelin anomuksen hyväksymistä, vaikka mm. Canada on ilmoittanut kannattavansa Israelin jäsenanomuksen hyväksymistä. Paraguayn ja Islannin edustajat olivat poissa yleiskokouksen istunnosta.

Arabialaiset maat saivat yllättäen tukea vastustaessaan yleiskokouksen johtokomitean esitystä, että Israelin jäsenanomus käsiteltäisiin ja hyväksyttäisiin pikaisesti yleiskokouksessa.

Israelin edustajat luottivat siihen, että anomus käsitellään suoraan yleiskokouksessa, mutta he pettyivät siinä suhteessa. Istunnossa herätettiin kysymys siitä käsitelläänkö Israelin anomusta lainkaan tämän istunnon aikana. Mutta sitten päätettiin kuitenkin 47 äänellä 7 vastaan, että se käsitellään tämän istunnon aikana.

45 maata on tunnustanut Israelin valtion ja YK:n turvallisuusneuvoston suositellut sen jäsenanomuksen hyväksymistä, mutta siitä huolimatta jarrutetaan sen pääsyä YK:n jäseneksi. Esimerkiksi Skandinavian maat ilmoittivat kannattavansa Pakistanin esitystä, että poliittisen komitean on käsiteltävä Israelin anomusta ennenkuin se käsitellään yleiskokouksessa.

Labor-hallitus syyttää taas Neuvostoliittoa

Lontoo. — Britannian labor-hallitus syytti keskiviikkona Neuvostoliittoa 20-vuotisen ystävyyssopimuksen rikkomisesta. Labor-hallitus väitti Neuvostoliiton rikkoneen Potsdamin sopimuksen kaikkia niitä kohtia, jotka koskevat Britannian ja Neuvostoliiton ystävyyssopimusta.

Labor-hallitus lähetti vastauksen Neuvostoliiton äskeiseen nootti:n, missä protestoitiin Pohjois-Atlantin paktin johdosta. Se sanoi Neuvostoliiton luvanneen antaa liittolaiselleen sodan jälkeen kaikkea mahdollista taloudellista apua, mutta sen sijaan se on vastustanut Marshallin suunnitelmaa.

Eräs tiedonantaja, joka kielsi ilmoittamasta edes hänen kansallisuuttaan, sanoi venäläisten äskettäin tunnustelleen Puolan edustajan välityksellä Berlinissä sellaisen sopimuksen aikaansaamisen mahdollisuutta, että Berlinin saarto lopetettaisiin sillä ehdolla jos ryhdyttäisiin uudelleen neljän vallan neuvotteluihin Saksan kysymyksistä.

Saksan yhdysvaltalainen sotilashallinnon vernööri kenraali Clay sanoi kuitenkin, ettei ole mitään sellaisia merkkejä, jotka osoittaisivat venäläisten suunnittelevan saarron lopettamista. Kenraali Clay sanoi pyytävänsä enemmän lentokoneita "ilmasillan lujittamista varten".

Rauhanneuvottelujen sanotaan alkaneen Peipingissä

Nankingissa. — Kommunistien radio tiedotti keskiviikkoiltana, että viralliset rauhanneuvottelut ovat nyt alkaneet kommunistien ja Nankingin valtuuskunnan välillä. Kuluneen 12 päivän aikana on vain epävirallisesti vaihdettu mielipiteitä.

Ilmoitusta rauhanneuvottelujen alkamisesta pidetään merkityksellisenä siinä suhteessa, kun täällä on vallinnut sellainen mielipide etteivät kommunistit ryhdy virallisiin yksityiskohtaisiin neuvotteluihin ennenkuin pétuskysymyksistä on sovittu epävirallisesti.

Nankingin hallitus sai 10 päivää sitten kommunisteilta ultimaattumin että v.t. presidentin Li Tsung-jenin on suostuttava siihen, että kuomintangin joukot liitetään kansan vapausarmeijaan, tai sallittava kansanarmeijan tulla esteettömästi Jangtsen yli käsittelemään Chiang Kai-shekille uskollisia joukkoja. Tätä ultimaattumia lievennettiin sitten myöhemmin ja vastauksen antamisen aikarajaa lykättiin t.k. 12 päivästä 15 päivään.

Peipingin neuvotteluista on vaikea saada mitään luotettavia tietoja. Kommunistit eivät ole antaneet mitään yksityiskohtaisia tietoja, eivätkä Nankingin viranomaiset ole myöskään ilmoittaneet minkälaisia raportteja on saatu hallituksen rauhanvaltuuskunnalta.

Paktia puolustetaan tyhjillä sanoilla

New York. — Eräs amerikkalainen kirkonmiesten ryhmä on tuominnut Atlantin paktin ja sanonut, ettei se edistä rauhaa, vaan jatkaa kylmää sotaa.

New York. — Britannian laborhallituksen valtiomin'steri Hector McNeil ja Yhdysvaltain edustaja Warren Austin puolustivat kiihkeästi Pohjois-Atlantin paktia Y-K:n yleiskokouksen istunnossa torstaina.

Neuvostoliiton varaulkoministeri Andrei Gromyko puhui länsivaltain edustajien jälkeen. Hän sanoi, että länsivaltain edustajat puolustavat paktia tyhjillä tekopyhillä sanoilla. Atlantin paktin tarkoitusta ei nähdä länsivaltain edustajien tekopyhissä puheissa, vaan amerikkalaisten valtiomiesten lausunnoissa, sanoi Gromyko ja lainasi kongressimiesten lausuntoja, joissa kehoitetaan tekemään äkillinen hyökkäys Neuvostoliittoon sodan sattuessa.

Gromyko puhunut Atlantin paktia vastaan YK:ssa

Sanoi paktimaiden yrittävän saartaa Neuvostoliiton ja suunnittelevan atomihyökkäyssotaa sitä vastaan

Moskova. — Neuvostoliiton lehdistö tiedotti keskiviikkona Suomesta saatujen tietojen mukaan, että Yhdysvaltain valtuuskunta on saapunut Norjaan tutkimaan sen alueita ja satamia laivaston sekä armeijan tukikohtien perustamista varten.

Uutisessa sanottiin, että Yhdysvallat saa Atlantin paktin salaisten kohtien perusteella käyttää tukikohtia Norjassa vuoteen 1970 asti.

Oslo. — Norjan ulkoministeriön virall'nen edustaja on kieltänyt huhut, että Yhdysvallat neuvottelee Norjan kanssa sotilastukikohtien perustamisesta Norjassa.

New York. — Neuvostoliiton varaulkoministeri Andrei A. Gromyko hyökkäsi keskiviikkona YK:n yleiskokouksessa länsivaltain Atlantin paktia vastaan ja sanoi tuon paktin jäsenten yrittävän eristää Neuvostoliiton sekä suunnittelevan hyökkäävää atomisotaa.

Gromyko syytti länsivaltoja, että ne yrittävät hävittää YK:n, mutta hän teki samalla selväksi sen, ettei Neuvostoliitto eroa tästä maailmanjärjestöstä. Hän sanoi Neuvostoliiton puolustavan YK:n pääperiaatteita, tehdäkseen turhiksi hyökkäájien suunnitelmat ja paljastaakseen sodanlietsojat.

Gromyko sanoi paktivaltojen yrittävän saartaa Neuvostoliiton. Hän sanoi Neuvostoliiton tietävän sen, että tuo pakti kohdistuu sitä vastaan, koska se on ainoa suurvalta, joka syrjäytettiin tuosta paktista.

"Pohjois-Atlantin pakt'n allekirjoittajat ryhtyvät laajamittaisiin sotilaallisi'n toimenpiteisiin, joita ei voida oikeuttaa nä'den maiden puolustuksen etu'n nimessä.

"Tämä on erikoisesti totta sellaisten maiden kuin Yhdysvaltain, Britannian ja Ranskan suhteen, missä on ryhdytty kiihkeään aseistuskilpailuun ja missä laadi'aan sotilaallisia suunnitelmia Neuvostoliittoa vastaan. Suunnitelmien mukaan aiotaan käyttää mm. atomiaseita, joita erinäiset amerikkalaiset valtiomiehet kalistelevat nyt yhä useammin", sanoi Gromyko.

Hän sanoi Yhdysvaltain ja Britannian rakentavan tukikohtia Neuvostoliiton lähellä oleville alueille. Vain naivit henkilöt voivat uskoa sellaista, että Norja on muka otettu tuohon paktiin rauhanomaisia tarkoituksia varten.

Gromyko kysyi, että mitä Yhdysvallat tekisi siinä tapauksessa jos jokin tuhansien mailien päässä sen alueelta oleva suurvalta perustaisi ilmavoimien tukikohtia Meksikossa.

Hän sanoi olevan selvän, ettei Neuvostoliiton taholta uhata hyökkäyksellä mitään paktimaata.

Gromyko sanoi, että ne wisconsinilaiset papit, jotka protestoivat Pohjois-Atlantin paktia vastaan, ovat oikeassa. "Thomas Emerson, Yale yliopiston professori, on myös oikeassa lausuessaan: 'Atlantin pakti ei ole moraalinein mobilisointi, vaan sotilallinen mobilisointi . . . Pakti on sotaliitto, kohdistettu Neuvosto-Venäjää vastaan . . . kaikki merkit viittaavat siihen, ettei ole mitään hyökkäyksenmahdollisuutta Venäjän taholta'."

Gromyko sanoi lisäksi, että Atlantin pakti tehtiin YK:n ulkopuolella, koska turvallisuusneuvosto ei olisi hyväksynyt sitä. "Pohjois-Atlantin maiden ryhmä muodostetaan välikappaleeksi, jonka avulla Yhdysvallat ja Britannia alistavat kaikki muut maat ja kansat valtansa alaiseksi. Pohjois-Atlantin paktin tekeminen merkitsee sitä, että Yhdysvaltain ja Britannian valtapiirit ovat kääntyneet entisen neuvostovastaisen ulkopolitiikan suunnalle, yrittäen eristää Neuvostoliiton", sanoi hän.

Neuvostoliiton edustaja lausui lisäksi, että koska Atlantin pakti kohdistuu Neuvostoliittoa vastaan, ovat Britannia ja Ranska rikkoneet ne sopimukset mitä ne ovat aikaisemmin tehneet Neuvostoliiton kanssa.

Yhdysvaltain edustaja Warren Austin vaati heti puheenvuoroa Gromykon jälkeen, mutta yleiskokouksen presidentti tri Evatt sanoi, että lukuisat edustajat ovat pyytäneet puheenvuoroa ja ettei hän voi antaa Austinille puheenvuoroa juuri nyt, koska tämä juuri puhui Gromykon edellä. Arveltiin kuitenkin, että Yhdysvaltain edustaja ehkä saa puheenvuoron seuraavana päivänä.

Austin sanoi yleiskokoukselle, että veto-oikeuden käyttäminen "on vakavasti horjuttanut YK:n jäsenten luottamusta turvallisuusneuvoston yrityksiin rauhan säilyttämiseksi".

Vancouver, B. C. — Puhuessaan täällä keskiviikkona pääministeri St. Laurent sanoi, että Atlantin paktin mailla on nyt sellaiset tuhovälineet, ettei niitä ole vielä käytetty missään sodassa.

Pääministeri St. Laurent on länsimaakunnissa tyrkyttämässä väestölle Atlantin paktia ja kalastelemassa vaalikannatusta liberaalipuolueelle.

Washington. — Senaattori Flanders esitti keskiviikkona, että Yhdysvallat lähettäisi ohjattavia rakettipommeja Venäjän yli "pommittamaan Venäjän kansaa lentolehdillä ja rauhanjulisteilla". Puhuessaan senaatissa Flanders sanoi, että Yhdysvaltain olisi aloitettava poliittinen hyökkäys "ja annettava Venäjän kansan tietää, että miksi muu maailma pelkää Venäjää ja aseistuu sitä vastaan".

Penman Co. ei välitä mitään sopimuksesta

Paris, Ont. — Tekstiilityöläisten union taholta syytetään Penman Co. lakkolaisten diskriminoinnista. Union järjestäjä W. E. Stewart sanoi, ettei yhtään lakkolaista ole otettu töihin tähän mennessä.

Penman Co:n työläisten lakko päätyi viime lauantaina, kun yhtiö ja unio allekirjoittivat Ontarion työministeriön välityksellä tehdyn sopimuksen. Yhtiö lupasi, ettei se harjoita diskriminointia niitä lakkolaisia kohtaan, jotka pyrkivät takaisin töihin yhtiölle.

Union edustaja sanoi, että on ehkä ryhdyttävä uudelleen taisteluun siinä tapauksessa jos ei yhtiö noudata sopimusta.

Hän sanoi koneiden seisovan tehtaassa sen takia, että "yhtiö tahtoo näyttää lakkolaisille ja kaikille työläisilleen, ettei kannata asettaa kyseenalaiseksi Penman Co:n oikeutta kontrolloida työläistensä elämää".

Yhtiö on sanonut, että lakkolaisia otetaan takaisin töihin "sikäli jos lisää työläisiä tarvitaan". Se välttää nyt myöskin, että "lakko oli niin tehoton, ettei mitään sitoumuksia tarvinnut tehdä unionille".

Kaivosmies kuollut BC:n kaivoksessa

Vancouver. — Norman MacDonaldniminen kaivosmies menetti henkensä Howe Soundin lähellä olevassa Brittania-kaivoksessa, kun hän löi lekalla dynamiittipanokseen. Eräs toinen mies loukkaantui räjähdyksessä.

Jäänmurtaja on juuttunut jäihin avustusmatkalla

Ottawa. — Torstaina tiedoitettiin että valtion jäänmurtaja Saurel, joka yrittää viedä elintarvikkeita nälkäisiin kalastajakyliin Labradorin rannikolle, on juuttunut kiinni jäihin viiden mailin päässä Battle Harborista.

Transporttiministeri Chevrier määräsi jäänmurtajan viemään elintarvikkeita Labradorin kalastajakyliin saatuaan hätäisen pyynnön Newfoundlandin pääministeriltä. Jäänmurtajan kapteeni Louis Chouinard lähti matkalle vaikka jäätuhteet Labradorin rannikolla ovat hyvin huonot tähän vuodenaikaan.

Jäänmurtajasta tiedoitettiin, että siellä vallitsee kova itätuuli ja voimakkaat virrat, jotka kuljettavat jäitä rannikolla valtavalla paineella.

Battle Harbor on saari Labradorin mannermaan lähellä Belle Isle salmen pohjoispäässä.

Saurel lähti tiistaina St. John'sista viemään elintarvikkeita Labradorin rannikolle, mistä on lähetetty avunpyyntöjä. Kalastajakylien asukkaat näkevät siellä nälkää ja sen lisäksi ilmoitetaan siellä tulleen tauteja.

Vappuparaati kielletty Montrealissa

Montreal. — Kaupungin poliisilaitos on k'eltänyt vappukulkueen Montrealin keskikaupungin halki. Lupaa pyysi Pierre Gelinas, vasemmistolaisen Combat-lehden toimittaja. Mitään selitystä k'eltoon ei annettu poliisiv'ranomaisten taholta.

Freda Lintonin takausta alennettu

Montreal — Tuomari Gustav Marin sucstui keskiviikkona alentamaan Freda Lintonille määrätyn takaussumman 5,000 dollarista 2,500 dollariin, tai 5,000 dollarin omaisuustakaukseen.

Tuomari suostui alentamaan takaussumman miss Lintonin fyysillisen tilan takia. Hän oli ensin Bordeauxvankilassa ja sitten hänet siirrettiin naisten vankilaan. Hänelle määrättiin 5,000 dollarin takaus, mutta hän ei voinut saada sitä. Miss Lintonin lakimiehen sanottiin vieneen keskiviikkona iltapäivällä 2,500 dollarin rahatakauksen oikeuteen.

Riita union rahoista jatkuu lännellä

Vancouver. — International Woodworker of America-union (CIO) yritys saada takaisin $130,000 käsittävän lakkorahaston Woodworkers Industrial Union of Canada-järjestöltä, on saanut uuden käänteen. IWA:n lakimies on ilmoittanut asettavansa neljä viimeksimainitun union viranomaista edesvastuuseen.

Ernie Dalskog, WIUC:n varapresident'ti on ollut pidätettynä tk. 8 p:stä saakka o'keuden halveksimisesta, kun hän kieltäytyi noudattamasta oikeuden päätöstä ja luovuttamasta mainittua rahastoa.

Indonesian työläiset tehneet aseita

Batavia. — (ALN) — Hollantilaiset joukot ovat Itä-Jaavassa löytäneet useita salaisia työpajoja, missä indonesialaiset työläiset ovat valmistaneet aseita voidakseen käydä sissitaistelua hollantilaisia vastaan.

Hollantilaisten sanotaan eräästäkin salaisesta työpajasta löytäneen kahdeksan tonnia valmiita ammuksia.

Jänkkien avustusjärjestön johtaja kiinni Tshekkoslovakiassa

Praha. — Yhdysvaltain lähetystöstä on ilmoitettu, että miss Vlasta A. Vraz, amerikkalaisten avustusjärjestön johtaja, on pidätetty Tshekkoslovakian poliisin toimesta. Miss Vraz on Amerikan kansalainen, kotoisin Berwyniksta Ill, ja hän on ollut mainitun avustusjärjestön johtajana Prahassa vuodesta 1945 saakka. Häntä syytettäneen poliittisesta toiminnasta.

Kaksi amerikkalaista pappia ilmoitetaan karkoitetun Tshekkoslovakiasta viime kuukausien aikana. Turvallisuuspoliisi on määrännyt, että kaikkien ulkomaalaisten, joilla on ennen tk. 1 päivää annetut viisumit, on alistettava ne tarkistettaviksi.

Venäläisten ei sallita seurata jänkkien sotaharjoituksia

Heidelberg, Saksa. — Yhdysvaltalainen kenraaliluutnantti C. R. Huebner sanoi torstaina, että venäläisten sotilasviranomaisten ei sallita osallistua huomioitsijoina Yhdysvaltain armeijan kevätmanöövereihin. Ranskan, Englannin, Hollannin, Norjan ja mahdollisesti muiden maiden sotilashavainnoitsijat kutsutaan seuraamaan manöövereitä.

Kenraali Huebner on amerikkalaisten maajoukkojen komentaja Euroopassa. Hän sanoi, että noin 70,000 jänkkisotilasta osallistuu taisteluharjoituksiin "myytillistä hyökkäájää vastaan".

USA vaatii vapauttamaan sotamiehensä

Berlin. — Yhdysvaltalaiset viranomaiset ovat vaatineet venäläisiä vapauttamaan erään yhdysvaltalaisen sotilaan, jonka uskotaan olleen neuvostovastaisen vankilassa jo kuusi viikkoa.

Mainittu sotilas on Christus Rangares, New Yorkista. Kaksi muuta yhdysvaltalaista sotilasta uskotaan olevan venäläisten vankina. Kaksi brittiläistä sotilasta, jotka vapautettiin venäläisten vankilasta, sanoi Rangavesin ja kahden muun yhdysvaltalaisen sotilaan olleen samassa vankilassa jo useita viikkoja.

Kahta jänkkiä syytetään Guatemalassa

Guatemala — Kaksi amerikkalaista on täällä pidätettynä osallistumisestaan viime viikolla Meksikon rajalla tapahtuneisiin kapinoihin presidentti Juan Jose Arevalon hallitusta vastaan.

Viranomaiset sanovat, että jänkit Robert Ramage ja Harry Ronald Rothe olivat esiintyneet maanostajina ja olivat olleet yhteistyöskentelyssä kapinan johtajien kanssa.

Burman pääministeri pyytää aseita

New Delhi. — Burman pääministeri Thakin Nu on mennyt Karachiin, Pakistaniin, neuvoteltuaan täällä pääministeri Nehrun ja Intian hallituksen toisten min'sterien kanssa.

Auktoriteettiset piirit sanoivat Burman pääministerin yrittävän saada Intiasta aseita hallituksen joukoille, jotka taistelevat kapinallisia vastaan. Mutta Intialla on itsekin puutetta armeijan välineistä.

Tanskan lentokoneteh'aita myytäneen

Paris — Ranskan valtiosihteeri Paul Devinat sanoi torstaina, että Ranskan täytyy myydä joitain kansallistettuja lentokonetehtaitaan, jos ilmestyy ostajia.

Ranskassa on 18 lentokoneiden moottoreita valmistavaa tehdasta, ja kuusi tulee myytäväksi tai vuokrattavaksi, sanoi Devinat. Tämä teollisuuden ala on joutunut ankaran arvostelun kohteeksi vanhoillisissa sanomalehdissä sen takia, kun se vaatii niin suuria apurahoja.

Labor-hallitus on uhkaillut Lontoon satamatyöläisiä

Luvannut ryhtyä jyrkkiin toimenpiteisiin lakon lopettamiseksi

Lontoo. — Labor-hallitus uhkasi keskiviikkoiltana ryhtyä jyrkkiin toimenpiteisiin Lontoon satamatyöläisten lakon lopettamiseksi.

Työministeri Isaacs antoi varoituksen radiossa, mutta hän ei mainninut siitä m'nkäläisiin toimenpiteisiin hallitus aikoo nyt ryhtyä satamatyöläisten lakon murskaamiseksi. Kuten muistetaan, komensi labor-hallitus sotaväkeä lossaamaan elintarvikkeita laivoista satamatyöläisten lakon aikana viime vuonna.

Työministeri sanoi, että "työläiset on narrattu vastuuttomaan toimintaan, eikä hallitus voi sallia häiritsevien ainesten tehdä tahtonsa mukaisesti".

Kuljetus- ja sekatyöläisten union 1,500 jäsentä päätti lopettaa lakon ja palata töih'n. He ryhtyivät maanantaina tukemaan lastaajien ja satamatyöläisten union miesten lakkoa.

Noin 16,500 m'értä oli kuitenkin yhä lakossa ja 88 laivaa oli kiinni Lontoon satamassa lakon takia. Lakko alkoi sen johdosta, että kansallinen satamalautakunta säkkäsi 32 työläistä liian vanhoina tai muuten työkyvyttöminä.

Lakkolaisista kuuluu noin 8,000 miestä kuljetus- ja sekatyöläisten unioon, jonka johtajat ovat julistaneet lakon laittomaksi ja "alheettomaksi".

Kansallinen satamalautakunta, joka on muodostettu työväen johtomiehistä ja työnantajien sekä hallituksen edustajista, sanoi "kommunistien käyttävän hyväkseen lakkoa". Lastaajien ja satamatyöläisten union sihteeri Dick Barrett torjui heti sellaiset syytökset, että punaiset tai kommunistit olisivat aikaansaaneet tämän lakon.

Lontoo. — Satamatyöläisten union johtajat antoivat torstaina periksi hallituksen painostuksen edessä ja käskivät lakkolaisten palata töihin lauantaina. He uhkasivat kuitenkin samalla kutsua satamatyöläiset uudelleen lakkoon "laillisella perustalla" kolmen viikon kuluessa.

Labor-hallituksen työministeri Isaacs sanoi alahuoneessa, että hän on valmis käyttämään pakkokeinoja jos eivät lakkolaiset palaa töihin.

Sanomalehtinainen pysyväisesti jänkkipannaan

Washington. — Siirtolaisviranomaiset ovat esittäneet, että torontolaiselta sanomalehtinaiselta Margaret Gouldilta kielletäänsiin pysyväisesti pääsy Yhdysvaltoihin.

Siirtolaisviraston edustaja sanoi, että lopullinen päätös miss Gouldin tapauksessa riippuu yliprokuraattorista ja valtiodepartmentista.

Siirtolaisviranomaisten s a n o t t i i n toimittaneen tutkimuksia ja todenneen, että miss Gouldin "tulo tähän maahan näyttäisi vahingoittavan Yhdysvaltain parhaita etuja".

Miss Gould työskentelee Torontön Star-lehdessä. Hän on ollut tuon lehden erikoiskirjeenvaihtaja ja toimitusartikkelien kirjoittaja.

Siirtolaisviranomaisten esitys perustuu lakiin, jonka nojalla kielletään pääsy Yhdysvaltoihin sellaisten järjestöjen, "jotka esittävät hallituksen kukistamista väkivaltaisin toimenpitein", jäseniltä ja entisiltä jäseniltä. Viranomaiset eivät sanoneet sitä, että minkälaisesta järjestöstä on kysymys miss Gouldin tapauksessa.

19 natsille 4-25 v. vankeustuomiot

Nyrnberg. — Yhdysvaltain e n sotaoikeus tuomitsi torstaina maksalaisen paroni Ernst von Weizsaeckerin ja 18 muuta saksalaista 4-25 vuodeksi vankeuteen. Kaikki tuomittiin Hitlerin hallituksen satarikoksiin osallistumisesta.

Tämä oikeudenkäynti oli viimeinen, mitä yhdysvaltalaiset oikeuksissa Saksassa käyttäjä tässä jemmassa miitakaavassa.

CSU aikoo nostaa syytejutun oikeudessa laivayhtiöitä vastaan

Merimiehiä vastaan estetuomioita antanut tuomari luvannut valittaa oikeusministerille ja Quebecin prokuraattorille CSU:n johtajan lausuntojen johdosta

Montreal. — Tuomari Theodule Rheaume sanoi torstaina, että hän esittää liittohallituksen oikeusministerille ja Quebecin prokuraattorille valituksen niiden lausuntojen johdosta, joita CSU:n presidentin Harry Davisin väitetään antaneen.

Tuomari Rheaume, joka on antanut estetuomioita CSU:n miehiä vastaan sanoi samalla, että hän kieltäytyy käsittelemästä CSU:n anomusta estetuomion antamisesta Montreal Shipping Co. v'astaan. CSU yrittää saada sellaisen estetuomion, joka estäisi laivayhtiön toteuttamasta sopimusta minkä se on tehnyt AFL:n Seafarers union kanssa.

Tuomari sanoi Davisin lausuneen sanomalehtien kertoman mukaan: "Oikeudet on jälleen asetettu laivanomistajien käytettäväksi merimiesten laillisen lakon murtamisen avustamista varten . . . Joka kerta kun laivayhtiöt tahtovat tuhota työläistensä oikeuksia, on niiden vain mentävä oikeuteen ja pyydettävä estetuomiota, joka aina annetaan niille."

Tuomari sanoi, "ettei se ole mitään pelkkää tuomion arvostelua vain suoranainen hyökkäys oikeuden rehellisyyttä vastaan".

CSU:ta edustava lakimiestoimisto Marcus & Feiner antoi myöhemmin virallisen lausunnon, jossa sanottiin Davisin lausuneen, ettei hän ole asettanut kyseelliseksi minkään oikeuden tai tuomarin rehellisyyttä.

CSU:n sihteeri T. G. McManus ilmoitti, että unio aikoo nostaa syytteen Canadian National Steamship yhtiötä ja Canadan laivanvarustajaliittoa vastaan sen johdosta, että ne ovat tehneet laittomasti sopimuksia AFL:n Seafarers union kanssa, vaikka CSU on merimiesten laillinen edustaja.

CSU ilmoitti samalla, että City of Montreal nimisen laivan päällystö lähetti St. Laurentille sähkösanoman, jossa tukevansa CSU:n miesten taistelua parempien olosuhteiden saamiseksi. Sähkösanoman allekirjoittivat muut laivan päällystöön kuuluvat miehet, paitsi kapteeni ja ensimmäinen konemestari.

Rautatiekirjurien veljeslitton varapresidentti Frank Hall sanoi, että rahttitavaran käsittelijöitä Halifaxissa on kehoitettu tukemaan rikkuriunioita.

Noin 40 AFL:n union johtajien värväämää rikkuria meni Montrealissa huutien ja hoilaten rahtilaiva Mont Altaan, mutta laivan päällystö ei ottanut vastaan rikkurimiehistöä, joten se palasi takaisin rikkurien päämajaan.

VIIME TIEDOT

Berlin. — Kolme itäisen vyöhykkeen matkustajalaivaa, jotka kuljettivat matkustajia Havel-järven yli brittiläisten lohkolle Berlinissä, pidätettiin eilen brittiläisten lohkon saksalaisen satamapoliisin toimesta.

Dublin. — Eire julistetaan täysin itsenäiseksi Britanniasta kokonaan riippumattomaksi tasavallaksi pääsiäismaanantaina ja Dublinissa vedetään ylös sama lippu, joka vedettiin ylös 33 vuotta sitten pääsiäismaanantaina irlantilaisten kapinan alkaessa. Kapina kukistettiin silloin ja monet sen johtajat tuomittiin kuolemaan, mutta silloinen uusima toteutuu ensi maanantaina. Parlamentti hyväksyi jo viime helmikuussa ulkomaisten suhteiden lain, joka katkaisee viimeiset siteet Britanniaan, mutta suveneerisen itsenäisen tasavallan julistaminen lykättiin pääsiäismaanantaihin itsenäisyyskapinan merkkipäivän johdosta.

Hamilton, Ont. — Kaksi ottawalaista henkilöä sai surmansa ja kaksi muuta henkilöä sai vaikeita vammoja erään auton ja kuorma-auton törmäyksessä yhteen eilen No. 17 valtatiellä noin 15 mailin päässä täältä itään. Surmansa saivat 71-vuotias Samuel Walker Smith ja hänen 60-vuotias vaimonsa Margaret Elizabeth. He olivat matkalla Sudburyyn viettämään pääsiäistä sukulaistensa luona. Auton kuljettaja 32-vuotias Stewart Strutt ja hänen 22-vuotias veljensä John tuotiin tänne sairaalaan tajuttomassa tilassa. Kuorma-auton kuljettaja sai vain lieviä vammoja.

Niagara Falls, N. S. — Kaksi lasta paloi kuoliaaksi täällä eilen tapahtuneessa tulipalossa. Tuntemattomalla tavalla syttynyt tulipalo poltti perikst Leroy Burnsin asunnon.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Sukut. Editor W. Ekland. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 6.00	6 kk. 3.25
		3 kk. 2.00
Yhdysvalloissa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.50
Suomessa:	1 vk. 7.50	6 kk. 4.25

"Elämän puolesta sotaa vastaan"

Huomenna vietetään vanhinta kristillistä juhlaa, pääsiäistä, Jeesuksen ylösnousemuksen juhlaa.

"Mutta niin merkitsevä seikka kuin se onkin, pääsiäinen ei ole ainoastaan uskonnollinen juhla", selitti torontolainen Globe and Mail-lehti pitkänäperjantaina ja jatkoi: "Se ulottuu ihmissuvun kaukaisen pakanalliseen menneisyyteen, pitäen vieläpä nimensäkin niiltä alkukantaisilta ajoilta. Se on traditionaalisesti pukujen uusimisaika mikä antaa monelle ihmiselle mielenylennystä ja itsekunnioituksen uusiintumista. Lapsille pääsiäinen on miellyttävien tapojen aikaa sisältyen jäähän kaniinit, kananmunat ja pienet kananpojat mystillisissä rooleissaan. Ilmassa vallitsee hyvä tahto mikä antaa ensimakua keväästä . . ."

Tässä hengessä pääsiäistä on todella totuttu viettämään. Jo kristinuskon alkuajoista lähtien pääsiäinen on ollut iloitsemisaikaa. Olihan paastokin ohi ja varakkaammat jakoivat hyvän tahtonsa osoituksiksi almuja köyhille ja tarvitseville. Aikaisemmin pääsiäinen oli juutalaisten suuri juhla Israeliin kansan egyptistä lähtemisen muistoksi (Passah) mutta kristinuskon alkuvaiheessa pääsiäinen sai laajemman ja syvällisemmän merkityksen — se oli osoituksena että ristiinnaulitsemisen, surun ja kuoleman jälkeen nousee uusi elämä iloineen.

Tänä pääsiäisenä on koko verta vuotava ihmiskunta kamppailemassa sen hyväksi, että se voisi nousta ylös sodan hirsipuun kuolemasta, hävityksestä ja surusta. Tämä tie sodan Golgatalta elämään ja rauhaan ei suinkaan ole tasainen ja helposti kuljettavissa. Päinvastoin näyttää siltä että juuri "kristillisyydestään" ylpeilevät hallitukset pelkäävät rauhantilan ylösnousua ja yrittävät valmistaa ihmiskunnan kanhettavaksi kolmannen maailmansodan ristinpuun.

Tämä onnettomuus ei saisi millään hinnalla tapahtua, sillä tieteen ja tekniikan nykyisessä kehitysvaiheessa uusi sota voisi hyvinkin tarkoittaa koko sivistysmaailman tuhoa — jos käytetään molemmin puolin atomiaseita ja niitäkin tuhoisammiksi kuvailtuja uusia sotavälineitä, kuten taudinbasillien levittämismenetelmiä jne. Jos pääsiäiselle annetaan vähänkin muuta arvoa kuin vain uudet puvut ja värjätyt kananmunat, niin sen täytyy huutaa "elämän puolesta sotaa vastaan", mikä tunnus saa nyt lisääntyvää kannatusta kaikkialla maailmassa. Pääsiäinen on ilon juhla nimenomaan siitä syystä kun se kuvaa elämää ja ylösnousemusta, Jeesuksen ristiinnaulitsemisen ja kuoleman jälkeen. Sodan — joukkomittaisen ja järjestetyn ihmisteurastuksen — jälkeen ihmiskunnan pääsiäinen on rauha, vakiintunut rauha. Siksi on tänä pääsiäisenä ennen muuta tuomittava sotahysterian lietsonta, sotavalmistelu ja suuret sotamenot. Pääsiäistunnuksena olkoon: "Elämän puolesta sotaa vastaan!"

"Köyhyys ei ole rikos"

Torontolainen poliisituomari Bigelow julisti aivan oikein tällä viikolla, että "köyhyys ei ole rikos" ja vapautti 23-vuotiaan William Cleverdonin häntä vastaan nostetusta petossyytöksestä.

Torontolaisen uutistiedon mukaan mainittu nuorukainen oli varattomuuden takia jättänyt maksamatta kuuden viikon vuokran ($10 viikolta) ja muuttanut kaikessa hiljaisuudessa pois, koska hän häpesi näyttäytyä rahattomana talon emännälle, joka oli syytteen nostanut sillä perusteella, että mies oli jättänyt lupauksensa täyttämättä.

Tätä tapausta voidaan pitää yhtenä ajan merkkinä ja varoituksena siitä mikä tulee lisääntyvässä määrässä tämän maan nuorison kohtaloksi. Inhimilliseltä ja oikeudelliselta kannalta katsoen poliisituomari Bigelow oli tuhannesti oikeassa julistaessaan ettei köyhyys ole rikos. Mutta kuinka monta nuorta miestä ja naista onkaan sortunut rikoksen tielle köyhyyden takia? Kun nuori ihmisvesa kasvaa suurten toiveiden lumoissa ja joutuu sitten odottamatta ja ilman mitään omaa syytä työttömäksi, niin silloin saattaa käydä siten, että oman kehnon talousaseman häpeäminen johtaa epätoivoisiin tekoihin siinä toivossa, että jahka pahin on sivuutettu, niin sitten kuljetaan jälleen taas kapeata ja kivistä rehellisyyden ja itsekunnioituksen tietä pitkin. Juuri tämä oman köyhyyden häpeäminen ja sen tilapäisratkaisu on johtanut lukemattomia nuoria ihmisiä turmioon.

Mutta mitä voidaan sanoa sellaisesta olotilasta, missä nuoret, terveet ja eteenpäin pyrkivät miehet ja naiset joutuvat ilman mitään omaa syytään työttömien armeijaan, missä heidän pitää asioita ymmärtämättöminä hävetä omaa köyhyyttään? Mitä voidaan sanoa siitä, että nousevalle nuorisolle löytyy hyödyllinen työ ja toimi vain sodan aikana, mutta rauhan oloissa joutuvat yhteiskunnan hylkykasalle?

Kun ajattelee kaikkea sitä mitä tähän torontolaiseen tapaukseen pienoiskoossa sisältyy, niin pakostakin tulee mieleen, että eikö sittenkin olisi parempi, jotta sotaliittojen ja sotamenojen asemesta ryhdyttäisiin tositeolla rakentamaan asuntoja asunnottomille, toteuttamaan St. Lawrencen vesitiesuunnitelmaa ja muita sellaisia rauhanajan projekteja, jotka yhteishyödyn lisäksi antaisivat työtä tuhansille työttömille ja sekä mahdollisuuksia ja itseluottamusta nousevalle nuorisollemme?

Köyhyys ei ole, eikä voi olla rikos, mutta rikollista on se kun suuressa, nuoressa ja luonnonrikkauksista kuuluisassa Canadassa on jälleen kehittymässä tilanne, missä osa nuorisosta on tuomittu työttömien armeijaan, köyhyyteen ja epätoivoon.

Mutta kaiken muun yläpuolella tämä tapaus tähdentää nuorison järjestötoiminnan tärkeyttä työväenliikkeen riveissä. Nuorisolle on kerrottava peittelemättä totuus siitä, mikä tauti yksityisyritteliäisyyden yhteiskuntaa nykyvaiheessa jäytää. Se on ensimmäinen hoitomenetelmä köyhyyden häpeämistä ja siitä johtuvia persoonakohtaisia tragedioita vastaan. Nuorison ja koko kansakunnan etujen vuoksi nousevan sukupolven velvollisuus on ryhtyä entistä voimaperäisempään toimintaan köyhyyttä ja puutteen olotilaa vastaan ja paremman toimeentulon puolesta. Tämä on toinen hoitomenetelmä. Nuorison tulevaisuuden puolesta on käytettävä yleisen mielipiteen painostusta mikä voidaan toteuttaa vain monipuolisen järjestötoiminnan, kulttuuri-, urheilu-, unio- ja puoluetoiminnan avulla. Tämä on kolmas hoitomenetelmä. Ja vanhemman väen velvollisuus on tukea ja rohkaista nuorisoa tässä kaikkisisältävässä toiminnassa siten, että nuoret ihmiset saavat siitä vankan selkänojan oikeutetuille vaatimuksilleen.

Jänkkien sotilasasiamies Fagerholmin salaisissa kutsuissa

Helsinki. — DLP:n tiedon mukaan huhut, että pääministeri Fagerholm ollisi helmikuun 24 p:nä, eli heti edustunnassa tapahtuneen välikysymyskeskustelun päättymisen jälkeen järjestänyt kotonaan kutsut, joissa oli läsnä täkäläinen Yhdysvaltain sotilasasiamies, pitävät paikkansa.

Toistaiseksi ei ole varmuutta, miksi kutsuista ei ole ilmoitettu julkisuudessa. Salamyhkäisyyden arvellaan johtuvan siitä, että Fagerholmin hallitus koettaa yleensä pitää salassa sellaiset tosiasiat, jotka ovat ristiriidassa ministerien julkisuuteen antamien lausuntojen kanssa.

Mitä muut sanovat

KAKSI MAAILMAA

Kaksi erilaista maailmaa eroittuu nykyään toisistaan: toisaalta kapitalistinen maailma, joka hoippuu uutta talouspulaa kohden ja yrittää pelastua tästä valmistelemalla kuumeisesti uutta sotaa. Tälle maailmalle luonteenomaista on kulttuurin tarpeiden hautaaminen sotilaallisten päämäärien varjoon, kulttuurin edustajiin kohdistuva kiihtyvä vaino sekä sivistystä ja tervettä järkeä vastaan suuntautuvien poliittisten, filosofisten ja esteettisten opinkappaleiden levittäminen.

Päinvastaisen kuvan tarjoaa sosialismin ja demokratian maailma. Sille on ominaista kulttuurin saavutusten saattaminen työtätekevän kansan laajojen joukkojen ulottuville ja virkeä työ näiden saavutusten omaksumiseksi, koulujen ja muiden sivistyslaitosten rakentaminen joukkomitaista, tieteen ja taiteellisen maailmankatsomuksen arvoasema sekä kulttuurin työntekijäin osaksi tuleva rakkaus ja huolenpito . . . — Työkansan Sanomat, Helsinki.

★ ★ ★

MITX PAHIMPIA VUODEKUMPPANEITA

Eräs Starin lukija on kiinnittänyt huomiota harvinaisen suorasanaiseen uutistietoon mikä julkaistiin Telegram-lehdessä tasan vuosi sitten — huhtik. 20 pnä 1948. Sen oma kirjeenvaihtaja kirjoitti Ottawasta:

"Varsinaista liittoa ei tehdä kansallisen konservatiivipuolueen ja Duplessisin johtaman Quebecin Un'on Nationale-ryhmän välillä. Mutta Telegram on saanut tietää, että on päästy taktilliseen yhteisymmärrykseen siitä, että Quebecin maakuntavaaleissa mitkä otaksutaan pidettävän kesäkuun 30 p:n tienoissa, koko konservatiivipuolueen koneisto työskentelee englanninkielisten valitsijain kannatuksen saamiseksi Duplessisin hallitukselle. Vastapalkkioksi mr. Duplessis kehoittaa järjestöään kaikissa ranskankielisissä vaalipiireissä tukemaan konservatiivipuoluetta tulevissa liittovaaleissa . . ."

Ontarion maakunnassa mr. Drew (konservatiivipuolueen kansallinen johtaja) on suuri imperialisti samalla kun mr. Sabourin (Iyan Sabourin, konservatiivipuolueen maakuntajohtaja Quebecissa) nykii isolationistisia nuoria. Ja Ontarion konservatiivien pitäisi sulkea silmänsä sille mitä on menossa. — Toronto Daily Star.

★ ★ ★

ONKO YHDYSVALLAT UNHOITTANUT LIDICEN?

Praha. — Natsien tuhoaman tshekkoslovakialaisen Lidice-kylän naisten komitea syytti tänään länsivaltoja tämän tragedian unhoittamisesta. Lidicen naiset esittivät tämän syytöksen Pariisin rauhankonferenssin hyväksi toimivalle orgaanille lähettämässään kirjeessä . . .

"Juuri Amerikassa ja Englannissa, vuoden 1942 jälkeen, kaikki huusivat: 'Eläköön Lidice!' Nyt ovat kaikki huomattavat kansalaiset poistuneet Lidice-yhdistyksistä, mitä länsimaissa perustettiin . . . He ovat unhoittaneet Lidicen ja yrittävät piilottaa sen nimen yleisöltä", sanotaan kirjeessä ja jatketaan:

"Lidice on vasta nousunsa alkuvaiheessa ja lännessä saadaan kuulla aseiden kalsketta ja tunnuslauseita jotka me tunnemme niin hyvin Saksan fasistien suusta lähteneinä . . . Ajatuskanta on lännessä tehnyt suuren muutoksen. Lidicen naisten katsantokanta ei ole koskaan muuttunut . . . Meidän paikkamme on Venäjän puolella, rauhan ja edistyksen leirissä." — UP:n uutistieto huhtik. 11 pnä.

Vankilapiiskureita oikeudessa Suomessa

Helsinki. — Sonkajärven käräjillä 13. 3. oli esillä syytejuttu vanginvartijoita Kalle Korhosta ja Arvi Leinosta sekä vankilan esimiestä Juho Ihalaista vastaan Sukevan varavankilassa vuosina 1943 ja 1944 suorittamiensa vankien pahoinpitelyjen ja virkavirheitten johdosta. Käräjille oli kutsuttu kahdeksan todistajaa, joista vain kolme oli paikalla. Oikeuden puheenjohtajana toimi tuomari Helander.

Todistajain kertomuksista kävi selville mm., että kun Söörnäisten keskusvankilasta vuoden 1944 alkupuolella oli tuotu Sukevalle Kiiskinen-niminen vanki, pahoinpideltiin häntä hyvin raa'asti ja osallistui pahoinpitelyyn mm. esimies Ihalainen. Kiiskisen pahoinpitely oli ollut niin raakaa, että hän sen vuoksi tuli vajaaälyiseksi.

Todistajain kuulustelun jälkeen kihlakunnanoikeus siirsi jutun syyskäräjiin.

151 on ilmoittautunut Bostonin maratooniin

Boston. — Viime torstai-iltaan mennessä oli Bostonin 53. maratoonijuoksuun ilmoittautunut kaikkiaan 151 juoksijaa ja vielä tiedetään saapuvan lisää osanottoilmoituksia. Vuonna 1928 oli tässä juoksussa ennätysmäärä miehiä, kaikkiaan 286 juoksijaa. Kilpailun 1947 voittanut korealainen Jun Buk Shuh ja Korean ennätyksen omaaja, Choi Jun Chin, ovat Tokiossa odottamassa ilmakyytiä Bostoniin. Kilpailu tapahtuu tiistaina huhtik. 19 pnä ja juostava matka on 26 mailia 385 jaardia. Hopkintonista Bostoniin.

NKDL:n pääsihteeri madame Vaillant-Couturier

Paris. — Täällä v. 1945 marraskuussa pidetyssä Naisten Kansainvälisen Demokraattisen Liiton perustavassa kokouksessa valittiin liiton pääsihteeriksi yksi maailman huomatuimpia nuoreen polveen kuuluva nainen, madame Vaillan-Couturier. Hän on syntynyt Parisissa v. 1912 lääkärin kodissa, jossa hän jo lapsuudestaan alkaen sai vaikutteita työväenliikkeestä.

Ennen sotaa hän oli yksi Ranskan nuorten naisten unionin viideistä sihteeristä. Huhtikuusta v. 1940 alkaen hän otti osaa laittomaan liikkeeseen ja toimitti salaisia julkaisuja. V. 1942 hänet pidättivät Petäinin poliisit vastarintaliikkeeseen osallistumisestaan ja luovuttivat saksalaisille natseille. Häntä pidettiin 5 kuukautta sellivankeudessa, jonka jälkeen hänet siirrettiin panttivankien leiriin ja viimein tammikuussa 1943 Puolaan Auschwitzin surullisenkuuluisaan keskitysleiriin yhdessä 230 muun pidätetyn ranskalaisen kanssa, joista sittemmin vain 49 on päässyt takaisin Ranskaan.

Elokuussa v. 1944 hänet siirrettiin Auschwitzista Berliinin pohjoispuolella olleeseen Ravensbruckin leiriin, joka oli tunnettu naisten pidätyspaikka. Sieltä hän vasta vapautui vasta punaarmeijalaisten saapuessa seudulle, mutta jäi vielä vapaaehtoisesti kahdeksi kuukaudeksi leiriin huolehtiakseen niistä leirin asukkaista, jotka olivat niin sairaita, ettei heitä voitu siirtää ja saapui Ranskaan vasta v. 1945 kesäkuun lopussa.

Sen jälkeen on madame Vaillan-Couturier ollut jäsenenä Ranskan kansalliskokouksessa ja sen jälkeisessä edustajainkamarissa, myöskin nykyisessä. Hänet on nimitetty kunnialegionan ritariksi vastarinnan liikkeissä ja keskitysleireissä suorittamansa työn takia.

BC:n kaivosyhtiön voitot $54,713,094 vuoden 1948 aikana

Montreal. — CPR:n kontrolloiman kaivantoyhtiön, Consolidated Mining and Smelting Co:n viimeviuoden voitot kohosivat uuteen ennätysmäärään, ollen kaikkiaan $54,713,094 sen jälkeen kuin oli tehty runsaat poistot ja kuoletukset sekä varaukset veroja varten. Puhdas voitto lisääntyi lähes 50 prosentilla sillä edellisen vuoden voitto oli $37,278,341.

Yhtiön kaivannot sijaitsevat pääasiassa BC:n maakunnassa. Viime vuoden aikana tutkivat yhtiön geologit noin sata väitettyä mineraaliöytöä, joista neljä ostettiin ehdollisesti.

Yhtiön palveluksessa on noin 8,500 työläistä, joiden ansaitsemat valtavat voitot menivät 14,212 osakkaan taskuihin.

Yhtiön viime vuoden tuotanto käsitti:

Lyijyä	160,107 tonnia
Sinkkiä	146,378 tonnia
Kultaa	48,389 unssia
Hopeaa	6,344,701 unssia
Cadiumia	309 tonnia
Bismuttia	110 tonnia
Antomia	155 tonnia
Tinaa	346 tonnia
Lannotteita	547,586 tonnia

Sinkkiä, kultaa, hopeaa ja cadiumia tuotettiin enemmän kuin edellisen vuoden aikana, mutta kaikkien muiden metallien ja lannotteiden tuotannon määrä väheni. Siitä huolimatta lisääntyi yhtiön puhdas voitto lähes 50 prosentilla.

Osuustoiminnallinen päivälehti lakannut ilmestymästä

Winnipeg. — Täkäläinen osuustoiminnallinen päivälehti Winnipeg Citizen ilmestyi viimeisen kerran t.k. 13 pnä, ilmestyttyään noin 13.5 kuukauden ajan aamulehtenä. Lehden etusivulla oli tiedonanto, jossa ilmoitettiin lehden julkaisemisen lopettamisesta koska yrityksen johto oli kykenemätön saamaan tarpeeksi varoja velkojen ja tappioiden maksamista varten. Yrityksen ilmoitetaan tuottaneen noin $130,000 tappion.

Lehden otsakkeessa mainittiin, että sen "omistaa ja kontrolloi lukijat", jotka olivat keränneet viiden dollarin osuusmaksuista kaikkiaan noin $150,000 pääoman. Lehden viimeisessä numerossa väitetään sen olleen maailman ensimmäisen osuustoiminnallisen päivälehden. Sen julkaisija oli "Winnipeg Citizen Co-operative Publishing Co.

Helsinki—Praha 5-3 Puola kunnioittaa Rooseveltia

Helsinki. — Messuhallissa maalisk. 21 pnä suoritetusta Helsingin ja Prahan välisestä nyrkkeilumaaottelusta selviytyi Helsinki voittajana 5—3 vastaan viisituhantisen yleisön seuratessa otteluja Helsingin joukkue ei ollut paras mahdollinen sillä siinä oli pelkästään SNL:n miehiä.

PYHÄKOULUSSA

Opettaja: — Tiedättekö lapset, että pakanamaiden lapsilla ei ole ollenkaan mahdollisuuksia käydä pyhäkoulua. Mitä teidän pitäisi tehdä säästörahoillanne?

Paavo: — Lähteä pakanamaihin.

Onnistunut metsätyöläisten joukkokokous Hearstissa

Pääpuhujana tilaisuudessa LSWU:n Ontarion sihteeri Bruce Magnuson Sudburysta

Hearst, Ont. — Sunnuntaina tk. 10 p:nä oli täällä Orange-haalilla L. & S.W. Union Local 2995:n kutsuma metsätyöläisten joukkokokous, johon puhujiksi olivat saapuneet L. & S. W. Union Ontarion counsilin sihteeri Bruce Magnuson Sudburysta, sekä osasto 2995 presidentti Marc Leclerc ja sihteeri Harry Raketti Timminsista. Tilaisuudessa oli läsnä jonkin verran toista sataa metsämiestä, ranskalaisia, suomalaisia, slaavilaisia ja ruotsalaisia.

Kokouksen avasi osaston sihteeri Harry Raketti, selostaen missä tarkoituksessa kokous oli kutsuttu, sekä esitellen yleisölle kokouksessa esiintyvät puhujat ja osasto 2995 keskuskomitean jäsenet, jotka kahta lukuunottamatta olivat saapuvilla.

Ensimmäisenä ja samalla tilaisuuden pääpuhujana esiintyi Bruce Magnuson, joka aluksi antoi kuvan nykyisestä tilanteesta. Hän esitti selvätajuisesti, kuinka me nykyään olemme jo huomattavassa työttömyystilanteessa, mutta emme kuitenkaan sellaisessa joukkotyöttömyydessä kuin se mikä oli joitakin vuosia ennen sotaa. Hän kuitenkin osoitti, että ellei pian tehdä huomattavaa muutosta asioiden hoidossa, niin ennen pitkää olemme todellisen joukkotyöttömyyden kourissa. Työläisten uniot tahtovat järjestää tuotannon niin, että siitä tulisi suurempi osa työläisten hyödyksi, mutta ne eivät voi määrätä hallituksen ja työnantajain menettelyä ja siksi on tilanne kehittymässä aina huonommaksi. Edelleen hän osoitti, kuinka osa omistavan luokan jäsenistä näkee ainoana ulospääsynä valmistumisen sotaan, joka samalla merkitsee kulkeutumista fasismiin, kuten Euroopassa ennen viime maailmansotaa.

Sota merkitsee suurta riskiä kapitalismille, koska siitä voisi olla seurauksena uusien sosialistisen valtioiden syntyminen kuten viime sodastakin, mutta koska näiden kysymysten rauhallinen ja työväenluokkaa tyydyttävä ratkaisu merkitsisi suuromistajain luopumista, ainakin osasta voitoistaan, niin ne ovat valmiit ottamaan tämän riskin.

Edelleen hän selosti melkoisen laajasti, kuinka nyt pyritään ottamaan työläisiltä pois kaikki mitä sodan aikana joudettiin antamaan, koska sodan voitoon viemiseksi tarvittiin työläisten yksimielistä apua. Sen lisäksi, että paljon uusia työn nopeistuttamismenetelmiä on otettu käytäntöön, on myöskin aloitettu hyökkäys palkkoja vastaan ja työpäivän pidentämiseksi, vaikka työläisten palkat, sen jälkeen kuin hintakontrolli ym. rajoitukset poistettiin, eivät riitä kunnolliseen elämään. Hän myöskin toi esimerkkejä, kuinka Canadan osallistuminen Marshall-suunnitelmaan estää Canadan tuotteiden ulkomaille vientiä, esim. sahatavaran viennin Englantiin, koska Englannilla ei ole dollareita sen ostamiseksi.

Sitten hän siirtyi käsittelemään erikoisesti metsätyöläisten kysymyksiä. Hän mainitsi kuinka v:n 1946 lakko muutti kokonaisuudessaan Ontarion metsätyöläisten olosuhteet ja kuinka nyt, työnantajat kalkista merkeistä päättäen valmistuvat riistämään metsämiehiltä heidän saavutuksensa. Mitään syytä olosuhteiden huonontamiseen ja palkkojen alentamiseen ei ole, sillä esim. viime vuonna olivat paperiyhtiöiden voitot suuremmat kuin milloinkaan ennen. International Paper-yhtiön voitto viime vuonna oli noin 65 miljoonaa, Abitibin yli 10 milj. ja samoin kaikkien toisten suuremmat kuin ennen.

Sitten hän selosti, kuten maalisk. 19 p:nä Port Arthurissa pidetyssä L.S. W. Union Ontarion counsilin kokouksessa todettiin suuren vaaran olevan siinä, että vielä on olemassa lukuisia metsätyöyhtiöitä, jotka eivät ole tunnustaneet uniota ja joiden työmailla maksetaan paljon huonompia palkkoja, tehdään pitempää työpäivää ja peritään ruoasta huomattavasti korkeampi maksu, kuten esim. Pine Land Tbr. Co:n kämpillä $2.25 päivässä. Työnantajat laskevat, että he voivat näiltä alueilta hankkia halpaa työvoimaa ja näihin vetcamalla alentaa palkkoja myöskin niillä alueilla jolla nyt on sopimuksen mukaiset korkeammat taksat voimassa. Vaikka mitään suuria varastoja ei tällä kerralla olekaan olemassa paperitehtailla, niin puiden katkaisulla ei pidetä mitään kiirettä, koska yhtiöt otaksuvat, että nykyisen sopimuksen päätyttyä niille käy mahdolliseksi saada puita pienemmillä kustannuksilla ja siten lisätä voittojaan vieläkin suuremmiksi.

Hän esitti sitten, että nämä suunnitelmat voidaan torjua valmistumalla mahdollisimman hyvin seuraavaa neuvottelukautta varten. Tähän valmistumistyöhön tulee osallistua niin hyvin Union johdon kuin jokaisen jäsenenkin ja on sitä tehtävä kaikkialla, sekä kämpillä että kaupungeissa ollessa. Muun valmistumisen lisäksi on ryhdyttävä keräämään lakkorahastoa, jonka olemassaololla neuvottelujen aikana on suuri merkitys.

Nykyisen työttömyystilanteen johdosta hän esitti hyväksyttäväksi päätöksen, jolla Union keskuskomitea, elei kahden viikon kuluttua aukea työmaita, valtuutetaan järjestämään lähetystön, joka menee liittohallituksen työministerin puheille esittämään a) että liittohallitus myöntää pikaisesti varoja työttömien huoltoa varten, b) että uusien siirtolaisten tuottaminen Canadaan lopetetaan siksi kunnes on taattu työpaikka entisille Canadan työläisille ja myöskin uusille ilman että se pitää ottaa heille entisiltä. Tätä lähetystöä ja näitä vaatimuksia tukemaan tulee pyrkiä saamaan eri kaupunkien ja kuntien hallinnot. Edelleen, että myöskin Ontarion maakuntahallitusta vaaditaan järjestämään töitä työttömille, kuten metsän perkausta, palaneiden ja matojen vioittamien puiden ulosottamista ym.

Hän myöskin esitti protestiitavaksi sen johdosta, että äskettäin pidettyyn metsäyhtiöiden ja hallituksen edustajain kokoukseen, jossa keskusteltiin tulipalovaaraan vähentämisestä metsissä ensi kesän aikana, ei kutsuttu Unionme edustusta, vaikka tämä kysymys kiinnostaa metsätyöläisiä vähintään yhtä paljon kuin yhtiöitäkin. Se että mainitussa kokouksessa päätettiin lopettaa n.s. säkkärikämpät, oli kyllä oikea toimenpide, mutta joka tapauksessa tällaisiin kokouksiin tulee kutsua myöskin työläisten edustajat.

Bruce Magnusonin jälkeen selosti K. Salo samoja kysymyksiä suomeksi ja Marc Leclerc ranskan kielellä.

Puheiden jälkeen esitti kokouksen puheenjohtaja Harry Raketti hyväksyttäväksi edellämainitut päätöslauselmat, sekä päätöslauselman merimieslakkolaisten puolesta. Hän myöskin luki edellisenä päivänä Uniolle saapuneen merimiesten sähkösanoman, jossa mainittiin kuinka sadat hulikaanit Halifaxissa ovat miehittäneet lakonalaisia laivoja ja ammuskelleet lakkolaisia, haavoittaen useita vaarallisesti. Kaikki päätöslauselmat hyväksyttiin yksimielisesti.

Lopuksi jaettiin kokouksen osanottajille allekirjoitettaviksi Adressi-lehtisiä, joissa protestoidaan merimiesten unionin sihteerin M. E. Nuttallin puolesta Ontarion yliprokuraattorille siitä, että hän on vaatinut M. E. Nuttallin tuomion koventamista ja huomautetaan, että hän voisi paremmin palvella demokraattista oikeutta vaatimalla Canada Steamship Linesin virkailijain Melville Murphyn asettamista uudelleen oikeuden eteen, koska mainittu virkailija ampumalla haavoitti viittä merimiestä, mutta siitä huolimatta kävelee vapaana miehenä. — S-.

Työmiehen vuosikokouksessa rauhankysymys etualalla

Superior, Wis. — Työmiehen 46. vuosikokous pidettiin täällä viikon vaihteessa. Edustajia ja vieraita oli saapuvilla kummankin keskivaltion monista kaupungeista ja kylistä, mm Ironwoodista ja Massista, jotka ovat Michiganin valtion yläniemekkeen avainkyliä, sekä Virginiasta, Chishol-mista, Eveletistä, Sebekasta ja Duluthista.

Sen jälkeen kun Työmies Societyn presidentti Lauri Kämäräinen avasi kokouksen lyhyellä tervehdyspuheella, kokoukselle valittiin seuraavat virkailijat: Puheenjohtajaksi Lauri Kämäräinen ja Lydia Anderson, pöytäkirjuriksi Andrew Roine, valtakirjain tarkastajiksi Lily Kiilunen ja John Salo, ponsikomiteaan G. M. Wästilä, Carl Lusikka, Matt Hill, John Erickson ja Bertha Kurki.

Amerikan Suomalaisen Keskinäisen Avun Järjestön tpk:n ja Eteenpäin lehden tervehdyksen esitti G. M. Wästilä.

Työmiehen vastaava toimittaja Leo Matson esitti toimituksen raportin.

"Leimaa antava kuluneen vuoden aikana toimitustyössä ovat olleet sellaiset kysymykset kuin rauhan asian, työtätekevän väestön elinehtojen, demokraattisten oikeuksien ja kansalaisvapauksien puolustaminen", sanoi toimittaja Matson. "Uutena kysymyksenä viime kuukausien aikana on astunut päiväjärjestykseen työttömyysprobleeman ja alkaneen talouskriisin selostaminen . . ."

Kiinnittäen huomion kirjeenvaihtajiin hän lausui:

"Toimitus haluaa mitä sydämellisimmin kiittää kirjeenvaihtajiamme siitä suurmerkityksellisestä työstä, mitä he kuluneen vuoden aikana ovat suorittaneet lehtemme sisällön monipuolistuttamiseksi, rikastuttamiseksi ja kansanomaistuttamiseksi ja toivon, että kurssi alkavan toimintavuoden aikana vielä entisestään parantuisi . . ."

Liikkeenhoitaja Hugo Paasikivi esitti talousraportin.

"Vuosi 1948 oli raskas taistelun vuosi taantumuksen myllertäessä keski- ja länsivalloissa saaden aikaan punakauhua", hän sanoi. Hän totesi pientä laskua tapahtuneen tulpissa ja samalla pientä nousua menopuolella ja jatkoi: "Liikettä oli seurattava erikoisella huolella . . . mutta reippaudella monta asiaa torjuttiin, josta kiitos 'työmuurahaisillemme' ja yleensä valppaudelle . . ."

Raportteja seurasi laaja keskustelu ja esitettiin runsaasti ehdotuksia. Valtakirjain tarkastajain ja ponsikomitean raporttien jälkeen valittiin johtokunta, johon tulivat seuraavat: Lauri Kämäräinen, Oskar Rahkonen, Andrew Roine, Charles Paaso, Toivo Lubbeck, Hugo Paasikivi ja Bertha Kurki.

Kokouksen lopulla keväryutiin käsiteltäessä lausui Paasikivi seuraavaa:

"Nyt tulee tiukka kysymys uusista tilauksista. Toimintamme ja lehtemme keskittyy tiukasti rauhanongelman puolesta. Emme ryhdy valitsemaan kuotista, vaan valmistautukaamme toteuttamaan mitä menetyksintä kevätkylvöä."

PÄIVÄN PAKINA

Länsimaista vapautta

Vapautta tulkitaan monella eri tavalla. Kapitalistit pitävät vapautena nylkeä ihmisiä kun taas työläisten mielestä on yhteiskunnallista vääryyttä, että muutama ihminen riistää miljoonien työläisten selkänahasta suunnattomia voittoja.

Nykyään kuullaan hyvin paljon vapaudesta. Kapitalistinen suurlehdistö, radio ym. propagandavälineet kerskuvat länsimaisesta vapaudesta ja kiroavat idässä, erikoisesti Neuvostoliitossa, muka vallitsevaa orjuutta. Ikäyintä on se, että vieläpä työläistenkin keskuudessa toistetaan tätä kapitalistien ulvontaa. Niinpä Industrialistinkin kirjeenvaihtaja "Agricola" mutisee "Venäjän orjatyövoimasta".

Amerikkaa on pidetty vapauden esikuvana. Onhan presidentti Lincoln vapauttanut orjat. Menneisyydessä Euroopasta sortoa, pakoon päässeet ihmiset ovat löytäneet turvapaikan Amerikasta.

Hyvin ajankohtaista on muistaa meidän suuria demokraattisia esitaistelijoitamme, Papineauta ja MacKenzieta. Kun he taistelivat demokraattisten aatteiden puolesta 19. vuosisadan puolivälissä, niin heitä syytettiin punaisiksi ja molemmat joutuivat pakenemaan taantumuksellisten vainoa USA:n, jossa heidät otettiin avosylin vastaan.

Ne ihmiset, jotka nykyään taistelevat samojen aatteiden puolesta kuin nämä Canadan demokratian isät, estetään nykyään pääsemästä Amerikkaan. Amerikka on muuttunut Lincolnin Amerikasta Wall Streetin Amerikaksi.

Kun sodan päätyttyä estettiin joitakin vasemmistolaisia unionisteja pääsemästä Amerikkaan, niin unionistien oikeistoslipi, puhumattakaan liberaaleista, tervehti tätä oikeana toimenpiteenä. "Kommunistit", ovat maan turvallisuudelle vaarallisia selittivät Wall Streetin puhemiehet. Kokemus on osoittanut, että jos yhden kansanluokan oikeuksia ruvetaan rajoittamaan, niin vapaus riistetään laajemmilta joukoilta. Hitlerin Saksassa sosialidemokraatit ja liberaalit kumarsivat fyhrerille nöyränä ja hyväksyivät vainotoimenpiteet, kommunisteja vastaan, mutta ei kestänyt kauan kun he löysivät itsensä Buchenwaldin tai Bilsehin keskitysleireiltä ja saivat kommunistien kanssa kokea samat kauhut.

Aivan samoin on käynyt täällä kuin Hitlerin Saksassa. Monet vanhoilliset unionistit, jotka hyväksyivät vasemmistolaisten unionistien pääsykiellon Amerikkaan, ovat hämmästyneet kun Amerikan rajalla on heidän eteensä tipahtanut rautaesirippu. Vaikka monet heistä ovat kädet leveällä selittäneet kuuluvansa jyrkimpiin antikommunisteihin, niin sekään ei ole aina auttanut.

Yhä laajempiin piireihin ulotetaan pääsykieltoa. Kun prof. Barker Fairley ja hänen vaimonsa matkustivat intellektuaalien rauhankonferenssiin New Yorkiin, niin heidät pidätettiin ja mrs. Fairleyn oli heti poistuttava maasta. Samoin tunnettu vancouverilainen taiteilija John Goss sai potkut ja hänen oli palattava Canadaan. Neljätoista canadalaista ylioppilasta, jotka opiskelevat New Yorkissa Columbian yliopistossa, lähettivät Canadan poliittisille johtajille kirjeen, jossa mm. sanottiin seuraavaa:

"Näyttää johdonmukaiselta, että Amerikan hallitus halusi vaikeuttaa konferenssia poimimalla Canadan kansalaisia koska se oletti, että pienen naapurivallan hallitus, joka on traditionalistisesti ystävällinen USA:n kanssa, ei halua ilmaista vastenmielisyyttään tämän johdosta.

"Sikäli kuin me tiedämme, minkäänlaista syytöstä ei esitetty näitä canadalaisia vastaan, eikä minkäänlaista todistusta esitetty miksi heitä piti näin kohdella . . .

"Me emme kiistä sitä etteikö Amerikan hallituksella olisi ollut oikeutta kuulustella näitä Canadan kansalaisia, mutta kuitenkaan me emme hyväksy sitä tapaa miten kuulusteltu menpantiin, jonka tarkoituksena meisesti oli herättää mahdollisimman pahaa mainostusta . . .

"Toiset canadalaiset, jotka ovat tä lä taikka aikovat tulla USA:n, e tiedä mitkä syyt mahdollisesti aihe tavat saamaan määräyksen poi maan maasta . . ."

Todellakin nämä ylioppilaat o sata kertaa oikeassa. Sen todista van äskeinen tapaus. Eilisessä G and Mailissa oli uutinen, että Am kan viranomaiset ovat estäneet pä mästä tunnetun canadalaisen sano lehtinaisen Margaret Gouldin A rikkaan ja lisäksi on ehdotettu tämä pääsykielto pidetään j

Tshornaja

ernhard Kellermannin romaani asismin synnystä ja elämästä Hitlerin Saksassa

rnhard Kellermann on eräs niis-rvoista merkittävistä kirjailijoista-tka Hitlerin valtaantulon jälkeen t Saksaan ja heistä ainoa, joka nnut kynäänsä avustamalla fasis-julkaisuja. Välittämättä Hitle-iranomaisten salaisesta ja julki-painostuksesta ei Kellermann 12 een "Kolmannessa valtakunnassa" issut riviäkään.

llermannin uusi romaani "Toten-Kuolemantanssi) on hänen en-ämän kirjansa monien vuosien llisen vaikenemisen jälkeen. Se omaani elämästä Hitlerin-Saksas-Kirjailija käsittelee tosiasioita, hän personnallisesti näki ja koki. maanin tapahtumat liikkuvat kokoisessa Hitlerin valtakunnan ungissa, jonka nimeä kirjassa ei ilta. Kellermannia, joka aikai-nissa romaaneissaan on huolelli-ottanut huomioon teostensa antieteen", ei tässä ole ohjannut ma. "Kuolemantanssissa" kuva-kaupungin kaltaisia oli Saksassa akaupalla.

rjailija ei cle esittänyt läheskään fasistista sosialistista arvojärjes-ää. Hänen näkökentässään ovat yläkerrokset: suurporvarit, fasis-virkailijat, upseerijoukko, vaiku-altaiset virkamiehet ja sivistyneis-Kellermann menettelee tarkoithuk-esti. Saksan muiden demokraat-n kirjailijain tavalla hän itsepin-sti etsii vastausta kysymykseen, on syypää Saksan fasistisoitu-en. Kellermannin mukaan ovat ijaisina syyllisinä Saksan poik-isen natsismin rikolliselle tielle npitäjät, Saksan hallitsevat luo-

äs kaupungin arvohenkilöistä, ea virkamies Frank Fabian palaa isin ulkomaanmatkalta. Tällä vä-on tapahtunut oleellinen muutos itlerin fasismi ilmenee joka taholle. Mutta kumous on vain näennäi-

Itse asiassa jäävät valtaan sa-henkilöt. Kirjailija osoittaa, että sijassa olivat "miljonäärit, teolli- ja hiiliparoonit" Hitlerin väkeä. llermannin selvä esitys fasismin ystä on pantava merkille, koska n saakka nykyisen Saksan monet ittajat ovat uutterasti pyrkineet emaan asiaa väittämällä, että fa-i olisi ollut hurjistuneen "pienen en" tyranniaa, että fasistit olisi-olleet varsinaista kansaa, antifa-ja, Jumalan valitsemia persoonal-ksia. Yhtä laajalle levinnyt on nda, että Hitler-fasismi olisi ollut ttämätön paha", yli luokkien bava ilmiö, jonka vallassa sa-a tavalla olivat niin suuret kuin etkin. Kellermannin eivät tuol-t sepustukset pysty.

sismia kuvaavassa tarinassa pie-ä nimettömässä kaupungissa on kulissien takana numero 1 varus-dirma Veljekset Schellhammer. än tehtaistaan ovat lähtöisin juu-svainot ja fasistien villit orgiat, n viattomien ihmisten pidättämi-a veriset murhajoukot. Veljekset llhammer, Hitlerin armeijan ase-kkijat, ovat ihmisiä ilman kun-ja omaatuntoa. Heidän ainoa nustimensa on rahanhimo, voiton-ittelu ja rikastumisen halu. Sak-kansan menestys on heille sivu-ka. Nämä suuret liikemiehet oli-etukäteen varanneet tilaisuuden rä Sveitsiin. Ja nyt on saman-t teollisuusmagnaatit länsivyö-keen natsipuhdistustuomioistui-sa asetettu entisiin asemiinsa . . . ikuttavalla sarkasmilla kuvaa ermann saksalaista sotilassäätyä. rinenäinen ja rajoittunut parooni Thynen ja arvoisa puolisonsa ei-voi kuvitella Saksan ja omaa koh-ansa ilman sotaa. Sotilaallinen taroiminen, paraatit, ryhdikkyys niesten edessä ja vihelläiset ajatus-leet saksalaisen rodun ylemmyy-ä — siinä saksalaisen taantumuk-sellisen upseerijoukon heikinen pakkaus.

Frank Fabianin, romaanin eräi päähenkilön, paljastaa kirjailija sää-limättömästi taantumukselliseksi si-vistyneistön jäseneksi. Fasismin nous-tessa valtaan oli hänellä valittavana: seuratako hitleriläisiä, vaiko ryhtyä taisteluun vallan kaapanneita rikollis-joukkueita vastaan? Mutta vastaus on valmiina. Hän, joka kerskuu "vapaa-mielisyydellään", on pohjaltaan peri-aatteeton kauppiassielu. Hänen ma-kunsa, taipumuksensa ja ihanteensa seuraavat Saksan imperialistisen val-lanpitäjän makua ja ihanteita. Libe-raali-vaaleanpunaisesta Fabianista tu-lee nopeasti tummanruskea. Hänen sielustaan taistelevat kuitenkin itsek-kyyden ja hyödynhimon ohella "hy-vät" voimat. Persoonallisten vastoin-käymisten seurauksena elämä muis-tuttaa häntä usein siitä ettei fasismi ole hävittänyt vain hänen "isänmaan-sa", vaan myös hänen omakohtaisen onnen, mutta hän jää mykäksi. Hän käsittää asian vasta Hitler-Saksan ro-mahtaessa ja seurauksena on itse-murha.

Fabianin kaltaiset sivistyneistön tyypit ovat Saksalle mitä luonteen-ominaisimpia. He ovat aina uineet Saksan imperialismin vanavedessä. Heidän riveistään Hitlerin fasistit sai-vat "kykymiehensä", jotka usein otti-vat johtavat paikat fasistisen Saksan talouselämässä ja politiikassa. Nyt ovat nämä samat "kykymiehet" käyt-tökelpoisia brittiläis-amerikkalaisille valtiaille länsivyöhykkeillä.

Kellermann osoittaa myös, kuinka Hitlerin fasismi hitsasi yhteen Saksan taantumuksellisimmat ainekset. Pahamaineinen "kansanyhteisö", jota Göbbelsin propaganda niin ahkerasti vatkutti, oli, kuten Kellermann esittää, suur teollisuusmiesten, kohoamisha-luisten upseerien, lurjusmoraalisten virkamiesten ja muiden porvarillisen kärkiklikin edustajien "kansanyhtei-syyttä". Mihinkä perustui tämä fasis-min ajan saksalaisten yläkerrosten tiivis liittoutuma? Kellermann vastaa yhdellä sanalla: "Hyötyyn". Hän kir-joittaa:

"Teollisuusmiehet, jotka olivat nos-taneet natsit valtaan, ansaitsevat miljooneja ja miljardeja, upseerit ja kenraalit saivat korkeita kunniamerk-kejä, kaksin- ja kolminkertaisia palk-koja, ritaritiloja, miljoinkaan ei heillä ollut parempaa."

Vakuuttavasti kuvaa Kellermann ansaitsemishimoa, joka alkoi levitä fasistien valtaanpäästessä. Häpeämä-tön ryöstäminen oli seurauksena, ensin omassa maassa ja sitten rajojen ulko-puolella. Kiltti poroporvarikin pääsee ryöstämisen makuun, kuten rakennus-neuvos Krieg. Hänen valedemokraat-tiset mielipiteensä ja kaikki kansalais-hyveensä häviävät, kun hän itse jou-tuu miehitetyille alueille. Ilman vä-häisimpiäkään o m a n tunnontuskia ryöstää hän lopuksi vieraita kaupun-keja ja kaupittelee tyttäriensä kunniaa.

Kellermann on aikaisemmassa tuo-tannossaan kuvaillut useita menesty-neitä mainee- ja rahanhimoisia lii-kemiehiä. Hän kirjoitti tuskan ja in-noituksen sekaisella tunteella porva-rillisen yhteiskunnan "sankareista". Puolifantastinen romaani "Tunneli" oli hymni tosin julmalle, mutta al-truisesti rakentavalle kapitalismille. Kahdessa myöhemmässä romaanis-saan Kellermann alisti kapitalismin terävään kritiikkiin. Mutta näissä-kään eivät voitonpyyntöiset ja ahneet liikemiehet olleet vailla "elämäluo-via" piirteitä.

"Kuolemantanssissa" on Keller-mann riistänyt imperialismin luomis-voima-legendalta kaiken hohteen. Fa-sistien kaikki "rakentavat" suunnitel-mat menevät myttyyn. Kaikkialla syntyy raunioita ja autiutta, minne hitleriläiset jalkansa laskevat.

Ulkomailla on monissa sodanjälkei-sissä kirjoissa kuvattu natsipuolueen toimihenkilöt vähämielisinä, jotka luulevat itseään neroiksi. Joka tilai-suudessa tuki fasistinen ja esifasisti-nen kirjallisuus tarua irrationalisista, tiedottamista voimista, jotka muka ohjasivat suuren ja pienen "fyhrerin" toimintaa.

Kellermann sanoutuu päättävästi irti tästä kaavasta. Hänen piirtämän-sä vaikutusvaltainen Hitlerin luotta-musmies, m a a k u n n a a n gauleiter Rumpf, on yhtä selväjärkinen kuin kuka tahansa murhaaja, joka rahasta "kellistää" ihmisen. Rumpf on polii-tikoksi muuttunut gangsteri, joka mielellään muistelee Chicagossa har-joittamaansa teurastajan ammattia. Tämä saksalaissyntyinen amerikkalai-nen keinottelija palaa Saksaan pääs-tyään perille, että on koittanut aika, jolloin saksalaiset kapitalistit tarvitse-vat hänen kaltaisiaan seikkailijoita, jotka ovat valmiit hurjimpiin ja veri-simpiin yrityksiin.

Rumpfin kaltainen pyöveli voi esiin-tyä missä kapitalistisessa maassa hy-vänsä. Hän oli vain sattumalta Keller-mannin kuvaamassa kaupungissa. Fasismin romahtaessa ei Rumpf jou-du perikatoon. Hän odottaa vain ti-laisuutta noustakseen pinnalle joscakin muussa kapitalistisessa maassa.

Antifasististen sankarien piiri "Kuo-lemantanssissa" on huomattavan pie-ni. Kirjailijan näkökenttään eivät ole päässeet Hitler-fasismin vastarin-nan esitaistelijat: sankarilliset kom-munistit. Siksi eivät romaanin useim-mat antifasistit ole taistelijoita vaan fasismin uhreja. Todellinen toimiva antifasisti on romaanissa vain opet-taja Gleichen. Tämä alkaa, kuten Hans Falladan romaanin "Jeder stirbt für sich allein" sankaritaistelunsa fasismia vastaan lähettämällä natsi-vastaisia kirjeitä allekirjoituksella "Tuntematon sotilas". Mutta Gleichen ei kuole yksinään, kuten Falladan sankari, vaan hän tapaa Saksassa maanalaisia ystäviä, joiden rinnalla hän taistelee viimeiseen hengenvetoon saakka.

Usko Saksan demokraattisiin voi-miin, Saksan kansan moraaliseen uu-destisyntymiseen on Kellermannin so-danjälkeisessä tuotannossa huomatta-va piirre. Kirjailija painostaa, että fasismi on Saksasta hävitettävissä ja että se on hävitettävä.

Erotukseksi monista saman ajan saksalaisista kirjailijoista ei Keller-mann käytä esteettisiä tehokeinoja fa-sismin kauhujen kuvaamiseksi. Fa-sismi ei ole hänelle "mystillinen hir-viö", ei suurnaton ja selittämätön painajainen, jonka paholaisvoimat ovat lähettäneet "syntisen" ihmiskun-nan niskaan, vaan historiallisesti sel-itettävä sosiaalinen ilmiö, jota vastaan voidaan taistella ja täytyy taistella.

Kellermannin romaanin selostaja viittaa edellä Falladan teokseen "Je-der sirbt für sich allein "(Jokainen kuolee vain omasta puolestaan). Tämä romaani (käännetty ruotsiksi nimellä "En mot alla") on ankarasti todelli-suusperäinen. Siinä kuvataan saksa-laista pariskuntaa. Sota on syttynyt ja heidän polkansa on ehtinyt kaatua. Vanhemmat aloittavat taistelun Hit-lerin systeemiä vastaan. He kirjoit-tavat ja levittävät syytöskirjeitä natsi-systeemiä vastaan. Gestapo nappaa heidät ja kumpainenkin teloitetaan kidutuksen jälkeen.

Falladin romaanin todenperäisyyttä ja ajankohtaisuutta kuvaa seuraava maaliskuun 14 p:nä ruotsinmaalaises-sa Dagens Nyheterissä ollut uutinen.

"71-vuotias Gertrude Waschke, joka v. 1942 antoi ilmi Otto Hampelin — päähenkilön Otto Quangelin esikuva Hans Falladan romaanissa 'En mot alla' — on eräässä Berlinin tuomio-istuimessa tuomittu kahden vuoden vankeuteen 'Rikoksesta inhimillisyyttä vastaan'."

Otto Hempel ja hänen vaimonsa taistelivat useita vuosia omalla tavallaan Hitleriä vastaan. He kirjoittivat natsivastaisia kirjekortteja ja levittivät niitä Berlinin eri kaupunginosissa. 1942 sattui rouva Waschke näkemään kun pariskunta jakoi kortteja porras-käytävässä ja ilmiantoi heidät poliisil-le, minkä jälkeen molemmat tuomit-tiin kuolemaan ja teloitettiin. Fallada kuuli tapahtumasta 1945 ja rakensi sen pohjalla teoksensa. Vasta häneltä sai rouva Waschke kuulla pariskunta Hampelin teloittamisesta. Oikeuden-käynnissä vaati syyttäjä 6 vuoden ku-ritushuonerangaistusta ja yhtä pitkän ajan kansalaisluottamuksen menetystä nykyisin ruumiillisesti ja henkisesti täysin murtuneelle rouva Waschkelle. Hänen terveydentilansa vuoksi lieven-nettiin tuomio kuitenkin kahdeksi vuodeksi vankeutta."

ENNAKKOTORJUNTAA

R:n kirkkoherran virastoon saapuu joukko seurakuntalaisia eroamaan kir-kosta korkeiden kirkollisverojen vuok-si. Joukossa on myös opiskelija Kyl-likki, joka asuu vanhempiensa luona eikä ole vielä joutunut maksamaan kirkollisveroja.

Kirkkoherra kysyy Kyllikiltä:

— Eivät suinkaan Kyllikkiä ole vielä verot rasittaneet? Minkä vuoksi sinä eroat kirkosta?

— Tämä onkin ennakkotorjuntaa, vastaa Kyllikki vakaasti.

Taide ja kirjallisuus

Kirjojen polttaminen Foley torilla

Kirj. John Howard Lawson

Tämän artikkelin kirjoittaja on tanaettu filmikirjailija, joka joutui Amerikan maltajohtimaisen taomiittavaksi jokin aika sitten, jolloin taantumuksen ruokaa tykkää tohdistettiin edistyksellisiä Hollywoodin taiteilijoita vastaan. Hän käsittelee artikkelissaan Amerikan kommunistipuolueen johtajia vastaan käytävää oikeuskuulustelua ja sen seurauksia, jos taantumus pääsisi siinä alkeittensa pirille.

Meidän Yhdysvalloissamme on kir-jat pantu oikeuskuulustelun alaiseksi v. 1949. Minä istuin eräässä amerik-kalaisessa oikeussalissa keskiviikkoaa-muna, maaliskuun 30 pnä ja kuulin amerikkalaisen tuomarin selvän lau-sunnon, että syytetyt voidaan hävaita syyllisiksi, jos "sen kirjan sisällön, mi-tä he ovat suositelleet, todetaan vai-kuttavan sopimattomalla tavalla luki-joihin. Arvon tuomari lisäsi, tehdäk-seen tarkoituksensa selväksi, että kir-jat ovat "osana syytevälineistä".

Minusta tuntui olo tässä oikeussa-lissa painajaiselta. Painajaisaikaa on eletty jo aikaisemminkin. Ajattelin niitä ihmisiä, joita on poltettu rovio-la Englannissa ja muissa Euroopan maissa sen takia, että he käänsivät raamattua omille kielilleen. Ajatte-lin aikaa, jolloin Lutherin kirjoja poltettiin yleisellä torilla Amsterda-missa ja sitä aikaa, jolloin Tom Paine asetettiin syytteeseen Englannissa siitä, kun hän kirjoitti kirjan "Ihmisoi-keuksista".

Historian lehdet ovat täynnä teke-ja, joilla yritettiin estää ihmisten aja-tukset, kahlita aatteet. Nämä yrity-set ovat kuitenkin aina epäonnistu-neet. Kirjoja voidaan polttaa, kirjai-lijoita ja ajattelijoita tuhota fyysilli-sesti. Mutta aatteet kuuluvat ihmisen henkeen. Niitä ei voida ruoskia eikä niitä voida riistää ihmisten sydämistä ja mielistä.

Meidän aikanamme me olemme nähneet natsien yritävän julistaa ajatukset laittomiksi ja rangaista ajattelijoita. Natsien yritykset poh-jautuivat aivan samaan punakauhui-valheeseen, mitä käytetään nykyään eräissä amerikkalaisessa oikeusjutuis-sa.

* * *

Minä ajattelin istuessani oikeussa-lissa, että mitä mahtaa olla tuomarin mielessä. Amerikan vaakuna, kotka, oli hänen takanaan. Amerikan lippu oli hänen sivullaan. Onko asia tode-la siten, ettei hän välitä mitään noi-den tunnuskuvien pyhyydestä? Us-kokko hän todella, että tämä oikeus-juttu on sopusoinnussa niiden lakien ja traditiojen kanssa, joille amerikka-laiset ovat uskollisia?

Kirjailijana minä löydän itseni psy-kologisen probleeman lumoamana. Tuomari oli aivan kuin näyttelijä, joka esittää osaansa. Hän näytti lapselli-sen tyytyväiseltä. Hän ilmaisi ennak-koluulonsa syytettyjä kohtaan pelitte-lemättä. Kun todistaja, ovelasilmäinen Louis Budenz puhui "puolittain salaisista" kokouksista, avusti tuomari syyttäjää muuttamalla "puolittain sa-laisen" "erikoisen salaiseksi". Kun Budenz puhui tuoriosyötöstä, mainit-si tuomari mielivaltaisesti määrättyjen periaatteitten opettamisesta 10-12 vuoden ikäisille lapsille.

Monia muita huomautuksia lausuttiin, sellaisia, joita ei kukaan tunnollinen kuulija voi käsittää tuomarin antamiksi. Mutta tuomarin asenne on yksinkertaisesti sen poliittisen pää-määrän sivutuote, mikä tällä oikeu-denkäynnillä on tarkoitus saavuttaa.

Kun kerran päämääränä on puhe-ja yhdistysvapauden laittomaksi saat-taminen, niin siinä ei luonnollisesti voida käyttää sellaisia metodeja, jot-ka ovat traditionaalisia Amerikan oi-keudenkäytössä. Oikeushuoneessa oli hiljaista. Valamiehet kuuntelivat tarkkaavaisina. Kirjat ja lentokirja-set, joita tuomari piti osana syyte-välineistä, kiertivät valamiehiltä toi-selle. Mutta äly on siirtynyt pois sa-lista.

* * *

Syyttäjä puhui marxilaisesta teo-riasta, joka käsittelee yhteiskuntatie-dettä ja josta on keskusteltu ja väitel-ty sata vuotta. Hän kuvasi sitä har-haoppina, noituuden tuotteena. Tär-keä historiallinen teos "Neuvostoliiton Kommunistipuolueen Historia" esitet-tiin "todistuksena", jonka perusteella voidaan tuomita ihmisiä vankilaan pitkiksi ajoiksi. Jos kerran kirjat ovat kerettiläisiä, niin seuraava askel on yleinen kirjojen poltto ja luonnollisesti myöskin kirjojen kirjoittajat polteta-an.

On traagillista, että niin harvat amerikkalaiset käsittävät tämän oi-keuskuulustelun tarkoituksen. Erik-oisen traagillista on se, että niin harvat taiteilijat, ajattelijat, tiede-miehet ja valistustyön tekijät ovat ko-rottaneet äänensä protestiksi. Mutta selvää on, että protestitulva kehittyy koko maassa, kun tosiasiat tulevat tie-toon tästä oikeusjutusta.

Amerikan kansa ei halua menettää vapauttaan. Se ei halua osallistua hyökkäysotaan. Pelko, että kansa saisi tietää totuuden, ilmeni hallituk-sen yrityksinä estää ja tukita väärin sitä kuittuurikonferenssia, mikä pidet-tiin juuri äskettäin New Yorkissa. Amerikan valtiovirasto ja sanomaleh-distö paljasti halunsa estää keskuste-lun kansainvälisistä problecmeista ja yrityksensä estää eri kanscjen kult-tuuri- ja tiedemiesten normaalisen kanssakäymisen.

* * *

Aivan sama kysymys — puhe- ja yhdistymisvapaudesta — ilmenee 11 kommunistijohtajan oikeudenkäyn-nissä. Miljoonat ihmiset maailmassa ovat täysin tietoisia siitä samanlaisuu-desta, mitä tapahtui Saksassa 30-lu-vulla ja mitä tapahtuu Amerikassa tänä pälvänä. Nämä ihmiset tietä-vät mitä se maksaa Yhdysvalloille ja koko maailmalle.

Amerikkalaisten on aika turvautun oikeuteensa lukea mitä he haluavat ja itse päättää aatteistaan ideain vapail-la markkinoilla. "Oikeudenkäynti" marxismia vastaan on sivistymätöntä aivan samoin kuin se oli protestant-tisuutta tai mitään muuta filosofista, uskonnollista tai tieteellistä teoriaa vastaan. Tällaisille menettelytavoille 20 vuosisadan amerikkalaisessa oikeu-dessa voisi nauraa kuka tahansa. Mut-ta meidän maamme hyvä nimi on kysymyksessä. Sitä tahrataan tässä oikeusjutussa.

Nykyaikainen harhaoppi on rauha. Näyttää olevan ilmeistä, että näitä miehiä vastaan käydään oikeutta sik-si, kun he ovat vastustaneet menoa sotaa kohti. Murskatakseen oppositi-on, valitsee hallitus "harhaoppisiksi" rauhan kuuluisimmat ja päättävimmät asianajajat.

Minä kuulin tuomari Medinan anta-van määräyksen puolustusasianajajil-le, ettei Tom Painesta ja hänen "Ih-misoikeus"-kirjastaan saa enempää mainita. Tuomari on ollut koko luja. Tom Painella ei ole laillista oikeutta olla tästä oikeussalissa. Ihmisoikeu-det on kokonaan virallisesti poistettu.

Jos tuomari ja syyttäjät onnistuvat yhteisessä yrityksessään saada vala-miehistön uskomaan, että marxila's-ten aatteiden julkaiseminen ja opet-taminen on rikos, niin me saamme eh-kä nähdä mahtavan rovion New Yor-kin kaupungissa. Silloin ruokitaan liekkejä uusilla maailman kirjallisuu-den suurimmilla aarteilla. Ja pian sen jälkeen lisätään tuleen muita teoksia, että tuli voitaisiin pitää palamassa, kuten kaikki näytelmät, historiaa ja tiedettä käsittelevät kirjat, jotka ovat kirjoittaneet henkilöt, jotka uskovat rauhaan tai jotka kannattavat yhteis-kunnallisia muutoksia. Tästä rovios-ta nousee valtava savupatsas, sellai-nen, joka voi pimentää koko maail-man.

Tuomari Medina olisi luonnollisesti iloissaan. Amerikan hallitus olisi mie-lissään rajoittamattomasta sensuuris-ta, jota se haluaa. Mutta entä kansa? Entä ajattelijat ja ne luojat — joiden työ ja elämä ovat kysymyksessä tässä oikeusjutussa?

Nyt on aika korottaa voimakas vastalause kirjain poittamista vastaan. Kaikki ne jotka eivät yhdy protesti-liikkeeseen, eivät täytä velvollisuut-taan amerikkalaisina.

Sallinen on etevin ekspressionismin edustaja Suomessa

Helsinki. — Kun taidemaalari, pro-fessori Tyko Konstantin Sallinen täytti maalisk. 14 pnä 70 vuotta, jul-kaisi täkäläinen Työkansan Sanomat tämän merkkipäivän johdosta seu-raavan lausunnon Sallisen merkityk-sestä Suomen maalaustaiteessa:

Sallinen on uudemman maalaustai-teemme keskeisimpiä hahmoja. Hän on eräs niitä harvoja suomalaisia maalareita, joilla vaikutustensa laa-juuden perusteella on miltei koulukun-nan perustajan asema. Ekspressiivinen alkuvoimaisuus ja hätkähdemätön to-teuttamistahto yhtyneinä luontaiseen maalaukselliseen näkemistapaan ja hienostuneeseen väri- ja muotoaistiin ovat ne maalaustaiteessamme verra-ten harvinaiset ominaisuudet, jotka Sallisen tuotannossa yhtyneinä huip-pentavat erään ajanjakson pyrkimyk-set taiteemme historiassa.

Sallinen on pohjois-savolaista talon-poikaisjuurta. Isältään, joka oli maa-laisräätäli, hän oppi räätälin amma-tin, jota hän opiskeluaikanaan, ja verraten myöhään vielä sen jälkeen-kin, joutui elinkeinonaan harjoitta-maan. Käytyään Taideyedistyksen pii-rustuskoulun hän opiskeli Skandinavi-an maissa ja vuosina 1910 ja 1913—14 stipendiaattina Pariisissa tutustuen yleismaailmallisiin virtauksiin. Ensi kerran hän herätti huomiota kevät-näyttelyssä 1912, jolloin hänen täällä ennen näkemätön värikäsittelynsä rohkeus nostatti kiivaan mielipiteiden vaihdon.

Sallisen ilmestyminen taiteeseemme tapahtui aikana, jolloin "kirjallisuus" sankariromantiikaksi muuttunut rea-lismi oli jo sanonut parhaan sanotta-vansa. Selvää oli, että sen käyttämil-lä keinovaroilla ei enää voitu luoda uutta ja elinvoimaista taidetta. Näihin aikoihin alkaa myös ranskalainen im-pressionismi tunkeutua taitellijoitteem-me tietoisuuteen. Tähän asti syrjässä pysytelleen Suomen taiteessa alkavat kuohua monenlaiset kokeilupyrkimyk-set. Radikaalien nuorten taitellijain joukko ottaa tunnuksekseen ekspres-sionismin. Heidän muodostamansa ns. "Marraskuun ryhmän" johtajaksi tu-lee Sallinen.

Varsinaista sormella osoittettavista vaikutteista ei voida puhua Sallisen tuotannosta puheen ollen. Siksi sy-västi omaperäistä on koko hänen tai-teensa luonne. Se ekspressionismi, mikä hänen vaikutuksestaan täällä saa jalansijaa, saakin näin ollen yleismaa-ilmallisesta luonteefsta poikkeavan kansallisen luonteen.

Vaikka Sallinen onkin suomalaisen ekspressionismin etevin edustaja, on hän ekspressionistisesta ilmaisutavas-taan huolimatta myös kansallisen re-alismin suurin edustaja maalaustai-teessamme. Sallinen on suuri psyko-logi ja kansanluonteen kuvaaja niin hyvin kuvatessaan yksityisiä henki-löitä kuin joukkojen sielun elämääkin (Hihhulit", "Jytkyt"). Suomalainen maisema puhuu myöskin hänen sivel-timellään voimakasta, alkuperäistä kieltään ("Terhilän talo", "Kesäaa-mu"). Sallisen uskonnollisaiheiset, ilmaisukeinoiltaan seestyneet teokset ("Paimenten kumarrus", "Ristiinnau-litseminen") osoittavat mestarin myös kansallisena monumenttaalimaalarina olevan suurten mittojen miehen.

PUOLALAINEN PIANISTI KONSERTOI SUOMESSA

Helsinki. — Puolalainen pianisti Stanislaw Szpinalski antaa pian kon-sertin Helsingissä. Hän antoi äs-kettäin konsertin Oslossa ja sai kiit-tävät arvostelut. Szpinalski konser-toi myöskin Tukholmassa ja Kööpen-haminassa.

Robeson saanut suurta huomiota osakseen kun hän on puhunut rauhasta Englannissa

Kirj. Robert Westgate

Lontoo. — Paul Robeson on tuonut tärkeän sanoman Britanniaan tär-keällä hetkellä. Hän puhuu sitä mitä "toinen Amerikka puhuu" — Amerik-ka mikä haluaa rauhaa ja ystävyyt-tä kaikkien toisten maiden kanssa ja tavalliselle kansalle oikeutta saada nauttia raatamansa työn hedelmis-tä. Tämä on edistysmielinen Ame-rikka, jonka Lenin selvästi eroitti taantumuksellisesta, imperialistisesta osasta. Robesonin vierailun suurin tärkeys on siinä, että hän on muistut-tanut Britannian kansaa — juuri kun tapahtuu niin paljon ja se voi unoh-taa sen — sellaisen Amerikan ole-massaolosta, josta valtiodepartmentti ei puhu.

Suurempaa hyväntoivon lähettiläst ei voi löytää kuin tämä suuri neekeri-laulaja on. Hänessä yhdistyy niin paljon. Hän puhuu koko maailman sorrettujen värillisten ihmisten ja muiden sortoa vastaan taistelevien ihmisten puolesta. Tämän lisäksi hän on suuri taiteilija sanan todellisessa merkityksessä ja julistaa, että hänelle on yksi tarkoitus, ilmaista tavallisten ihmisten iloja ja kärsimyksiä, kaipauksia ja saavutuksia.

Tätä on Paul Robeson tulkinnut Britannian kansalle viiden viikon ajan. Hän on puhunut heille; laulanut täysissä konserttisaleissa ja kirjoittanut lehdissä. Hän on osoittanut, että Robeson taiteilijana Robeson esi-taistelijana on yksi ja sama.

Tyypillistä hänen toiminnalleen oli Kreikan itsenäisyyspäivänä. Lontoos-sa Albert Hallin konsertin päätyttyä hän meni kokoukseen, joka oli kut-suttu koolle Kreikan demokraattisten voimien lääkintäavun hyväksi. Suuri sanomalehdistö on pidättynyt puhu-masta tällaisesta toiminnasta, mutta työtätekevä väestö on ottanut tämän vakavasti huomioon. Doncasterissa hän lupasi yleisölle, että hän on val-mis laulamaan työläisille sillä mak-sulla mitä he kykenevät maksamaan

"Tämän konserttimatkan jälkeen", hän sanoi, "hinnat tulevat olemaan niiden työläisten mahdollisuuksien ra-joissa, joista minä olen lähtöisin ja joille minä laulan."

Lehdille kirjoittamassaan artikke-lissa hän sanoi olevansa kaikkien taistelevien työläisten kanssa ja siinä hän kertoi niistä kokemuksista, joita hän sai muutamia vuosia ennen sotaa vierailiessaan täällä. Hän kirjoitti:

"Niinä päivinä minä uskoin, että minun tehtäväni on vain mitä taitei-lijalle kuuluu. Sitten eräänä päi-vänä kuulin kuinka eräs aristokraatti puhui auton ajurilleen kuten koiral-leen. Sanoin itselleni: 'Paul, tällä tavalla Yhdysvaltain etelävaltion mies puhuu sinulle.' Silloin käsitin, että Amerikan neekerikansan taistelu on samaa taistelua kaikkien sorrettujen kansa kaikkialla maailmassa."

Missä hyvänsä Paul Robeson on puhunut on hän käsitellyt tämän päi-vän tärkeitä kysymyksiä. Heti kun hän saapui on hän puhunut rauhasta. Samalla hän on tuominnut Wall Streetin sodanlietsojat ja korostanut Neuvostoliiton rauhanrakkautta.

Konserttilavoilla hän on osoittanut, ettei hän ole vähääkään menettänyt vanhasta vetovoimastaan. Brit-tiläinen yleisö on tullut havaitsemaan, kuten hän itsekin sanoi, että hänen taiteensa on syventynyt kun "poliitti-nen toiminta on antanut minun tai-teelliselle kehitykselleni uutta tarkoi-tusta ja syvyyttä".

Paitsi Lontoota, hän tulee esiintymään Birminghamissa, Belfastissa, Sheffieldissä, Cardiffissa, Glasgowissa ja Liverpoolissa. Hän toivoo saavan-sa tilaisuuden puhua pääministeri At-tleen ja siirtomaasihteeri Jonesin kanssa neekeriprobleemista. Kaikki-alla edistysmieliset järjestöt yrittävät saada hänet puhumaan niiden tilai-suuksissa. Kukaan ei voisi olla "toi-sen Amerikan" hyväntoivon lähetti-läänä parempi kuin Paul Robeson. Britannain työmiehet ja työläisnaiset tervehtivät häntä tässä mielessä.

Evert Ylijoki Kivikoskelta kuoli tk. 13 pnä

Port Arthur. — (Sähkötennetieto) — Viime keskiviikkona, tk. 13 päivänä, kuoli Kivikoskelta kotoisin oleva Evert Ylijoki. Hänet haudataan tk. 18 pnä.

Timminsin naisten kerhon myyjäiset tk. 22 päivänä

Timmins. — Terveisiä täältä pohjoi-sesta. Kesä tekee tuloaan täälläkin, vaikkakin hyvin hitaasti. Ilmat ovat olleet verrattain lämpimät mutta ke-sän tuloa on hidastuttanut satelden puute. Metsät ovat vielä paksun lu-men vallassa.

Paikallisen naisten kerhon toiminta on jatkunut koko talven ajan vaikka siitä ei ole aiitutsesti kirjoitettu koska laiskuus on niin suuri herra, ainakin minun kohdallani. Nyt on kuitenkin ollut pakko tarttua kynään.

Meillä on täällä ne käsityömyyjäi-set, jotka pidetään t.k. 22 päivän il-tana. Pyydämme kaikkien naapuriky-läläistenkin ottamaan huomioonsa tä-män tilaisuuden ja saapumaan myy-jäsilimme suurena joukkona. Samal-la keholtamme kaikkia kerhomme toi-mintaa kannattavia Timminsin ympä-ristön ja Schumacherin naisia valmis-tamaan näitä myyjäisiä varten jotakin vaikkapa ei muuta, kuin jonkinlaisia leivoksia myytäväksi. Kaikki lah-joitukset ovat tervetulleet, olivatpa ne mitä laatua tahansa. Meidän olisi yh-teistoimin saatava nämä myyjäiset niin onnistuneiksi kuin mahdollista.

Toivotan hauskaa kevättä kaikille Vapauden lukijoille. — M. K.

Hollinger-kaivannon voitto $1,845,858

Toronto. — Hollinger-kultakaivan-non viime vuoden puhdas voitto oli $1,845,858 ilmenee täällä julkaistusta yhtiön viime vuoden tilikertomukses-ta. Ennen voiton määrittelyä vähen-nettiin tuloista $360,846 tuloveroja ja $142,735 kuoletuksia ja poistoja var-ten. Osakkaille jaettiin voitto-osin-koina $1,180,800 eli täsmälleen sama summa kuin edellisen vuoden aikana. Vooden lopulla oli yhtiön jakamatto-mien voittojen tilillä kaikkiaan $10,-421,577. Yhtiön presidentti J. R. Tim-mins on todennut, että yhtiö on saa-nut kultatuotannon apurahoina $723,-702. Kun tästä summasta vähenne-tään arvioitu osuus tuloverothin, jäi yhtiölle puhtaaksi voitoksi apurahasta $515,298. Yhtiö sai vuoden kuluessa Young Davidson-kaivannon voitto-osinkoina $40,592.

Viime vuoden aikana saatiin Hollin-ker-kaivannon mineeraalista kultaa keskimäärin $8.37 tonnia kohden. Yh-tiön todetut oorivarat olivat vuoden lopulta 6,750,367 tonnia, arvoltaan noin $75,964,000.

Suomi saanut kaksois-voiton naisten 10 km. hiihdossa Ruotsissa

Sollefteo, Ruotsi. — Suomi sai täl-lä pidetyissä hiihtokisoissa maalisk. 12 pnä selvän kaksoisvoiton naisten 10 km. hiihdossa. Suomalaisneitoset hiihtivät sulavasti ja kauniisti, ja Pehkosen ja Videmanin välinen väli-enselvittely muodostui perin ankarak-si. Kerttu Pehkonen, joka voitti Ruot-sin hiihtokisojen naisten kilpailun jo 2 vuotta sitten Sundsvallissa, oli 4,5 km. kohdalla puoli minuuttia Vide-manista perässä, mutta matkan jälki-puoliskolla hän eai aikaeron umpeen Videman olisi luultavasti tällä kertaa selviytynyt voittajaksi, ellei hän kaa-tuessaan olisi menettänyt monia ar-vokkaita sekunteja. Kilpailu tapahtui kahden asteen pakkasessa.

4,5 km. hiihdettyä kolme suomalais-ta oli peräkkäin johdossa, mutta mat-kan loppuvaiheilla oli Heli Kilpivirran päästettävä kaksi ruotsalaista ajassa ohitseen. Tulokset: 1) Kerttu Pehkonen 41.58, 2) Tyyne Videman 42.07, 3) Margit Asberg-Algrechtson 43.39, 4) Berta Hallkvist 43.54, 5) Heli Kilpivirta 43.59.

— Varpunen elää kaikkialla maail-massa paitsi ei Arktiikassa.

Suomi saanut kaksois-voiton naisten 10 km. hiihdossa Ruotsissa

Sollefteo, Ruotsi. — Suomi sai täl-lä pidetyissä hiihtokisoissa maalisk. 12 pnä selvän kaksoisvoiton naisten 10 km. hiihdossa. Suomalaisneitoset hiihtivät sulavasti ja kauniisti, ja Pehkosen ja Videmanin välinen väli-enselvittely muodostui perin ankarak-si. Kerttu Pehkonen, joka voitti Ruot-sin hiihtokisojen naisten kilpailun jo 2 vuotta sitten Sundsvallissa, oli 4,5 km. kohdalla puoli minuuttia Vide-manista perässä, mutta matkan jälki-puoliskolla hän eai aikaeron umpeen Videman olisi luultavasti tällä kertaa selviytynyt voittajaksi, ellei hän kaa-tuessaan olisi menettänyt monia ar-vokkaita sekunteja. Kilpailu tapahtui kahden asteen pakkasessa.

4,5 km. hiih

Rauhan, leivän ja Suomen kansallisen riippumattomuuden puolesta

Helsinki. — Maaliskuun puolivälin tienoissa täällä koolla ollut Suomen Kommunistisen Puolueen puolueneuvosto antoi Suomen kansalle osoitetun julkilausuman. Siinä luodaan aluksi katsaus kansainväliseen tilanteeseen ja sen jälkeen todetaan, että "Myös Suomen kansa haluaa saada elää rauhassa ja kuulua rauhanrintamaan. Suomen Kommunistinen Puolue tulee tekemään kaikkensa kootakseen kansamme edistyksselliset voimat taisteluun estääkseen maamme sitomisen imperialistisen s o d a n valmistelijain kahleisiin. Me emme luovu maamme vapaudesta ja riippumattomuudesta. Rauhan, kansamme vapauden ja riippumattomuuden parhaana tukena ovat rauhansopimus sekä ystävyys- ja avunantosopimus Neuvostoliiton kanssa.

"Maamme nykyisen hallituksen demokratianvastainen suuntaus on muodostunut vakavaksi vaaraksi näiden sopimusten täyttämiselle. Fagerholmin hallituksen politiikka joka yhtyy imperialistisen leirin politiikkaan, ei piittaa kansakuntamme eduista. Siksi vapauttaan puolustavan ja pysyvään rauhaan pyrkivän kansamme on pääs tävä eroon sellaisesta epäsuomalaisesta politiikasta mitä pikimmin.

"Suomen talouselämässä näkyvät samat ilmiöt kuin muiden kapitalististen maiden taloudessa. Oikeistcsosialidemokraattinen hallitus pyrkii sitomaan Suomen länsimaisen pulatalouden piiriin. Sen seurauksena maamme teollisuustuotannon nousu alkoi viime vuoden lopulla jyrkästi heikentyä ja on nyt pysähtynyt. Jos nykyinen talouspolitiikka saa jatkua, se johtaa vielä tämän vuoden kuluessa tuotannon laskuun kaikkine tuhoisine seurauksineen. Työttömyys on jo nyt saanut laajat mittasuhteet lisääntyen tuhansiin nousevin luvuin viikosta viikkoon. Työväen palkka- ja elintaso on laskenut. Oikeistcsosialidemokraatit ovat SAKssa harjoittamallaan hajoitustyöllä ehkäisseet työväen puolustustaistelua ja auttaneet siten monissa kysymyksissä kapitalisteja saamaan tahtonsa perille.

Erittäin tuntuvasti kapitalistisen pulan oireet vaikuttavat maaseudulla ja maatalouden piirissä. Metsätyöt ovat tyrehtyneet, palkka- ja metsätulot vähentyneet. Tämä ja teollisuudessa suoritetut palkkojen alennukset ovat aiheuttaneet työtätkevän kansan ostokyvyn pienenemisen ja siten ns. menekkipulan monien maataloustuotteiden kohdalta. Tämän kehityksen on tehnyt mahdolliseksi maalaisliiton politiikka, joka peruskysymyksessä on suojellut suurpääcman etuja. Ei vain työväestö, vaan myös köyhä ja osa keskivarakastakin talonpoikaistoa kärsii rahavarojen puutetta, mikä verbtuksen ja teollisuustuotteiden hintojen korkeuden vuoksi merkitsee lisääntyvää, ahdinkoa ja puutetta maaseudulla ja on jo johtanut lukuisiin ulosmittauksiin ja ensimmäisiin pakkohuutokauppoihin.

"Neuvostoliiton välittömässä naapuruudessa sijaitsevan Suomen ei ole pakko kulkea kapitalistiseen pulaan, joukkotyöttömyyteen, maaseudun ja kaupunkien työtätekevien kerrosten kurjistumiseen johtavaa tietä, jos maan politiikkaa muutetaan ja ulkomaankauppa suunnataan pääasiassa Neuvostoliiton ja kansandemokratioiden piiriin. Suomen työväestön ja työtätekevän talonpoikaiston ei ole pakko alistua suurpääoman niitä kohtaan harjoittamaan kiristykseen ja painostukseen, jos ne ryhtyvät yhteisvoimin talsteluun nykyistä suuntausta vastaan saadakseen tätä kiristystä toimeenpanevan Fagerholmin hallituksen sijaan laajalle demokraattiselle pohjalle rakentuvan hallituksen.

"Suomen Kommunistinen Puolue kutsuu maamme työväestöä, työtätekevää talonpoikaistoa ja kaikkia edistyksellisiä kansalaispiirejä taisteluun:

"Pulan ehkäisemiseksi, työttömyyden lopettamiseksi ja maaseudun ahdingon poistamiseksi; "suunnitelmallisen, kansan syvien rivien etujen mukaisen talouspolitiikan puolesta suurpääomaa vastaan;

"Kansan turvallisen tulevaisuuden puolesta, Neuvostoliiton ja Suomen ystävyyden puolesta;

"Rauhan, leivän ja maamme kansallisen riippumattomuuden puolesta."

12 pyöräilijää ulkomaille harjoittelemaan

Helsinki. — (S-S) — Huhtik. 2 pnä lähtivät laivalla Kööpenhaminaan olympiapyöräilijät Paul Backman ja luistelija-pyöräilijä Matti Tuomi. Pyöräilijäimme olympiavalmentaja viime kesänä toiminut tanskalainen ammattilaisajaja Edgar Christensen on kutsunut heidät kuukaudeksi harjoittelemaan hänen ohjauksensa alaisena. Tuomi osallistunee mahdollisesti myös Ordrupradalla pidettäviin ratapyöräilykilpailuihin. Tunnettu tanskalainen pyöräilylehti Sykle-Sport on kehoittanut tanskalaisia maantiepyöräilijöitä ottamaan mukaansa harjoituksiinsa Backmanin.

Huhtik. 2 pnä lähti myös TUL:n Onni Kasslin Ranskaan harjoittelakseen ja mahdollisesti kilpailakseen myös siellä. Hänen matkansa kestänee pari kuukautta. Viime keväänä hän oli samanlaisella harjoitusmatkalla ennen olympiakisoja.

JOITAKIN SAA RAHATTAKIN

— Raha ei kuitenkaan merkitse kaikkea!

— Vai sillä tavoin. Voiko tosiaan tehdä jotakin ilman rahaa?

— Varmasti voi.

— No, esimerkiksi mitä?

— Esimerkiksi velkoja.

BELL FUNERAL HOME

HAUTAANTOIMITTAJAT

Hyvämaineinen palvelus

2746 East Hastings Street
PUHELIN HA. 0015
Vancouver Br. Columbia

Barnes Drug Co.

— 3 KAUPPAA —
Sault Ste. Marie Ontario

RCA Victor Radioita
Nyal-lääkkeitä

Täydellinen varasto lääkkeitä.

Postitilaukset täytetään huolellisesti.

OSCAR BAY

Miesten ja Naisten Räätäli
Kaikenlaista korjaustyötä
Puhelin 2-1891
76 London St. E. Windsor, Ont.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Victoria Park Blvd.
Puhelin H.O. 6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
89 St. Patrick St. Toronto, Ont.

Rahastonhoitaja: Vilho Heikkilä
84 Day Ave. Toronto, Ont.
Puhelin R.E. 4386

Kirjeenvaihto sihteerille. Huomioikaa sihteerin uusi osoite.

Peter A. Vesa, B.A.

Barrister, Solicitor, Notary

SUOMALAINEN LAKIMIES

★ ★ ★

GE. 3392 592 Danforth Ave.
(Near Pape Ave.) Toronto

MATKAT EUROOPPAAN

KEVÄÄLLÄ 1949 KESÄLLÄ

● Nyt on aika varata paikkanne, jos aijotte matkustaa ensi keväänä tai kesänä ja haluatte välttyä pettymyksiltä. Ainoastaan rajotettu määrä paikkoja on enään saatavissa.
Me järjestämme matkanne laivalla tai lentoteitse; edustamme melkein kaikkia linjoja. Käsirahan maksaminen on välttämätön paikan saantia varten. Paluumatkanne järjestämme samoiten. Avustamme myös asumisne ja viisumienne hankkimisessa.
Haluttessanne tuottaa jonkun henkilön Canadaan, annamme Teille mielihyvin lähempiä tietoja määräyksistä ja myymme ennakolta maksettuja laiva- ja lentolippuja.

TEHKÄÄ PAIKKATILAUKSENNE NYT

Täydelliset Tiedot **O. K. Johnson & Co.** Soittakaa Tai Kirjoittakaa

724 Bay Street, Toronto 2, Ont. Puhelin WA 1403
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO

Kutsumme uusia asiakkaitamme vierailemaan laajennetussa kaupassamme

jossa on täydellinen varasto villa-, silkki- ja puuvillakankaita, ikkunaverhoja ja vuorikankaita jaarditain.

★ *Postitilauksia täytetään* ★ *Tyytyväisyys taataan*

M. ROSE & CO.

277-9 College St. Toronto, Ont. Puhelin KI 7771
(lähellä Spadinaa)

KODIN PIIRISTÄ

PIIRAKANKUORESTA

Piirakankuorta tehdessä meidän tulisi löytää hyvä resepti ja käyttää sitä vakituisesti jos haluamme tehdä sellaisia piirakoita "kuten äiti tapasi tehdä".

Ekspertit sanovat, että kaikki aineet pitäisi olla kylmiä piirakankuorta tehdessä paitsi silloin kun se tehdään kuumaan veteen.

Rasva tulisi katkaista jauhojen sekaan niin että se on pienten herneiden kokoisissa paloissa. Tätä tehdään käyttäen kahta veistä.

Jos mahdollista, taikina jäähdytetään hyvin ennenkuin aletaan leipoa. Tämä antaa taikinalle paremman maun.

Tehtäessä enemmän kun yhden kuoren, pitäisi taikina jakaa ja tehdä ainoastaan yksi kuori kerrallaan. Leipoessa on alettava keskeltä ja "rullattava" itsestään poispäin, käyttäen kapulaa kevyesti.

On edullista käyttää kuuma uuni ensimmäisenä 10 tai 15 minuuttina. Uunin lämpöä voi sitten vähentää, että piirakan sisus saa tilaisuuden paistua läpi.

Jos piirakassa on kaksi kuorta, pitäisi alakuori tehdä ennenkuin lisätään täyte ja yläkuoren pitäisi olla valmis myös ettei alakuorella olisi aikaa tulla kosteaksi.

Yläkuoren tulisi olla vähän suurempi ettei sitä tarvitsisi venyttää piirakan päälle pantaessa. Kun taikinaa venytetään kutistuu se useasti paistuessaan.

Piirakankuori: Aineet: 3 kupillista jauhoja, 1 kupillinen rasvaa, 1 teelusikallinen suolaa, 1½ teelusikallista leivinpulveria, ⅔ kupillista kylmää vettä.

Kuumaan veteen tehty piirakankuori: Aineet: 1 kupillinen rasvaa, ½ kupillista kiehuvaa vettä, 3 kupillista jauhoja, ½ teelusikallista leivinpulveria, 1 teelusikallinen suolaa.

Lisätkää kiehuvaa vettä hitaasti kylmän rasvan sekaan ja hierokaa se lusikalla pehmeäksi. Lisätkää vähitellen kolme kupillista jauhoja, jotka on seulottu leivinpulverin ja suolan kera. Tämä määrä tekee kaksikuorisen piirakan ja yhden kuoren lisää yksikuoriselle piirakalle.

* * *

CHICKEN LOAF
6 hengelle

2 pöytälusikallista shelatiinia
½ kupillista kylmää vettä
1½ kupillista kuumaa lihalientä
1 teelusikallinen suolaa
hiukan pippuria
2 kupillista pilkottua, paistettua kanaa
1/3 kupillista pilkottua selleriä
1/3 kupillista hienoksi viipaleiksi pilkottuja keltajuuria
½ kupillista pilkottua vihreää pippuria
¼ kupillista kylmää tomaattimehua
1½ kupillista kuumaa tomaattimehua
½ teelusikallista Worcestershire-kastiketta
1 kupillinen paistettuja herneitä
2 teelusikallista pilkottua sipulia
1 pöytälusikallinen shelatiinia

Shelatiini liotetaan ½ kupillisessa omenamehua 5 minuuttia. Loput 2 kupillista omenamehua lämmitetään kiehuma-asteeseen, liotettu shelatiini lisätään ja sekoitetaan niin kauan, että shelatiini on varmasti sulanut. Sitten lisätään suola, sokeri ja etikka, sekoittaen hyvin. Kun seos alkaa jäykentyä, pannaan siihen pilkottu selleri ja omena. Tämä pannaan astiaan tai useaan pieneen astiaan, jotka on huuhdottu kylmässä vedessä tai sivelty jonkinlaisella kasviöljyllä. Tämän annetaan jäähtyä ja jäykentyä ennenkuin lisätään toinen kerros. Loppu shelatiini pehmitetään kylmässä tomaattimehussa ja pannaan suunnaan kuumaan tomaattimehuun. Tähän lisätään loppu suola, ½ teelusikallista, ja myös Worcestershire-kastike. Tämän annetaan jäähtyä. Kun seos alkaa jäykentyä pannaan loppu kana, herneet ja sipuli sen sekaan. Tämä pannaan paistinastiaan ensimmäisen kerroksen päälle. Annetaan jäähtyä 2-4 tuntiin ja tarjotaan salaattikasvikkeen kera.

* * *

HYVÄTEKOISTA OMENA-SALAATTIA
6—8 hengelle

2 pöytälusikallista shelatiinia
2½ kupillista omenamehua (1 20 unssin kannu)
½ teelusikallista suolaa
1 pöytälusikallinen sokeria
1 pöytälusikallinen etikkaa
½ kupillista hienoksi pilkottua selleriä
kupillinen pilkottua omenaa

Shelatiini liotetaan ½ kupillisessa omenamehua 5 minuuttia. Loput 2 kupillista omenamehua lämmitetään kiehuma-asteeseen, liotettu shelatiini lisätään ja sekoitetaan niin kauan, että shelatiini on varmasti sulanut. Sitten lisätään suola, sokeri ja etikka, sekoittaen hyvin. Kun seos alkaa jäykentyä, pannaan siihen pilkottu selleri ja omena. Tämä pannaan astiaan tai useaan pieneen astiaan, jotka on huuhdottu kylmässä vedessä tai sivelty kasviöljyllä. Tämän annetaan jäähtyä niin kauan, että se on jäykkä. Se on sitten valmis tarjottavaksi. Jos haluaa voi lisätä muutaman tipan vihreätä kasvivärii omenamehuun, että salaatti saa vihreän värin.

Yksinvaltaa esiripun takana

Kaksituhatta vuotta on kulunut siitä, kun roomalaisten legionien raskaat askelet kaikuivat Portugalin alastomilla kalliolla. Niiden jälkeen huuhtoivat kansainvaelluksen aallot, länsigoottien rohkeat joukot, maata. Nämä miehet loivat mahtavan valtakunnan, joka ulottui pohjoisesta Portugalin hymyilevän auringon alle asti. Se sortui raunioiksi, kun arabialaiset 8. vuosisadalla ilmestyivät Iberian niemimaalle. 11. vuosisadan keskipaikkeilla valloitti kastilialainen Ferdinand I. Atlantin rannikon villin vuoristomaan ja hänen pojanpoikansa Alfonso I irroitti sen Espanjasta ja kutsui itseään "Portugalin kuninkaaksi".

15. vuosisata oli Portugalin valtion loistoaikaa. Kuningas Henrik Merenkulkijan pienet keinuvat korvetit purjehtivat kauaksi Länsi-Afrikan rannikolle ja saattoivat valtavan alueen Portugalin vallan alle. Vuonna 1486 kiersi Bartolomeus Diaz Hyväntoivon niemen ja saapui ihmeelliseen Intian satumaahan. Vuonna 1494 pakotti pieni Portugal mahtavan espanjalaisen naapurinsa sopimaan maailman jaosta ja seuraavina vuosikymmeninä levittäytyi se itään ja länteen, valloitti Ceylonin, suuria alueita Intiasta, Molukit ja suunnattoman laajoja maaaloja Brasiliasta.

Kultenkin jo Espanjan perimyssodan aikana vuosina 1701—1714 joutui Portugal riippuvaisuussuhteeseen voimistuvasta brittiläisestä saarivaltakunnasta, joka uhaten raa'asti saartaa maan pakotti sen vuonna 1703 sopimukseen, jonka avulla Englanti tuli saamaan haltuunsa Portugalin ulkomaankaupan monopoolin. Tuosta ajasta alkaen ei Portugal ole kyennyt vapautumaan Englannin holhouksesta. Kuinkapa tämä olisikaan voinut olla mahdollista maalle, joka antoi sitkeän ja voimakkaan talonpoikais- ja merenkulkijakansan menehtyä suuromistajien ja siirtomaakeinottelijoiden työorjuudessa samaan aikaan, kun maan aatelinen yläluokka kylpi tavattomassa loistossa.

19. vuosisadan lopulla ei kukaan enää antanut luottoa vararikkoiselle valtiolle, valtiovelka kohosi 700 miljoonaan milreisiin. Vuoden 1910 vallankumouksen jälkeen, jolloin Portugalista tuli tasavalta, ei mikään juuri muuttunut entisestään. Erilaiset taloudelliset kokeet seurasivat toistaan silläaikaa, kun kansa kurjistui ja Englanti osti pilkkahinnalla sardiinien, viinin ja korkin viennin. Ja vuonna 1926 miehittää kenraalien da Costan ja Carmonan sotilaskliikki maan. Sen rahataloudellinen asema oli kiristynyt räjähtämispisteeseensä.

Huhtikuun 27 pnä 1928 nimitetään Salazar Portugalin rahaministeriksi. Hän vaatii itselleen avointa valtakirjaa, joka antaisi hänelle vallan asettaa vetonsa jokaista sellaista hallituksen päätöstä vastaan, joka ei käy yhteen hänen suunnitelmiensa kanssa. Täydellisen vararikon partaalla olevat kenraalit antavat hänelle tämän valtakirjan.

Hän loi uuden hallitusmuodon, asetti parlamentin kahden kamarin lisäksi vielä kolmannen, jonka muodostavat hämäräperäiset "säätyjen edustajat, ja vahvisti siten diktatuuriaan tekopyhän keskiaikais-katolilais-patriarkaalisen esiripun takana. Hän hajoitti ammattiliitot ja pakotti työläiset liittymään fasistiseen "säätyorganisaatioon". Hän kielsi kaikkien puolueiden toiminnan lukuunottamatta omaa "Uniao Nacionaliaan". Hän organisci SA:nsa ja 50,000 miestä käsittävän, s a k s a laisten Gestapo-virkailijoiden avulla järjestetyn salaisen poliisin, jonka johtajaksi tuli hänen ystävänsä, inkviisittorin kaltainen Botelho Moniz. Tuhannet hänen poliittisista vastustajistaan suljettiin Jarrafalin keskitysleirille Kanarian saarille.

Pystytämällä suunnattoman byrokraattisen koneiston, jonka raheittamiseksi vararikon partaalla olevat suuromistajat antoivat hänelle etujensa mukaisesti lainaa, onnistui Salazarin todellakin jossain määrässä tasoittaa Portugalin budjettia. Tämä merkitsi sitä, että hänen onnistui avata suuromistajille uusia voiton lähteitä. Ennen kaikkea veti toinen maailmansota, joka sopi erittäin hyvin yhteen Salazarin taloudellisten kokeilujen kanssa, Portugalin monopolistit pois finanssikriisistä.

76% Portugalin sähkövoimasta on brittiläisten firmojen käsissä, joille Englanti toimittaa vuosittain 100,000 tonnia hiiltä. Mahtavista puheista huolimatta ovat suunniteltujen valtion vesivoimalaitosten rakennustyöt Zezeressä ja Cavadossa pysähdyksissä, sillä brittiläiset yritykset eivät halua saada sinne kilpailijaa hillentuonnilleen. Englantilaiset yritykset omistavat sekä rautateiden ja muiden kulkuvälineiden että Torres Vedrasin öljylähteiden monopoolin. Vuoden 1946 heinäkuuhun saakka vieläpä koko Portugalin tuonti- ja vientikauppa oli brittien virallisessa valvonnassa.

Vuokratessaan Azoreilta lentotukikohtia USA:lle oli Salazar jo kuitenkin houkutellut myös amerikkalaiset, Englannin pahimmat kilpailijat, Portugalin markkinoille. Vuodesta 1942 vuoteen 1946 kaksinkertaistui USA:n tuonti Portugaliin. USA:n osuus on nykyisin puolet Portugalin tuonnista. Se käsittää joko rikkaille tarkoitettuja loistotavaroita tai pilkkahinnalla saatavia amerikkalaisia elintarpeita, jotka raunioittavat kotimaisen maatalouden.

Portugali on tosiasiallisesti tällä hetkellä eräs maailman kalleimmista maista. Vuodesta 1949 ovat hinnat kohonneet 500—1,000 prosenttiin, kun taas palkat ovat nousseet vain 40—100 prosenttiin. On selvää, että voitotkin ovat sen vuoksi nousseet huimaavasti.

Portugalissa on nykyisin 120,000 hehtaaria maata, jota ei käytetä hyväksi, samaan aikaan, kun 600,000 köyhää maatyöläistä ja kymmenet tuhannet teollisuustyöläiset vaativat itselleen työtä. Nämä ihmiset asuvat likaisissa kylissä ja Lissabonin köyhälistökortteleissa, keuhkotauti raivoaa kaikkialla, mutta sairaaloissa on jokaista 10,000 ihmistä kohti vain 24 sairassijaa. Yli 50% Portugalin kansasta on luku- ja kirjoitustaidotonta.

Juuri ennen syyskuun parlamenttivaaleja vuonna 1946 myönsi Salazar — antaakseen "demokraattisen muodin mukaisen" pakkoveron — oppositiopuolueille toimintaoikeuden. Hän tyrmistyi aika tavalla, kun muutamassa päivässä syntyi tavattoman voimakas oppositio, joka yhdistyi demokraattiseksi yhtenäisyysliikkeeksi, MUD:ksi, ja ryhtyi toimimaan häntä vastaan. Valtion hirmuvallan koneisto asetettiin heti uudelleen käyntiin. Salainen poliisi vangitsi 900 ihmistä. MUD, joka 20 vuotta kestäneen mitä taantumuksellisimman diktatuurin jälkeen oli saanut 13 päivää harjoittaa vaalipropagandaa, oli vaatinut, että vaaleja siirrettäisiin kuudella kuukaudella, mutta tämä vaatimus torjuttiin. Niin ikään torjuttiin vaatimus ääntenlaskun julkisesta kontrollista. MUD esitti vastalauseen ja poisti edustajaehdokkaansa. Näin ollen tulivat Salazarin kannattajat luonnollisesti yksimielisesti valituiksi.

Näiden vaalien ajoista alkaen on oppositio jatkuvasti kasvanut. Liberalistis-demokraattiseen MUD-oppositioon kuuluu katolinen, varsin aktiivinen sosialistinen ja sotilassiipi, joka kuluneina vuosina on lietsonut useita kapinoita. Salazar seurasi nopeasti Francon esimerkkiä, joka muutti jälleen maansa vale-kuningaskunnaksi, ja tutustui helmikuussa 1947 Lissabonissa oleskelevaan kruununtavoittelijaan, Don Duarte Nunoon. Tämän lisäksi koettaa hän vahvistaa valtaansa hellimällä Portugalissa yhä oleskelevia ja NSDAP-nimisessä järjestössä toimiviq saksalaisia natseja ja neuvottelemalla USA:n ja Länsiblokin maiden kanssa luovutettavista sotilastukikohdista.

Helsingin katakombit

Helsinki. — Asuntokulttuurin ja viihtyisyyden kannalta ei Helsingillä ole ainoastaan julkisivuaan— huonekalukauppojen mainosikkunat ja varakkaiden kansalaiskerrosten paraatiasunnot — vaan myöskin löyhkäävät takapihansa, katakombi- ja luola-asutuksensa, joissa on tälläkin hetkellä Helsingin kallioiden uumenissa, kaukana auringosta ja päivänvalosta, lähes 800 ihmistä.

Helsingin pommisuojien asukkaat eivät ole asustaneet maanalaisissa, pimeissä luolissaan tilapäisesti, vaan useimmissa tapauksissa vuosia, eikä heillä ole mitään mahdollisuuksia saada asuntoa ainakaan lähitulevaisuudessa, vaikka heidän paperinsa ovat lojuneet huoneenvuokralautakuntien kortistoissa kaikki nämä vuodet. Ja kuitenkin näiden ihmisten hartaimpana toiveena on päästä asumaan maan päälle, normaalisiin terveellisiin olosuhteisiin.

Helsingissä on tällä hetkellä käytännössä 8 pommisuojaa, joista kuutta hoitaa Koulumatkailutoimisto ja kahta Helsingin Seurakuntien huoltokeskus. Kaikkiaan näissä pommisuojissa asustaa lähes 800 henkilöä. Pääasiassa kaikki pommisuojien asukkaat ovat vakituisessa työssä toisesta ovat joutuneet asunnottomiksi ja joilla siitä huolimatta, että heidän hakemuspaperinsa ovat jo pitkiä aikoja olleet "vetämässä" eri huoneenvuokralautakunnissa, on sangen vähän toiveita saada itselleen säädyllisiä, kunnollisia asuntoja. Helsingin "luolaihmiset" eivät asu ainoastaan epäterveellisesti ja yhteensullottuina, he asuvat myös kalliisti ja epäviihtyisästi.

Asuntokurjuudestamme antaa kaunopuheisen kuvan se tosiasia, että nämä kurjat luolat ovat yleensä täynnä viimeistä sijaa myöten ja että niiden asukasvaihto on eräitä poikkeuksia lukuunottamatta sangen hidasta. Epäinhimillisiä nämä asunnot ovat mitä suurimmassa määrin, eikä tällä hetkellä olisi sen polttavampaa ja ajankohtaisempaa tehtävää kuin niiden poistaminen päiväjärjestyksestä—mitä nopeammin, sitä parempi. Pääseminen "maan päälle" on myös niiden asukkaiden hartaimpana toivomuksena.

Kaikille näille luola-asunnoille on ominaista jonkinlainen "maanalainen" tunnelma, minkä ihminen kokee astuessaan kirkkaasta päivänvalosta pimeään, kosteutta tiukkuvaan, sakeailmaiseen luolaan. Ihmiset asuvat niissä kuin sillit tynnyrissä yhtä vähän ilman fyysillistä kuin psyykillistäkään kyvnärpää- ja liikkuma-alaa.

"PERHEIDYLLI"

Helsinginkadun pommisuojaan johtaa jyrkästi laskeva, kivetty maanalantie. Mutta itseasiassa Helsinginkadun pommisuoja on pommisuojista viihtyisin ja "hienoin" — todellinen paraatipommisuoja, jota v o i d a a n näyttää pommisuoja-asunnoista kiinnostuneille ulkomaalaisillekin.

Tällä hetkellä pommisuojassa asuu 38 perhettä ja kolme yksinäistä — kaikkiaan 85 ihmistä 38 miniatyyrikoisessa, pahviseinäisessä kopissa, joista jokainen ääni ja liike kantautuu naapurin korviin. Verrattuna muihin pommisuojiin Helsinginkadun suojan "asunnot" ovat loistoasuntoja — useihin koppeihin on asennettu vesijohdot. Vesijohdolla varustetun kopin vuokrana peritään 40 mk. vuorokaudelta, "vedettömästä" kopista 35 mk. pommisuoja-asunnot vaikuttavat sangen lämpimiltä — niitä lämmitetään kuumennetulla rautiilla ilmalla. Pommisuojien 85 asukkaan käytettävänä on kuusi WC:tä, mutta vain yksi ainoa keittiö kahdella sähköliedellä ja 6 sähkölevyllä. Keittiötilojen ahtaudesta huolimatta sujuvat 40 perheenemännän r u o a n laittopuuhat suurin piirtein kitkattomasti, sillä olosuhteet ovat opettaneet emännät suhtautumaan toisiinsa suurpiirteisyydellä ja ymmärtämyksellä.

"TALON" VANHIN

Jututtelimme Helsinkadun pommisuojan talonmiestä Blombgrenlä, joka itse on "talon" vanhimpia — hän näet on asunut pommisuojissa viitä kuukautta vaille neljä vuotta. Hänen t a r i n a n s a on t y ö p i l l i n e n. Jouduttuaan Porvoosta työvelvollisena Helsinkiin hän asui ensin alivuokralaisena, mutta kun päävuokralainen muutti asunnostaan, joutui hän kirjaimellisesti kadulle ja sieltä sitten pommisuoja-asukkaaksi. Pari vuotta sitten hänen pommisuojaodysseijansa päättyi Helsinginkadun pommisuojaan. Hän on mennyt tällä välin naimisiin, paperit "vetävät", mutta toiveita kunnollisen asunnon saannista tuskin on.

Katselemme ympärillemme. Koppi on olosuhteet huomioiden viihtyisästi kalustettu, sisällä on vesijohto, pahviseinät erottavat kopin toisista "asunnoista", ja tällä lilliputimaisella alalla asuu kaksi ihmistä, alalla, joka vaivoin riittäisi tuskin yhdellekään ihmiselle. Talonmies Blomgren kertoo, että suurin osa pommisuojan asukkaista on karjalaisia siirtolaisia, jotka asuntojenkin suhteen ovat joutuneet kurjimpaan asemaan. Viime vuonna suojasta muutti 8 perhettä ja sijalle tuli yhtä monta — tänä vuonna ei vaihtoa ole tapahtunut.

Suomen urheilumiehet saaneet ansioristejä

Helsinki. — Opetusministeriö on jakanut Ivar Wilskmanin syntymäpäivänä Suomen urheilun ansioristit ja -mitalit mm. seuraaville henkilöille:

Suomen urheilun suuren ansioristin, joka annetaan tunnustukseksi erittäin ansioituneesta elämäntyöstä Suomen urheilun hyväksi: K. E. Levälahdelle ja lakit. kand. Eino Pekkalalle.

Kultainen ansioristi, joka annetaan vähintään 20—25 vuotta kestäneestä erittäin ansiokkaasta toiminnasta Suomen urheilun hyväksi sekä kansainvälisille huippu-urheilijoille: isännöitsijä Väinö Koivulalle, voimistelunop. Väinö Lahermalle, liikkeenharjoittaja Väinö Lähteiselle.

Hopeinen ansioristi, pitkäaikaisesta tai muuten hyvin ansiokkaasta toiminnasta Suomen urheilun hyväksi sekä kansainvälisilla luokkaa oleville urheilijoille: tarkastaja Kalle Altti, kaupunginjoht. Martti Ekblom, vaakamestari Kustaa Heinonen, pääkonsuli Arvo Himberg, kultaseppä Väinö Kauranen, kauppias Jussi Kivimäki, maanvilj. Matti Koskenkorva, tarkastaja Severi Koskinen, kirjansitoja Oskari Lyytikäinen, suksitehtailijat Edvard Niska ja Johan Niska, huoltovirkailija Helmi Paasonen muurari Kustaa Pietikäinen, maanvilj. Juho Stenroos, joht. Toivo Suvikas, varastopäällikkö Erik Vilen ja kultaseppä Kustaa Vuori.

Hopeinen mitali kullatuin listein on jaettu 47 henkilölle, hopeinen ansiomitali 84 henkilölle ja pronssinen ansiomitali 75 henkilölle.

Suomi-Seuran asiapalvelu

Helsinki. — (S-S) — Suomi-Seuran asiakaspalvelu on sotien jälkeen laajentunut huomattavasti käsittäen se nykyään sekä Amerikan suomalaisten että kotimaan väestön antamia tehtäviä. Kun on kuitenkin esiintynyt epätietoisuutta siitä, mitä mahdollisuuksia Amerikan suomalaisille on asioittensa hoitamiseen Suomessa, sikäli kuin heillä ei ole omaisia tai tiettyä henkilöä, jonka puoleen kääntyä, Suomi-Seura pyytää huomauttaa, että se on koko olemassaolonsa ajan suorittanut erilaisia Amerikan suomalaisten sille antamia tehtäviä. Seura on edelleen valmis palvelemaan Amerikan suomalaisia heidän Suomea koskevissa asioissaan niin virastoihin, liikelaitoksiin kuin yleisönkin taholle ja ovat seuran määrittelemät palkkiot olleet hyvin kohtuullisia. Jos jollakulla Amerikan suomalaisella siis on asioita hoidettavana entisessä kotimaassaan, hän voi täydellä luottamuksella kääntyä Suomi-Seuran puoleen, os. Helsinki, Mikonkatu 6.

— Eau de Cologne nimistä hajuvettä valmisti italialainen Farina ensimmäisen kerran Könissä, Saksassa. Se valmistetaan alkoholista, johon lisätään vähän hyväntuoksuista öljyä.

Dunikowski, puolalainen taiteilija

Varsova. — Puolan hallitus on antanut taidepalkinnon 73-vuotiaalle kuvanveistäjälle Xavery Dunikowskille. Tämä huomattu taiteilija on syntynyt Krakowassa ja hän aloitti taideopintonsa Varsovan ja Krakowan taideakatemioissa, jatkaen opintojaan Parisissa, Lontoossa ja Roomassa. Hän oli kuvanveistotaiteen professorina Varsovan akatemiassa vuodesta 1904 vuoteen 1939.

V. 1940, ollessaan 65 vuoden ikäinen, vangitsivat natsit Dunikowskin ja hän oli Oswiecimin keskitysleirissä v. 1945 saakka. Natsit eivät onnistuneet murskaamaan tämän suuren kansantaiteilijan tarmoa. Hänen teoksiaan on ollut näytteillä Parisissa, Lontoossa, Brysselissä, Moskovassa, Roomassa, Wienissä ja New Yorkissa. Hänen veistoksiaan varten rakennetaan Varsovaan museo.

Korkkimaton maalaus

Keittiön korkkimatto voidaan helposti maalata, ja kun tehdään kuvioitu viimeistelytyö, niin jalan jäljet eivät siinä näy.

Lattia on pestävä lievällä saippualla ja virutettava puhtaalla vedellä. Vettä tulee käyttää niin vähän kuin mahdollista. Tämän jälkeen lattia annetaan kuivua hyvin, jos suinkin mahdollista yön yli. Tämän jälkeen sivellään kahteen kertaan lattia-emalimaalla pohjaväriksi. Pohjavärin kuivuttua matto täplitetään pesusienen tai sanomalehden avulla.

Täplittämisessä on käytettävä vastakkaista väriä pohjamaaliille. Maalia pannaan vain pieni määrä tasapohjaiseen pannuun. Puristetaan sanomalehden sivu kasaan siten, että siihen tulee mahdollisimman paljon ryppyjä. Tämä rypistetty paperi (tai pesusieni) kastetaan pannussa olevaan emalimaaliin millä "tuhritaan" pohjamaali. Aluksi on vältettävä käyttämästä liian paljon maalia, kunnes päästään "tuntemaan" vaatimukset, jotta täplikirjallu tulee tasaiseksi.

Jos tämän päälle vedetään vielä yhteen kertaan varnissaa, se antaa lisäsuojelusta ja pidentää maton ikää.

Yleisen edun vuoksi vapautettiin

Helsinki. — Tasavallan presidentti vapautti kenraaliluutnantti Aksel Fredrik Airon yleisen edun vuoksi vakinaisesta sotapalveluksesta maalisk. 11 pnä. Hänet siirettiin reserviin ja on oikeutettu käyttämään sotilaallista virkapukuaan.

Nyrkkeilyn palkinnot 14—10 TUL:n pojille

Helsinki. — Messuhallissa maalisk. 13 ja 14 pnä pidetyissä Suomen nyrkkeilymestaruuskilpailuissa voittivat TUL:n pojat 14 palkintoa kahdeksassa sarjassa SNL:n 10 palkintoa vastaan. Kilpailut olivat mieslukuiset mutta tasoltaan keskinkertaiset. Messuhalli oli täynnä kansaa seuraamassa kilpailuja.

ERÄHTYI

Pappi oli ilmoittanut opettajalle, että hän tulisi koululle opettamaan uskontoa lapsille. Opettaja tiesi, että pappi kysyy aina samoja kysymyksiä ja päätti neuvoa oppilaita miten heidän pitäisi vastata.

"Kun pappi tulee", opettaja neuvoi, "hän sanoo: 'Poika numero 1, kuka sinun teki?' ja sinun on vastattava 'jumala, herra'. Sitten hän sanoo: 'Poika numero 2, kuka oli ensimmäinen mies?" ja sinun on vastattava 'Aatami, herra'." Tällä tavala opettaja neuvoi lapsia.

Kun pappi saapui oli poika numero 1 poissa paikaltaan niin hän kysyi poika numero 2:lta: "Poika, kuka sinun teki?"

"Aatami, herra", vastasi poika numero 2.

"Ei, ei, poikani", vastasi pappi, "se oli jumala, joka sinut teki."

"Jos sallitte, herra", vastasi oppilas, "mutta se poika, jonka jumala teki on poissa huoneesta pesemässä mustepilkkuja."

Öljyvoitot

Toronto. — Imperial Oil Co:n viime vuoden puhdas voitto oli sen jälkeen kuin oli varrattu $7,745,582 kuoletuksia ja $7,371,235 tuloveroja varten, kaikkiaan $22,832,070. Edellisen vuoden puhdas voitto oli $20,464,381. Voitosta jaettiin yhtiön osakkaille voitto-osinkoina kaikkiaan $13,545,295 eli sama määrä kuin edellisen vuoden voitoista. Jakamattomien voittojen tilillä oli vuoden lopulla kaikkiaan $69,393,371.

Hollinger-yhtiön raularikkaudet

Toronto. — Hollinger kultakaivosyhtiön presidentti J. R. Timmins on myöskin Labrador Mining & Exploration Co:n presidentti. Viime vuoden toimintakertomuksessa hän ilmoittaa, että vuoden kuluessa kaivettiin rautarikkauksien tutkimiseen kaikkiaan $1,234,502.93. Vuoden lopulla oli todettiin Quebecin maakunnan puolella sijaitsevilla valtauksilla olevan rautamalmipaikassa rautaa kaikkiaan 72 mi

Rumanian porvarit pannaan hyödylliseen työhön

Bukarest. — (ALN) — Hyödyllisen tuotannon odotetaan lisääntyvän Rumaniassa huomattavan paljon sen seurauksena, että suuri joukko tarpeettomia virkamiehiä on sijoitettu teollisuustöihin. Sitäpaitsi hallituksen ylläpitäminen maksaa nyt kansalaisille vähemmän kuin aikaisemmin sillä entisen hallituksen aikana paisutettua virkamieskuntaa on supistettu jyrkästi.

Aikaisemmin oli se tapa, että poliittiset toimittivat kannattajiaan valtion virkoihin huolimatta siitä vaikkei heillä olisi ollut mitään tehtävää virassa.

Entiset byrokraatit luokitellaan nyt hyödyllistä työtä varten ja se tapahtuu siten, etteivät he joudu työttömiksi ja rahattomiksi tuon siirtoprosessin tapahtuessa. He saavat täyden palkan nykyisen taksan mukaan siihen asti kunnes pääsevät töihin, jonka jälkeen he saavat union sopimusten mukaisen palkan.

Lukuisia entisiä virkamiehiä harjoitetaan nyt menanikoiksi, traktorin kuljettajiksi ja muihin hyödyllisiin töihin.

— Termospullon keksi Sir James Dewar 1892. Hänen tarkoituksenaan oli säilyttää juoksevaa ainetta kuten juoksevaa kaasua, kyimänä.

VAPAUDEN
Laivalipputoimisto
★
EDWIN SUKSI
Trans-Atlantic Passenger Conference-n valtuuttama asiamies
★
Edustamme melkein kaikkia johtavimpia valtameriliinioja. Suunnitellessanne matkaa Suomeen tai muihin Euroopan maihin, voitte luottamuksella kääntyä puoleemme lippu- y.m. matkaa koskevissa asioissa.
★
VAPAUS STEAMSHIP TICKET AGENCY
EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

MUISTAKAA
Vanhaa äitiänne
Hyvällä "Äitienpäivä paketilla". Sellaisia ovat uudet "Olympia" ja "Imatra" pakkauksemme.

"OLYMPIA" $5.50	"IMATRA" $5.75
5 lbs. Coffee (Green)	4 lbs. Coffee (Roasted)
3 lbs. Rice	3 lbs. Rice
1 lb. Raisins	1 lb. Raisins
	1 lb. Prunes

"Dania" paketin lähetys lopetettu
Kaikki paketit vakuutuksessa

Norcon (Regist'd)
3465 Cote des Neiges
Montreal Quebec

Suomeen
MATKUSTAKAA SYKSYLLÄ
kun elo on korjattu ja ihmiset ajattelevat lepoa, mukavuutta ja ystäviensä vierailuja
Syksy on myös vuodenaika jolloin hyviä paikkoja on saatavana upeissa moottorilaivoissa GRIPSHOLM ja STOCKHOLM, lähtien New Yorkista suoraan Göteporiin, Ruotsiin — ja siitä erinomaiset yhteydet SUOMEEN.

GRIPSHOLM	Elok. 12	GRIPSHOLM	Lokak. 7
STOCKHOLM	Elok. 29	STOCKHOLM	Lokak. 17
GRIPSHOLM	Syysk. 9	GRIPSHOLM	Marrask. 4
STOCKHOLM	Syysk. 23	STOCKHOLM	Marrask. 12

Minimihinnat turistiluokassa Göteporiin menomatka alkaen $180:sta
Matkalippunne Göteporista matkan päähän Suomessa ja takaisin Göteporiin voidaan maksaa täällä Canadan dollareissa ennen lähtöä Canadasta.
Saadaksenne paikkatilauksen käykää matkailuasiamlehenne luona. Hänen palveluksensa ja pätevät neuvonsa ovat käytettävänänne ilman lisämaksua.
SWEDISH AMERICAN LINE
600 Dorchester St. W., Montreal, Que.

Psykoanalyytikko keskitysleireissä

Julkaisemme tänään kolmannen osan todistajalausunnosta, jonka tunnettu wieniläinen psykologi ja psykoanalyytikko tri Bruno Bettelheim antoi Nyrnbergin kansainvälisessä sotilastuomioistuimessa natsien keskitysleirijärjestelmästä. Lausunnon tekee mielenkiintoiseksi se, että tri Bettelheim itse v. 1938—39 istui Dachaun ja Buchenwaldin keskitysleireillä ja että hän ei tyydy kuvaamaan monesti kuultuja terrorijärjestelmän ulkonaisia piirteitä, vaan erittelee tiedemiehenä sen lamauttavaa, henkisesti tykistävää, persoonallisuutta tappavaa ja lasten asteelle saattavaa vaikutusta vankeihin.

LOPULLINEN SOVELTAUTUMINEN LEIRIN ELÄMÄÄN

45) Vanki oli saavuttanut viimeisen asteen sovittautumisessa leirin olosuhteisiin, kun hän oli vaihtanut persoonallisuutensa ja siten hyväksynyt ominnaan Gestapon arvot ja arvostelmat. Muutamat esimerkit valaiskoot, kuinka tämä hyväksyminen ilmeni.

46) Vangit huomasivat olevansa sietämättömässä tilanteessa johtuen vartijain ja toisten vankien alituisesta sekaantumisesta heidän yksityiselämäänsä. Täten heissä kasaantui suuri määrä taistelunhalua. Useissa vangeissa se purkautui samalla tavalla kuin olisi tapahtunut leirin ulkopuolisessa maailmassa. Mutta vähitellen vangit ottivat käytäntöön sanallisten hyökkäysten ilmauksena termejä, jotka ehdottomasti eivät olleet peräisin heidän entisestä sanavarastostaan, vaan oli otettu aivan erilaisesta Gestapon sanastosta. Seuraava askel oli siirtyminen Gestapolta lainattujen haukkumasanojen käyttämisestä Gestapon ruumiillisen kurin menetelmiin, mutta tämän askeleen ottaminen otti useita vuosia. Ei ollut epätavallista tavata tovereistaan vastuussa olevia vanhoja vankeja, jotka käyttäytyivät vielä pahemmin kuin Gestapo. Joissakin tapauksissa nämä näin koettivat voittaa Gestapon suosion, mutta paljon useammin heistä tällainen oli paras tapa suhtautua leirin vankeihin.

47) Käytännössä kaikki leirissä kauan olleet vangit ottivat käytäntöön Gestapon menetelmät ns. epäkelpoja vankeja kohtaan. Tulokkaat aiheuttivat vanhoille vangeille vaikeita pulmia. Heidän valituksensa leirin sietämättömistä oloista lisäsi jännitystä parakkeihin, samoin heidän kykenemättömyytensä sovittautua niihin. Huono käytös työjoukkueessa saattoi vaaraan koko ryhmän. Tulokkaasta, joka ei kestänyt hyvin puristusta, tuli toisten vankien silmätikku. Lisäksi olivat heikot niitä, joista mahdollisesti helpoimmin tuli pettureita. Heikot kuolivat tavallisesti ensimmäisinä leirivilkkoina, joten tuntui yhtä sopivalta päästä heistä eroon aikaisemmin. Täten vanhat vangit joskus olivat apuna "vapautumisessa" soveltumattomista yksilöistä ja näin ottivat yhden Gestapon piirteen omakseen. Tämä oli yksi monista tilanteista, joissa vanhat vangit osoittivat kovuutta ja sovelluttivat tapaa kohdella muita vankeja Gestapon esimerkin mukaisesti. Että kysymyksessä oli selvä Gestapon menetelmien lainaus, nähtiin petturien kohtelusta. Itsesuojelu vaati heidän hävittämisen, mutta tapa, jolla heitä kidutettiin ja hitaasti surmattiin, oli saatu Gestapolta.

48) Vanhat vangit, joilla näytti olevan taipumus samaistaa itsensä Gestapon kanssa, eivät menetelleet näin vain hyökkäävässä asenteessa. He saattoivat komeilla haalimillaan Gestapon virkapukujen vanhoilla palasilla. Ellei tämä onnistunut, koettivat he neulaa ja paikata omat pukunsa vartijain pukuja muistuttaviksi. Näytti uskomattomalta, mihin saakka vangit saattoivat mennä näissä yrityksissään, varsinkin kun Gestapo rankaisi heitä järjestön pukujen jäljentämisestä. Kysyttäessä, miksi he niin tekivät, he myönsivät olevan mieluista näyttää vartijalta.

49) Yhdenkaltaistaminen Gestapon kanssa ei pysähtynyt sen ulkonäön ja käytöstavan jäljittelemiseen. Vanhat vangit hyväksyivät sen päämaalit ja arvostelmat, silloinkin kun ne olivat vastakkaisia heidän omille pyrkimyksilleen. Oli ällistyttävää huomata, kuinka pitkälle aikaisemmin poliittisestikin hyvin valistuneet vangit voivat mennä tähän suuntaan. Yhteen aikaan olivat Englannin ja Amerikan lehdet täynnä kuvauksia leirien julmuudesta. Johdonmukaisena politiikkalleen rangaista ryhmää mistä hyvänsä sen jäsenen tai entisen jäsenen rikkomuksesta rankaisi Gestapo vankeja näiden artikkelien ilmestymisen vuoksi, koska niiden täytyi perustua entisten vankien kertomuksiin. Tästä tapauksesta keskusteltaessa vanhat vangit saattoivat inttää, ettei ole ulkomaisten kirjeenvaihtajien eikä sanomalehtien asia puuttua saksalaisten laitosten asioihin, ja julkitoivat vihansa sanomalehtimiehiä kohtaan, jotka koettivat auttaa heitä. Tein enemmälle kuin sadalle vanhalle poliittiselle vangille seuraavan kysymyksen: "Jos minulla on onnea päästä vieraalle maaperälle, kertoisinko asiat leiristä ja kiinnittäisin sivistyneen maailman huomion asiaan?" Vain kaksi miestä vastasi kakistelematta, että jokaisen Saksasta pakenevan pitäisi taistella natseja vastaan kaikin voiminsa. Kaikki muut toivoivat vallankumousta Saksassa, mutta eivät pitäneet ajatuksesta, että ulkomainen valtio sekaantuisi asiaan.

50) Kun vanhat vangit omaksuivat natsien arvot ominaan, eivät he tavallisesti myöntäneet sitä, vaan selittivät käyttäytymisensä johtuvan asiallisista näkökohdista. Vangit esimerkiksi keräsivät leirissä romua, koska Saksassa oli puute raaka-aineista. Kun osoitin heidän täten auttavan natseja, selittivät he romunkeräyksen avulla myös Saksan työtätekevien luokkien varustautuvan. Pystytettäessä rakennuksia Gestapolle syntyi väittelyjä, oliko rakennettava hyvin. Uudet vangit kannattivat sabotaasia, vanhojen vankien enemmistö hyvin rakentamista. Vaikutti siltä kuin tämä enemmistö olisi pannut merkille, ettei se voi tehdä työtä Gestapolle ellei se voi vakuuttua siitä, että työstä oli hyötyä. Näin vankien oli vakuuttauduttava tästä hyödystä.

51) Tyydytys, jonka eräät vanhat vangit saivat siitä, että he kahdesti päivässä vankienlukussa olivat seisseet tiukasti asennossa, voidaan selittää sillä, että he olivat täydellisesti omaksuneet Gestapon arvot omikseen. Vangit kehuivat olevansa yhtä kestäviä kuin Gestapon jäsenet. Gestapon kidutuksia matkittiin joutoaikoja tapettaessa. Muuan vartijain huveista oli löytää vanki, joka valittamatta kykeni kauimmin kestämään lyöntejä. Tätä leikkiä matkivat vanhat vangit, ikäänkuin heitä ei olisi lyöty kyllin usein ja kyllin kauan tarvitsematta toistaa kokemusta leikkinä.

52) Usein Gestapo antoi tarkoituksettomia käskyjä, jotka olivat peräisin jonkun vartijan päähänpistosta. Ne unohdettiin usein niin pian kuin julkaistiinkin, mutta oli aina muutamia vankeja, jotka noudattivat näitä käskyjä ja koettivat pakottaa muitakin niiden noudattamiseen kauan sen jälkeen, kun Gestapo oli ne unohtanut. Kerran esimerkiksi muuan vartija tarkastaessaan vankien varusteita havaitsi kengät sisäpuolelta likaisiksi. Hän määräsi kaikki vangit pesemään kenkänsä sisältä ja päältä vedellä ja saippualla. Näin käsitellyt raskaat kengät muuttuivat kivikoviksi. Käskyä ei milloinkaan toistettu, eivätkä monet vangit sitä edes totelleet. Siitä huolimatta eräät vanhat vangit eivät vain jatkaneet kenkiensä pesemistä sisäpuolelta joka päivä, vaan haukkuivat myös kaikki muut, jotka eivät niin tehneet, huolimattomiksi ja likaisiksi. Nämä vangit uskoivat lujasti, että Gestapon säätämät säännöt olivat malliesimerkki inhimilliselle käyttäytymiselle, ainakin leirin oloissa.

53) Asioihin, joissa useimmat vangit hyväksyivät Gestapon kannan, sisältyi myös rotukysymys, vaikka rotuennakkoluulot olivat olleet heille merkityksettömiä ennen leirille tuloa. He ottivat todeksi vaatimuksen, että Saksa tarvitsi enemmän tilaa ("Lebensraum"), lisäten kuitenkin: "niin kauan kuin ei ole maailman liittovaltiota". Myös he uskoivat saksalaisen rodun etevämmyyteen. Painostettakoon, että tämä ei johtunut Gestapon propagandasta. Gestapo ei tehnyt sellaisia yrityksiä, vaan teki tiettäväksi, ettei sitä liikuttanut vankien tunteet, kunhan he vain täysin pelkäsivät Gestapota. Vieläpä Gestapo huomautti, että se estäisi heidän tunteittensa ilmitulemisen.

54) Vanhoissa vangeissa saattoi havaita kehitystä, joka ilmaisi kaipuun hyväksyä Gestapo muillakin tavoin, mikä ei voinut olla peräisin propagandasta. Vaikutti siltä, kun he olivat painuneet lapsenomaiseen suhteeseen Gestapoon nähden kuin heillä olisi ollut kaipuu, että ainakin muutamat niistä, jotka vangeille olivat katkkivaltiaita isä-olentoja, olisivat oikeamielisiä ja lempeitä. He jakoivat myönteiset ja kielteiset tunteensa — olkoonkin outoa, että heillä oli myötämielisiä tunteita, heillä oli niitä — Gestapota kohtaan sillä tavalla, että kaikki myötämielisyys oli keskitetty muutamiin harvoihin upseereihin, jotka olivat melko korkealla leirin hallintoviranomaisten arvojärjestyksessä, ei kuitenkaan leirin kuvernööriin. He välttivät, että nämä upseerit kätkivät karkean pintansa alle oikeamielisyyden ja ymmärtämyksen; hänen, tai heidän, otaksuttiin olevan kiinnostunut vangeista ja vieläpä koettavan jotenkin auttaa heitä. Kun mitään näistä kuvitelluista tunteista ja yrityksistä ei milloinkaan näkynyt, selitettiin asia sillä, että hänen piti kätkeä ne tehokkaasti, koska muutoin hän ei olisi kyennyt vankeja auttamaan. Näiden vankien into löytää perusteluja väitteilleen oli säälittävä. Kokonainen legenda sepitettiin sen tapauksen ympärille, että kahdesta parakkeja tarkastavasta upseerista toinen oli pyyhkinyt jalkansa ennen sisään astumistaan. Hän todennäköisesti teki sen automaattiscsti, mutta se tulkittiin haluksi vastustaa toista upseeria ja selväksi mielenilmaisuksi keskitysleirisysteemiä vastaan.

JOHTOPÄÄTÖKSET

55) Perustuen Gestapon tuntemukseeni ja vuoden vankeusaikaani Dachaussa ja Buchenwaldissa, joissa sain persoonalliset kokemukset esittämilleni huomioille, olen päässyt määrättyihin johtopäätöksiin niistä syistä, jotka saivat natsit perustamaan keskitysleirejä, ja niistä tuloksista, joihin he pyrkivät pitämällä pystyssä noita leirejä kuvaamallani tavalla. Johtopäätökset ovat seuraavat:

I. Levittää terroria muun väestön joukossa pitämällä vankeja pantteina hyvän käytöksen ylläpitämiseksi ja osoittamalla, mitä tapahtuu natsien käskyjä vastustaville.

II. Varustaa Gestapon jäsenet harjoituspaikalla, jcissa heidät totutettiin kadottamaan kaikki inhimilliset tunteet ja asenteet ja oppimaan tehokkaimmat keinot puolustuskyvyttömän siviiliväestön vastarinnan murtamiseen.

III. Varustaa Gestapo koetyöpajalla, jossa voi tutkia tehokkaita keinoja kansalaisten vastarinnan murtamiseksi: vähin määrä ravintoa, terveydelliset ja lääkinnölliset vaatimukset vankien pitämiseksi hengissä ja voimissa tekemään kovaa työtä, kun rangaistuksen uhka syrjäyttää kaikki muut normaalit yllykkeet, sekä sen vaikutus työsuorituksiin, jos aikaa annetaan vain pakkotyölle ja jos vangit ovat erotetut perheistään.

IV. Murtaa vangit yksilöinä ja muuttaa heidät nöyräksi massaksi, josta mikään yksilö eikä ryhmä voi nousta vastarintaan.

56) Kauhun levittäminen muun väestön keskuuteen ei näytä olleen keskitysleiri-keksinnön alkuperäinen tarkoitus. Ensimmäisiin keskitysleireihin natsit pidättivät huomattavimmat vihamiehensä. Piankin ei ollut vangittavissa ketään huomattavaa vihamiestä, koska nämä olivat kuolleet, tyrmässä, leireissä tai paenneet maasta. Kuitenkin oli tarpeen laitos uhkaamaan järjestelmän vastustajia. Llian monet saksalaiset kyllästyivät systeemiin. Heidän kaikkien vangitsemisensa olisi uhannut keskeyttää teollisuuden toiminnan, jonka tuotantokyvyn kohottaminen oli natsien korkein päämäärä. Jos siis jokin väestöryhmä kyllästyi natsihallintoon, valittiin tästä ryhmästä muutamia jäseniä keskitysleiriin. Jos lakimiehet kävivät levottomiksi, pantiin muutama sata juristia leiriin, kun lääkärien ammattikunta osoitti kumouksellisuutta, tapahtui samoin lääkäreille jne. Gestapo nimitti tällaisia ryhmärangaistuksia "toiminnaksi" ja uutta systeemiä sovellettiin ensiksi vv. 1937—38, kun Saksa suoritti ensimmäisiä valmistuksia muiden maiden valtaamiseksi. Näissä ensimmäisissä "toiminnoissa" vain oppositioryhmien johtajia rangaistiin. Tämä sai tuntemaan, että vain kuuluminen vastarintaryhmään ei ollut vaarallista, koska vain johtajat olivat vaarassa. Pian Gestapo korjasi systeemiään ja valitsi rangaistavat henkilöt siten, että he edustivat läpileikkauksena ryhmän kaikkia kerroksia. Tämä uusi menettely ei ollut vain hyödyksi levitettäessä kauhua kaikkiin ryhmän jäseniin, vaan sen avulla oli mahdollista rangaista ja tuhota ryhmä tarvitsematta välttämättä iskeä johtajaan, jos tällainen oli jostakin syystä tarpeetonta. Vaikka vangeille ei milloinkaan tarkasti kerrottu vangitsemisen syytä, saivat ryhmää edustavat vangitut kyllä syyn tietää. Gestapo kuulusteli vankeja tietojen saamiseksi sukulaisista ja ystävistä. Noiden kuulustelujen aikana vangit joskus valittivat, että heidät oli vangittu, vaikka monia paljon ilmeisempiä natsien vihollisia oli vapaalla jalalla. Heille sanottiin, että oli vain heidän huono onnensa joutua kärsimään ryhmän jäseninä, mutta jos heidän kohtalonsa ei cpettanut ryhmää käyttäytymään paremmin, saisivat he tilaisuuden nähdä kaikki muutkin leirissä.

57) Lisäksi Gestapo piti huolen, että muu väestö sai tietää näistä "toiminnoista" sanomalehtien välityksellä. Pelästyksen aikaansaamiseksi ei kaikkia uutisia keskitysleirien kauhuista tukahdutettu. Lehtien sallittiin jäljentää ulkomailta tulleita tietoja keskitysleireistä. Tosiseikka, että kidutukset oli suunniteltu ei vain murtamaan vankien vastarintakykyä, vaan myös pelästyttämään muuta väestöä, kävi selväksi ensi kokemuksistani Gestapon kanssa. Lastattaessa Dachauhun lähtevää junaa SS-miehet murjoivat hengiltä useita vankeja avonaisella laiturilla. Sadat katselijat näkivät tämän läheisten talojen ikkunoista.

58) Opin tietämään useilta vangeilta, kuinka heitä käytettiin panttelna. He olivat kirjeistä lukeneet, että heidän vapautumisensa oli luvattu sukulaisille, jos sekä nämä että vangit käyttäytyisivät paremmin ja tulisivat lojaalisiksi natseiksi. Vapautumista lykättiin ja lykättiin selityksellä, että joku sukulainen ei ollut "hyvä" natsi.

59) Toista esimerkkiä, nimittäin keskitysleiri Gestapon jäsenten harjoitukscnttänä, jossa heidät opetettiin hylkäämään kaikki inhimilliset tunteet, tuki Gestapon henkilökunnan harjoiteltu julkeus vankien läsnäollessa. Gestapo piti, tai oli pitävinään, vankeja likaisena lantana. Se väitti, ettei kukaan vanki ollut toistansa parempi. Tämän asenteen yhtenä syynä oli todennäköisesti sen valikutuksen tekeminen leirissä harjoitteleviin nuoriin vartijoihin, että nämä olivat yläpuolella kaikkein huomattavintakin vankia, ja osoittaa heille, että natsien entiset vihcilliset oli nyt kukistettu eivätkä ansainneet mitään erikoista huomiota. Jos aikaisemmin valikutusvaltaista vankia olisi kohdeltu paremmin, olisi yksinkertainen vartija voinut pitää häntä vieläkin vaikutusvaltaisena; jos häntä olisi kohdeltu huonommin, ollsivat he voineet pitää häntä vieläkin vaarallisena. Tämä oli yhdenmukaista tarkoituksen kanssa saada vartijat vakuuttuneiksi, että pienikin määrä oppositiota natsisysteemiä vastaan johti niiden henkilöiden tuhoamiseen, jotka uskalsivat vastustaa, ja että oppositiotoiminnan määrä ei vaikuttanut asiaan.

60) Tosiasia, että näille nuorille SS-miehille ei vain sallittu, vaan heitä käskettiinkin pitää entisiä ministereitä, kenraaleja ja yliopiston opettajia orjinaan, opetti heidät ei vain halveksimaan näiden ylemmyyttä vaan saamaan varmuuden omasta "yli-ihmisyydestään".

61) Kidutukset olivat niin tavallisia leirissä, etteivät ne herättäneet vartijoissa mitään vastavaikutusta. Ihmisten potkiminen ja ruoskiminen muodostui heille automaattiseksi. Vartijan ohittaessaan vanki odotti saavansa potkun tai lyönnin, koska se näytti olevan "määrättyä" näiltä puolikasvuisilta "yli-ihmisiltä". Lopuksi päivittäinen yhdessäolo aliravittujen vankien kanssa totutti heidät olemaan säälimättä nälkään kuolevia ihmisiä.

62) Esimerkkinä leirin käyttämisestä vähintä ravintomäärää koskevin tutkimuksiin olivat vaihtelevat ruokaannokset. Leipämäärää lisättiin ja vähennettiin. Joinakin päivinä ei annettu yhtään ruokaa, toisina vain leipää. Niin tapahtui varsinkin Buchenwaldissa, missä vankien painoa tarkasti seurattiin.

63) On ilmeistä, että keskitysleirillä oli paljon laajempi tarkoitus kuin vain kostaa Gestapon vihollisille. Se oli pääasiallisin harjoituskenttä nuorille Gestapo-sotilaille. Näillä oli tarkoitus johtaa ja hallita Saksaa ja kaikkia kukistettuja kansoja; leiri oli Gestapon työpaja, jossa se kehitti metodeja muuttaa vapaat ja rehelliset kansalaiset ei vain nuriseviksi orjiksi, vaan työjuhdiksi, jotka emakuivat mestariensa mielipiteet. "Vanhat" vangit kasluivat vielä seuraavana omana elämänä päämäärinä ja arvoja kun he tulivat leirissä hyväksyivät natsien mielipiteet ominaan.

64) Mitä tapahtui äärimmäisessä muodossa useita vuosia leirissä viettäneille vangeille, tapahtui vähemmän jyrkästi asukkaille siinä suuressa keskitysleirissä, jonka muodosti entinen Suur-Saksa. Systeemi oli liian vahva yksilölle, jotta hän olisi voinut murtaa sen vallan tunne-elämäänsä, varsinkin jos hän oli ryhmässä, joka jossakin määrin hyväksyi natsisysteemin. Tuntui helpommalta vastustaa Gestapon ja natsien puristusta yksilönä: Gestapo näytti huomaavan tämän ja sen vuoksi pakotti kaikki yksilöt valvomiinsa ryhmiin. Sitä tarkoitusta varten oli panttivankisysteemi ja koko ryhmän rankaiseminen sen jäsenen rikkomuksesta; sitä varten ei sallittu kenenkään poikkeavan käytöstavaltaan ryhmän normista, oli se mikä hyvänsä; yksilön toiminnan tukahduttaminen jne. Päämaalina tuntui olevan kehittää alamaisuus lapsenomainen asennoituminen ja johtajien tahdosta riippuva lapsellinen riippuvaisuus. Siten oli yksilöiden vaikeata, ellei mahdotonta, vastustaa persoonallisuutensa hidasta alaspäin menoa.

(Loppu.)

Maanjäristyksellä oli 250 a-pommin voima

San Francisco. — Californian yliopiston seismologi, tri Percy Byerly on ilmoittanut epävirallisten laskelmien mukaan, että Tyynen meren luoteisalueella tapahtunut maanjäristys oli yhtä voimakas kuin jos 250 atomipomia olisi räjähtänyt.

Tri Byerly sanoi laskelmien perustuvan presidentti Trumanin lausuntoon, että Hiroshimaan pudotettu atomipommi vastasi 20.000.000 tonnin suuruisen määrän TNT-aineen räjähdystä.

Radio-oopperallakin on omat vaikeutensa, osittain, samat kuin puheniiyttämöllä ja osittain omalaatuiset. Kuvassamme näkyvät henkilöt kuuluvat CBC:n oopperayhtyeeseen, joka suunnittelee Mozartin Don Giovannin esittämistä. Se laajalletaan CBC:n toimesta kansallisen radioverkoston välityksellä koko maassa huhtikuun 20 pnä. Vasemmalla Marguerite Gognac ja Jan Rubes, pääosan esittäjät. Ohjaaja Terence Gibbs, italian kielen neuvonantaja Herman Gigor-Torel ja musiikin ohjaaja Nicholas Goldschmidt.

Bulgarian pääministeri sairaslomalla

Sofia. — Pääministeri Georgi Dimitrov on sairaslomalla ja hän on matkustanut Neuvostoliittoon saamaan hoitoa, ilmoitetaan Bulgarian kommunistipuolueen keskuskomitean taholta.

Samaan aikaan ilmoitetaan että Bulgarian apulaispääministeri Traicho Kostov, joka vapautettiin äskettäin virastaan, on nimitetty kansallisen kirjaston johtajaksi.

Ranskalainen kenraali vierailee Canadassa

Ottawa. — Ranskan armeijan yleisesikunnan päällikkö kenraaliluutnantti Georges Revers on tällä ja hän on neuvotellut Canadan asevoimien korkeimpien upseerien kanssa.

Kenraali Revers saapui Quebeciin Washingtonista ja hän neuvotteli puolustusministeri Claytonin ja Canadan armeijan yleisesikunnan päällikön, kenraaliluutnantti Charles Foulkesin sekä muiden asevoimien korkeitten upseerien kanssa armeijan päämajassa.

Kato uhkaa Ruotsia

Tukholma. — Lumeton talvi on vaarantanut Ruotsin leipäviljasadot. Alkaneet yöpakkaset ovat vaurioittaneet syysviljoja ja lähiviikot ovat kesän satoon nähden ratkaisevia. Jo nyt oletetaan, että toiveet normaalisateon pääsemisestä ovat vähäiset, vain öiden kääntyminen lämpimämmiksi voi pelastaa syyskylvöt pahimmilta seurauksilta.

Vellonen voitti Ruotsissa

Sollefto. — Suomalainen Vellonen voitti täällä maalisk. 13 pnä 18 km. hiihdon ajassa 1:16.37. Ruotsalaiset Vargin ja Erickson sekä suomalaiset Kiuru ja Lonkila sijoittuivat maalitussa järjestyksessä. Yhdistetyn kilpailun voitti Hasu ja Pietikäinen tuli hyvyissä toiseksi.

MUSIKAALINEN LINTUNÄYTTELY?

Musikaaliseksi lintunäyttelyksi nimitti Suomen Työkansan Sanomat mainostaessaan Helsingin Työväentalolla pidettyä konserttia, eikä suotta. Ohjelmasta nim. esitettiin Sibeliuksen Tuonelan joutsen, Camille Saint-Saensin Joutsen ja Gioacchino Rossinin alkusoitto oopperasta Varasteleva harakka.

ILKEÄ KYSYMYS

Nuoren asianajajan istuessa ravintolassa rouvansa kanssa vaaleaverisen hemaisevan kauniin neitosen tervehtii tuomaria sangen luttavallisesti. Asianajaja harkitsee asialliseksi antaa rouvalleen selityksen:

— Hän on vaan eräs nainen, jonka olen tavannut ammatin vuoksi.

— Vai niin... sinun ammattisi vai hänenkö ammattinsa vuoksi?

PUOLALAINEN FILMI BRITANNIASSA

Lontoo. — Tänne on rantapunut puolalainen filmi "Kielletyt laulut". Filmi kuvaa vastarintaa liikettä natsien miehityksen aikana.

Japanin rautatielaisten edustaja menee Moskovaan

Tokio. — (ALN) — Japanin rautatielaisten unio on päättänyt lähettää union presidentin Etsuo Katon veljeedustajana Neuvostoliiton ammattijärjestöjen 10. kongressiin, joka alkaa Moskovassa t.k. 19 pnä.

Rautatielaisten järjestön useat oikeistolaiset virkailijat vastustivat sellaista päätöstä.

Tähän unioon kuuluvat Japanin valtion rautateiden työläiset, joilta samoin kuin valtion muiltakin työläisiltä kiellettiin äskettäin lakkoutumisoikeus sekä kollektiiviset neuvottelut kenraali MacArthurin määräysten mukaisesti. Sen keskuskomiteassa on 52 sellaista jäsentä, jotka kuuluvat kommunistivastaiseen liigaan, sekä lisäksi 3 kommunistia ja 36 muuta jäsentä.

North End Bakery
I. TOLMUNEN
395 Melvin Ave., Sudbury, Ont.
Puhelin 6.6811

A. FOURNIER
Perustettu 1898
VAKUUTUKSIA
11 Elm St. East Sudbury, Ont.
Puhelin kotiin 2-0654
Suomalainen asiamies
J. S. JOUDOUIN
PUHELIN 7-7546

Hääkukkavihkoja
— KUKKAKIMPPUJA —
PUHELIN 5-5341
MANHATTAN FLORIST
8 Cedar Street Sudbury, Ont.

Tri. Albert R. Kaukinen
Suomalainen Hammaslääkäri
Huone 110 — Mackey rakennus
Elm ja Durham kat. kulm.
Puhelin 7-7788 Sudbury

DR. R. L. DesROSIERS
HAMMASLÄÄKÄRI
67 Elm St. East Sudbury, Ont.
Suomalainen tyttö palveluksessa
Puhelin 8-8573 Kotipuhelin 8-8530
Regent teatterin vieressä

DR. L. HOOEY
LÄÄKÄRI JA KIRURGI
Puh. 7-7355 Kotiin 6-6729
122 Elm St. E. Sudbury

SUDBURY CLINIC
DR. S. S. POLACK
DR. D. W. STEWART
DR. R. M. THOMSON
DR. I. W. DAVIDSON
DR. J. E. MARSHALL
Lääkärit ja kirurgit
Hammaslääkäri
DR. L. M. HOBBS
120 Elm St. E., puh. 5-5665, Sudbury

ROIHDOSLÄÄKKEITÄ
JA APTEEKKITARPEITA

LOAFUS-vappuja	kpl 35c
RAUTAVIINIÄ	pullo 98c
HERMORUOKAPILLEREITÄ	50c
HERMOLÄÄKETTÄ	1.00
PERÄPUKAMAVOIDETTA	75c
PERÄPUKAMAPUIKKOJA	1.25
VERENPUHDISTAJA	pullo 1.00
VATSAPULVEREITA	75c
LINJAMENTTIÄ	60c ja 1.00
LAKSATRAUSPILLEREITÄ	50c
HOLTON REUMATISMIPILLEREITÄ	2.50
SYÖJYVOIDETTA	75c
BORAGIG silmänpesuneestettä	50c
RUOKAHALUTONIKKIA	pullo 2.00
SAKARUNIA	1.15 ja 1.50
KYLMYYDEN KAPSELEJA	50c
MIESTEN VARMUUSESINEITÄ	3—50c
	12—1.50 12—3.00

Postitilaukset suoritetaan elipymillä
KARI PHARMACY
PUHELIN 6-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

Ensiluokan parturivöitä
TIHO'S BARBERSHOP
T. Erminchoff
720 Frood Rd Sudbury

IDEAL
BARBER SHOP
92 ELM ST. W. SUDBURY
Vapauden vieressä

Ensiluokkaisesti räätälöityjä vaatteita parhaista englantilaisista kankaista
ED'S CUSTOM TAILORS
Ed. Heikkinen, omistaja
36 Elm St. E. Sudbury, Ont.
(Niemen valokuvaamon vieressä)
Lisäpalvelus asiakkaillemme:
mittojen mukaan tehtyjä tehdaspukuja $54. lähtien — 200 kangasmallia.

VESIROTTIA JA MAJAVIA HALUTAAN
Saadaksenne korkeimmat hinnat nahoistanne kääntykää puoleemme
VALENSKY & CO.
Nahkojen ja turkisten välittäjät
38½ ELM ST. E. SUDBURY

SHOE REPAIRS
Maki Shoe Repair
SUOMALAINEN SUUTARI
MUUTTANUT
116 ELM STREET EAST
Douglas Apteekkin alla
● ENEMPI TILAA
● PAREMPI PALVELUS

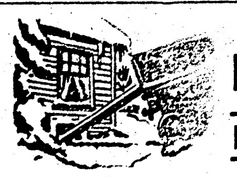

LAATU POLTTOAINEITA
PUHELIN 6-6433
EMPIRE COAL & LUMBER CO., LIMITED
1 FROOD ROAD SUDBURY, ONT.

NASH, AUSTIN JA WILLYS AUTOJA — JEEPS
REO JA WILLYS TROKEJA
LEADER TRAKTOREITA
JACK'S AUTO SERVICE
435 Lorne St. Sudbury

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään m.i. tei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301, Sudbury.

MYYTÄVÄNÄ

160 EEKKERIN FARMI MYYTÄVÄNÄ Louise Townshipissa. Hirsirakennukset, asuinrakennus, navetta talli ja sauna. Lähempiä tietoja hinnasta y.m. saa kirjoittamalla: Eino Wilen, Box 261, Sudbury, Ont. tai persoonallisesti: Old Garson Rd.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

NIPIGON TOWNSHIPISSA, 335 eekkeriä maata, 50 eekkeriä peltoa. Hydron sähkö, tiilinavetta, koko 40x30, 5 huoneen asuinrakennus, hyvä autotalli ja muita rakennuksia myydään elukoineen, 5 lehmää, 1 hevonen sekä kaikki talous- ja maanviljelyskalustot. Paikka sijaitsee kaksi mailia kaupungin rajasta. Hinnasta ja muista yksityiskohdista voi tiedustella kirjeellä: Mr. August Määttä, Box 206, Nipigon, Ontario. (2-9-16)

Kirjeenvaihtoon halutaan

Kirjeenvaihtoon haluaa kolme suomalaista tyttöä. Ikä 23, 27 ja 35 vuotta.

NEITI S. PARVIAINEN
NEITI H. SIREN
NEITI A. LEHTONEN
Hämeentie 8. A. 9.
Helsinki, Finland

FINNISH BAKERY
VEIKKO KETOLA
Puhelin 6-6649
382 Antwerp St. Sudbury

SUDBURY CAB
Puhelin 4-4311 tai 8-8877
98 Elm St. West Sudbury, Ont.
Vapauden vieressä.
Nopea ja rehellinen palvelus.

MAIN CAB
Suomalaiset ajurit
5-5631
Sudbury Klinikan vieressä

UNION CAB
RADIO — PHONE
4-4277
Sudburyn suurin ja suosituin taksiliike
Nopea palvelus radion avulla
Omist. Bill Toleck ja Earl Meillur

Jousien ja autojen korjausta
Sudburyn suurin ja vanhin jousien korjaamo
WOROBECK
Garage & Spring Service
118 Regent St. S. Puh. 8-8492

SÄHKÖLANGOITUSTARPEITA ja sähkölaitteita

★ Jos langoitatte taloanne tiedustelkaa meiltä tarvittavista tarpeista.

★ Meillä on varastossa sisä- ja ulkolangoitustarpeita, katkaisijoita, varmuuslaitelaatikoita, hellakaapelia, sähkölaitteita, pumppuja y.m.

CITY ELECTRIC SERVICES
353 Mabel Ave. Puh. 8-8609 Sudbury

J. HALONEN, N.D., D.C.
LUONNONLÄÄKÄRI
189 Pine Street
Sudbury, Ontario

RITARI INSURANCE AGENCY
VAKUUTUKSIA JA KIINTEIMISTÖLAINOJA
49 CEDAR ST. SUDBURY PUHELIN 5-5685

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Pohjalaisten iltanvietto tänä iltana Johnsonilla, 474 Burton Avenuella, alkaen klo 7.30.

Ensi torstaina on Pohjalaisten iltanvietto Bjorkmanilla, 433 Bessie Streetilla. Pitäkää mielessä nämä illat ja saapukaa viettämään aikaanne seurapelien parissa.

Lockerbyn naisten kerho kokoontuu maanantaina Elsa Riekon kodissa 75 Nepahwin Avenuen varrella klo 7.30 ip.

CSJ:n osaston johtokunnan ja Työn Puiston komitean yhteinen kokous tiistaina klo 7.30 Finnish-haalilla.

Ahosen joukkueen järjestysvuoro on maanantaina haalilla.

Viimeinen hälyytys

Tänä iltana pidetään siis Työn Puistossa Trout Laken suomalaisten markkina-, mämmi- ja piirakkajuhla. Myynti ja tarjoilu alkaa klo 2 ip. Illalla on tilaisuus tanssia. Muistakaa tulla tänään saunaan ja samalla tähän pääsiäistilaisuuteen, jossa tarjoillaan oikeita viipurilaispiirakoitakin. Kaikenlaatuista tavaraa myytävänä. Seurapelejä ym.

Illalla soittavat tanssit Emil Rakkola ja Frank Koivu. Tahti sopii takuulla jalkaan.

Häävieraita

Pohjalaisten hoijakkahäät vetivät vieraita aina Soosta saakka. Sieltä saapuivat varta vasten häihin Alli ja Emil Rakkola, mrs. Linda Aho, sekä "Isä" Saarimäki.

Rakkola soittaa tänä iltana Työn Puistossa.

Railakkaat
POHJALAISTEN
PÄÄSIÄIS-
Tanssit
Finnish-haalilla
MAANANTAINA
Huhtikuun 18 p:nä
alkaen kello 9 illalla
★
Iloa ja reimua kaikille!
ARVOKKAITA LAHJAVOITTOJA
★
MERKKITANSSI
★
KINNUNEN SOITTAA
TERVETULOA!
Sudburyn pohjalaiset.

Kunnan kulttuurikeskuksen rahoittamisryntäyksestä

Askettain alkaneen kunnan kulttuuritalon rahoittamisryntäyksen johdosta on ryntäyksen johdossa oleva komitea korostanut sitä tosiasiaa, että ajatus tällaisen keskuksen rakentamista on hyväksytty kahteen kertaan kaupungin vaaleissa. Ensimmäisen kerran se tapahtui vuonna 1944, jolloin veronmaksajat hyväksyivät valtavalla enemmistöllä ehdotuksen nykyisen Central-koulun tontin ostamisesta suunniteltua rakennusta varten ja toisen kerran vuoden 1948 kunnallisvaalien yhteydessä, jolloin valtuusto sai valtuudet ajatuksen toteuttamista varten.

Nykyiset suunnitelmat edellyttävät rakennuksen tulevan maksamaan kaikkiaan noin $1,200,000, josta summasta $500,000 pitäisi saada yleisen keräyksen kautta ja loput $700,000 lainataan velkakirjoja vastaan. "Jos kaikki kaupungin asukkaat tekevät velvollisuutensa" tämän rakennuksen rahoittamiseen nähden, arvelee komitea, että rakennustöihin voidaan ryhtyä "viimeistään elokuun 1 pnä". Rakennuksen pitäisi valmistua käyttökuntoon seuraavan vuoden loppuun mennessä.

Komitean taholta ilmoitetaan, että rakennusta varten lainattavia varoja ja korkoja olisi suunnitelmien mukaan maksettava noin $58,000 vuodessa 15 vuoden ajan, jonka lisäksi rakennuksen hoitokustannusten arvellaan vaativan noin $50,000 vuodessa. Kun velat on maksettu saattaa rakennuksesta muodostua 15 vuoden jälkeen tulolähde kaupungille, kuten on asianlaita moniin paikkakuntiin nähden. Komitea ehdottaa edelleen, että tässä kulttuuritalossa järjestettäisiin vissejä tilaisuuksia yrityksen hyödyksi, joista ei voitto menisi niille järjestöille, jotka järjestävät erilaatuisia tilaisuuksia vuokraamalla talon käytettäväkseen.

Sunnuntaina tk. 17 p. on eteläisten päivä

PÄIVÄLLISET alkavat huomenna Finnish-haalilla kello 1 ip. ATERIA on ERIKOINEN ja HALPA.

Hämmit, mämmit,
Suuret punajuuret,
Perunat uudet,
Tarjoilijat hauskat ja nuoret.
Mitään ei puutu!
Kukaan ei suutu!

Seurustelu on monipuolista ja sitä jatketaan illanvistossa.

Vatsa täyteen ja velka pois!
— Eteläinen.

Osuusmeijerin vuosikokous pidetään ensi torstaina 10.30 ap.

Kuten aikaisemmin on virallisesti ilmoitettu pidetään Sudbury Producers and Consumers Co-operative Dairyn vuosikokous ensi torstaina osuuskunnan talossa, alkaen klo 10.30 aamulla.

Kokoukselle esitetään osuuskunnan vuosi- ja tilikertomukset sekä tilintarkastajain lausunto ja keskustellaan ja päätetään niiden johdosta. Kaikkia osuuskunnan jäseniä kehoitetaan saapumaan kokoukseen.

Pääsiäistanssiaiset maanantai-iltana

Ensi maanantai-iltana on Pohjalaisten järjestämät pääsiäistanssit Finnish-haalilla. Tanssilippuja on jo myyty viimeisen kuuden viikon ajan joten osanotto nähtiin tansseihin tulee olemaan suurenmoinen.

Nähtiin tansseihin rientävät kaikki Sudburyn ja ympäristön suomalaiset. **Kinnunnen ja Rakkola** soittavat. Heidän hanureistaan lähtee sellainen tanssin rytmi, että varmasti lapikas lattiasta nousee. Siellä ei surut eikä huolet paina, vaan iloitaan ja riemuitaan.

Sisäänpääsylipuilla jaetaan kolme arvokasta lahjavoittoa.

Merkkitanssikin tanssitaan, jossa yhdellä tanssiparilla on tilaisuus voittaa rahapalkinto, 25% merkkitanssilippujen tuloista. Merkkitanssiin osallistuminen maksaa ainoastaan 10 senttiä. Tervetuloa Pohjalaisten pääsiäistansseihin. — E.

Toronton vieraita

Ellen saapui Sudburyyn Emil ja Vilma Ristonen Torontosta. He ovat täällä Ernie ja Irma Impolan vieraina Trout Lakella. Samassa kyydissä saapuivat myöskin Viljo ja Sylvi Luoto, jotka ovat Percy ja Mary Coombsin vieraina. Viljo pistäytyi ellen kirjapainossamme ja toimituksessa tapaamassa entisiä työtovereitaan. Ristoset ja Luodot aikovat lähteä paluumatkalle huomenillalla.

Vapauden entinen talonmies Lauri Jokinen saapui myöskin ellen Torontosta vaimonsa Lempin kera vierailulle näille main. He ovat täällä Sofia ja Jack Pönt'ön vieraina Trout Lakella.

Tanssit tänään

Finnish-haalilla tanssitaan tänä iltana Guy Prattinin 12-miehisen orkesterin tahdissa. Phyllis Clarke laulaa. Kaikki ovat tervetulleet!

Mainiot hoijakkahäät oli torstai-iltana

Pohjolaisten sarjajuhlaryhmä tarjosi torstai-iltana monisatalukuiselle yleisöjoukolle viihtyisän illan, järjestämällä hoijakkahäät oikein pohjalaiseen malliin. Haali oli kauniisti koristettu ja häämenot tapahtuivat kaikin puolin vanhojen suomalaisten tapojen mukaan kruunupäjvine morsiamineen ja vihkimäseremooneineen.

Tilaisuus oli mielenkiintoinen varsinkin sellaisille "häävieraille", jotka eivät ole koskaan nähneet todellisia hoijakkahäitä ja myöskin ne nähneille ja niissä mukana oleille se oli mainio vanhojen muistojen verestämistilaisuus. Useat aikoinaan monet hoijakkahäät tanssineet sanoivat, etteivät häämenot olleet "sellaiste kuin ennen vanhaan meidän perukoillamme", mutta tulee ottaa huomioon, että eripitäjissä Suomessa vain muutamienkin kilometrien välimatkoilla häätavat eroavat hyvinkin suuresti.

Tämä tilaisuus oli erikoinen siinä mielessä, että se on ensimmäinen vanhojen suomalaisten tapojen ja kulttuuritraditiojen esitys nykyisten sarjajuhlatouhujen aikana Sudburyssa. Vanhoihin suomalaisiin tapoihin ja menoihin tulisi ainakin sarjajuhlissa kiinnittää huomiota, koska sellaiseen ohjelmaan on suotuisa tilaisuus saada tsompia kansanjoukkoja mukaan. Jos tapauksessa tilaisuus oli hyvä, josta kannattaa nostaa hattua pohjolaisille. — J.

Chapleaun maantie valmistunee ensi syksyyn mennessä

Ainoa suuri käynnissä oleva tietyö Sudburyn piirissä on Thessalonin ja Chapleaun välisen maantien rakentaminen. Tien odotetaan valmistuvan liikennöitäväksi tulevaan syksyyn mennessä, mutta sitä ei suositella turisteille ennenkuin keväällä 1950. Vaikka tietä myöten on jo kuljettu Sudburysta Chapleauhon ja päinvastoin, ei se ole nyt rakennustöiden ja kevätsään takia kulkukunnossa. Kaksi urakoitsijaliikettä on tien rakennustöissä Hinckler Laken alueella. Tie on soralla päällystetty 43 mailin pituudelta Thessalonista pohjoiseen, mutta siitä eteenpäin se on hyvin kehnossa kunnossa. Rakennustöiden ilmoitetaan jatkuvan koko kesän ajan.

Maantieministeriö on pyytänyt tarjouksia murskatun kiven ja asfaltin panemisesta tielle mutta tähän mennessä ei näitä työurakoita ole vielä annettu.

Maantieministeriön tämän piirin virkailijat ilmoittavat maanteiden kunnossapitotöiden olevan käynnissä alueen eri maanteillä, rajoittuen tällä erää etupäässä routavahinkojen korjaamiseen. Mitään teitä ei ole suljettu routatilanteen takia. Kevätsateiden puutteen johdosta ilmoitetaan roudan sulavan hiljalleen, joten tiet asettuvat vähin erin entiselleen.

Manitoulin saaren teiden ilmoitetaan olevan tänä keväänä poikkeuksellisen hyvässä kunnossa.

10,000 kpl:n painos mainoskirjasesta

Sudburyn valtuusto on hyväksynyt ehdotuksen uuden Sudburyn ja ympäristön mainoskirjasen julkaisemisesta turistiliikennettä varten. Suunnitelmien mukaan pitäisi siitä ottaa noin 10,000 kappaleen painos, jonka arvellaan tulevan maksamaan noin $1,400. Kustannukset tasataan paikallisen kauppakamarin ja kaupungin kesken ja muitakin kuntia pyydetään osallistumaan kustannuksien maksamiseen.

Ilmaliikenne täällä

Sudburyn ilmaliikenne on vallitsevan kelirikon johdosta täydelleen pysähdyksissä. Ramsay-järvellä olevat 18 lentokonetta on kaitilla neljällä ilmailuasemalla muutettu ponttoonien päälle odottamaan järvien jäiden sulamista. Ramsay-järven jäiden lähtöön nähden on jo sivuutettu varhaisin jäidenlähtöaika huhtik. 4 pnä 1946. Myöhäisin jäidenlähtöaika lienee toukok. 15 päivä, jona päivänä jäät lähtivät 1924.

Neljä henkeä loukkaantui autorikossa

Viime keskiviikkoiltana loukkaantui neljä henkeä vakavasti siinä autojen yhteenajossa, joa tapahtui maantien no. 17 ja Falconbridgen teiden yhtymäkohdassa. Paikalliseen sairaalaan toimitetut loukkaantuneet olivat vielä seuraavana päivänä niin huonossa tilassa, että maakuntapoliisi ei halunnut kuulustella heitä onnettomuuden johdosta. Kummassakin autossa lienee ollut kaksi henkeä.

Länsibloki tekee suunnitelmia Saksaa varten

Washington. — Yhdysvallat, Britannia ja Ranska viimeistelevät suunnitelmiaan länsi-Saksan "elvyttämiseksi", poistamalla tai lieventämällä niitä rajoituksia joita on aikaisemmin asetettu Saksan laivarakennusteollisuudelle ja lukuisille muille teollisuuksille.

Välittämättä mitään Neuvostoliitosta, nämä länsivallat ovat päättäneet, että 159 sellaista tehdasta, jotka on aikaisemmin merkitty sotakorvaussuorituksia varten, jätetään purkamatta ja lisätään niillä Saksan tuotantokapasiteettia.

Täällä sanottiin, että näiden suunnitelmien tarkoituksena on "joudutaa sen ajan tuloa, jolloin länsi-Saksan 45,000,000 asukasta pääsee omavaraiseksi ja voi edistää enemmän Euroopan yleistä elpymistä".

Kolmen länsivallan sotilaskuvernöörit antoivat Berlinissä lausunnon, jossa sanottiin, että "tie on nyt raivattu auki Saksan kauppalaivaston palauttamiselle".

Valtiosihteeri Acheson kehoitti Washingtonissa saksalaisia hyväksymään "itsehallintotarjouksen". Hän sanoi, ettei ole mitään aihetta sellaiseen pelkoon, että miehitysvallat käyttäisivät valtaansa Saksan teollisuuskilpailun tukahduttamiseksi vastaisuudessa.

"Meidän pyrkimyksemme on aina ollut tehdä Saksasta mahdollisimman paljon omavarainen, ettei se tarvitsisi niin paljon ulkopuolista avustusta", sanoi Acheson.

Natsi johtaa Saksan uutta teollisuuspankkia

Berlin. — (ALN) — Yhdysvaltalaisten ja brittiläisten vyöhykkeillä on perustettu uusi Länsi-Saksan teollisuuspankki, joka tekee finanssi-järjestelyjä Saksan sotatuotannon elvyttämistä varten.

Uuden pankin johtaja on tri Ludwig Kastl-niminen natsi. Hitlerin talousasiain johtaja Walter Funk sanoi Nyrnbergin sotarikosoikeudessa kaksi vuotta sitten, että Kastl värväsi ääniä ja muut saksalaiset pankkiirit natsipuolueeseen.

Uusi Länsi-Saksan teollisuuspankki välittää mm. Wall Streetin antamat yksityislainat. Samaan aikaan kuin tuo pankki perustettiin, päätettiin lopullisesti jättää purkamatta 159 metallitehdasta länsi-Saksassa sotakorvauksia varten.

Useita lakkoja Japanissa viime kuussa

Tokio. — (ALN) — Teollisuusunioiden kongressin julkaisemien tietojen mukaan oli Japanissa maaliskuun aikana kolme kertaa enemmän työläisiä lakossa kuin helmikuun aikana.

CIU:n virkailijat sanovat lakkojen lisääntymisen johtuneen siitä, että työnantajat palnostavat yhä enemmän palkkojen alentamista ja työsuhteiden huonontamista. Työläiset ovat myös lakkoilemalla protestoineet työläisten oikeuksia supistavia lakeja vastaan.

Pariskunta täytti 104 vuotta samana päivänä

St. Helier, Island of Jersey, Engl. — Mr. ja mrs. C. B. Buttfield viettivät molemmin 104. syntymäpäiväänsä täällä keskiviikkona.

Taannehtiva palkkojen korottamissopimus Blind Riverillä

Eilen päästiin Blind Riverillä sovintoon uudesta työehtosopimuksesta J. J. McFadden Lumber Co:n ja Lumber and Sawmill Workers Un'on Sudburyn seudun osaston kesken koskien yhtiön Blind Riverin sahan noin 350 työläistä. Osaston presidentti Chas. McClure ilmoitti, että sopimus edellyttää palkkojen korottamista 6—6.5 senttiin tunnilta taannehtivasti, vuoden alusta lähtien.

Joet tulvivat Manitobassa

Winnipeg. — Assiniboine-joen tulvavesi katkaisi keskiviikkona No. 1 valtatien noin 39 mailin päässä täältä länteen päin, kun eräs silta romahti tulvaveden paineen takia.

Tulvavesi peitti tuhansia eekkereitä farmimaata ja Punaista Ristiä pyydettiin lähettämään sinne veneitä.

Useita farmitaloja evakuoitiin Assiniboinen varrella. Torsissa farmitaloissa ovat asukkaat menneet talojen yläkertoihin tulvaa pakoon.

Assiniboine-joki virtaa Saskatchewanista eteläisen Manitoban poikki ja yhtyy Red Riveriin Winnipegissä. Liikenne pysähtyi päävaltatiellä Brandonin ja Winnipegin välillä tulvaveden huuhtoessa pois osan valtatiestä.

Maakuntahallituksen viranomaisille esitettiin, että ryhdyttäisiin pommittamaan jääruuhkia estääkseen tulvan rikkomasta lisää valtatietä. Tulvan sanottiin aiheutuneen jääruuhkista, joita oli muodostunut Warren's Cornerin itäpuolella, missä silta romahti.

Tulvia on myöskin lounais-Manitobassa, mm. Crystal Cityssä. Cypress-joki on tulvittanut samannimisen kauppalan ja farmimaita sekä vahingoittanut teitä ja rautatiesiltoja. Souris-joki tulvii Wawanesan kohdalla. Tulva on vienyt siellä erään asuinrakennuksen ja uhkaa erästä patoa.

Tunnusti syöneensä ihmislihaa

Bremen, Saksa. — Saksalainen Bodo Pries-niminen mies tuomittiin täällä kuolemaan kahden pojan murhasta. Pries kertoi oikeudessa, että hän oli murharnut pojat toisen v. 1945 ja toisen v. 1947 ja leikannut palan toisen uhrinsa lihaa ja vienyt lihan kotiinsa, jossa vaimonsa oli valmistanut siitä aterian.

Israelin ja Syyrian aseleposopimus

Damaska. — Keskiviikkoiltana ilmoitettiin virallisesti, että Israel ja Syyria ovat allekirjoittaneet aseleposopimuksen.

SUDBURYN Kunnallinen Keskus
tekee mahdolliseksi
SUURIEN ESITYSTEN, NÄYTÖSTEN JA PUHETILAISUUKSIEN JÄRJESTÄMISEN
Istuintilaa 8,100 henkilölle kun jääkiekkopelirata poistetaan, joka voidaan tehdä neljässä tunnissa.
MUISTAKAA -- lahjoituksen voitte poistaa tuloveroistanne.
Kampanjan pääkeskus kaupungintalolla Cedar kadulla Puhelin 6-6401

Turkki tahtoo lisää pakteja Neuvostoliittoa vastaan

Labor-hallitus kehoittaa Washingtonia avustamaan enemmän Kreikan fasisteja

Washington. — Britannian labor-hallitus ja Turkki ovat kehoittaneet Yhdysvaltoja tekemään lisää "sotilaallisia sitoumuksia" Välimeren alueella.

Turkin ulkoministeri Sadak neuvotteli torstaina valtiosihteeri Achesonin kanssa. Hän sanoi toivovansa, että Yhdysvallat ryhtyy tukemaan Atlantin paktin kaltaisen Välimeren "puolustusliiton" järjestämistä.

Samaan aikaan ilmoitettiin brittiläisten viranomaisten esittäneen, että Yhdysvaltain taholta annettaisiin lisää sotilaallista apua Kreikan monarkisti-fasistien hallitukselle.

Yhdysvaltain viralliset piirit eivät ole nyt antaneet mitään lausuntoja näistä asioista, mutta muilta tahoilta on saatu tietää, ettei Yhdysvaltain hallitus nykyisin katso suotuisiksi esitystä Kreikan hallituksen avustamisen lisäämisestä, eikä se katso ajan olevan vielä kypsän Välimeren paktin tekemiselle.

Yhdysvaltain taholta Kreikan hallitukselle annettavan sotilaallisen avustuksen odotetaan nousevan tänä vuonna 150,000,000 dollariin, ja kongressilta voitaneen pyytää siihen tarkoitukseen 200,000,000 dollaria ensi tilivuotta varten.

Yhdysvaltain virallisten piirien sanotaan omaksuneen sellaisen asenteen, että Kreikan hallitus on nyt riittävän voimakas "käsittelemaan kommunistien sissivoimia".

Ulkoministeri Sadak sanoi Turkin olevan sitä mieltä, että Atlantin pakti on joissakin suhteissa "vajavainen ylläpitämään rauhaa Euroopassa". Hän esitti, että tehtäisiin sen lisäksi Välimeren pakti ja yhdistettäisiin se jotenkin Atlantin paktiin.

Jänkkien pommivarasto mennyt ilmaan

Clark Field, Filippiinit. — Yksi henkilö sai surmansa ja kolmattakymmentä henkilöä sai vammoja täällä Yhdysvaltain isossa tukikohdassa keskiviikkona pommivaraston räjähtäessä. Varastossa oli 100 tonnia pommeja.

Myrsky surmannut ihmisiä USA:ssa

Manchester, Ga. — Neljä henkilöä sai surmansa ja 32 henkilöä sai vammoja kovan myrskyn kulkeutuessa Georgian valtion poikki keskiviikon vastaisena yönä.

Eräässä tapauksessa sai kaksi lasta surmansa ja saman perheen viisi muuta jäsentä sai vammoja myrskyn tuhotessa perheen asunnon.

Myrsky kaatoi Manchesterissa erään rautatievaunun, jolloin muuan mies sai surmansa ja hänen toverinsa sai vammoja. Punainen Risti tiedoitti, että myrsky tuhosi Manchesterissa 12 asuntoa ja vahingoitti 15 muuta asuntoa.

Aineellisten vahinkojen arvellaan nousevan satoihintuhansiin dollareihin.

Ei hyväksynyt apua Kiinalle

Washington. — Valtiosihteeri Acheson on hyljännyt esityksen, että Kiinan kuomintangin hallitukselle myönnettäisiin $1,500,000,000 sotilaallisena ja taloudellisena apuna.

Achesonin mielestä näin suuren avun myöntäminen Kiinassa nykyisin vallitsevien olosuhteiden aikana ei ole käytännöllistä ja että sen tuloksena ei olisi mikään muu kuin "katastroofi".

—*Oletteko jo uusineet VAPAUDEN tilauksen?*

Sudbury Footwear
Vanhin suomalainen jalkineliike Sudburyssa.
E. LATVALA
21 Larch King Edward rak.

KOKEILKAA
2-WAY
JUOMA
Hyvää yksin tai seurassa
THE SUPERIOR BEVERAGE CO.
PUHELIN 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

DELUXE
Laatu
PUHDISTUSTA
VIELÄ AINOASTAAN
89¢
PIKKU KORJAUKSET ILMAISEKSI
48-tunnin palvelus jos haluatte
PUH. 3-0460
Vapaa haku- ja palautpalvelu
★
Sudbury ja Gatchell päivittäin Copper Cliff keskiv. ja lauant.
★
DELUXE
Cleaners & Dyers
1123 Copper Cliff Road
Sudbury

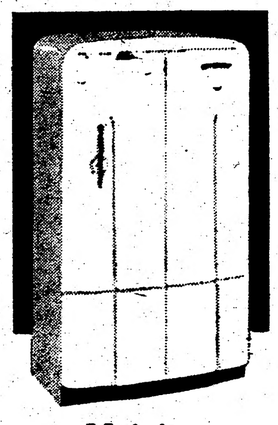

***Roy* Sähkö-jääkaappeja**

Hyötykää Royn erikoisen suuresta säilytystilasta.

Säästäkää rahaa . . . voidaksenne ostaa ruokaa suuremmissa erissä.

Säästäkää useita ostomatkoja . . . varustakaa perheenne tuoreilla ruailla joka aika.

Mainitsemme muutamia Roy-jääkaapin erikoiskohtia

★ Suljettu teräksinen jatkuvasti rasvaava jäähdytyslaite.
★ Käy äänettömästi.
★ Ei tärise.
★ Oven lukko varmasti aina toimii.
★ Painon keskus turvallinen.
★ Turvallinen lapsille.
★ Rakennettu alhaisia käyttökustannuksia silmällä pitäen.

Tulette nauttimaan ROY-jääkaapista
Hinta **$355.00**
35.00 käteen. 15.75 kuukaudessa
Taisto Lehikoinen Suomalainen myyjä
Edward's
69 ELM ST. W.
Vapaa autojen parkkaus takana
Nopea palvelus postitilauksille.
PUHELIN 8-8366

HÄÄKUTSU

Täten kutsumme kaikkia sukulaisia ja tuttavia saapumaan tyttäremme

Maire Kyllikin

ja

Paul Pentti Fredericksonin

häätilaisuuteen, joka vietetään Finnish-haalilla Sudburyssa, toukokuun 15 päivänä kello 7.30 illalla.

Vihkiminen toimitetaan St. John's Lutherilaisessa kirkossa, Pine Street, ke'lo 2 iltapäivällä.

Mr. ja Mrs. Mikko Waikeapää Wanup, Ontario